ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 1180

4 динара

9.8 1974. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XXXV

КОМПЛЕТАН СТРИП
ДЕЛТА 99

Ripley

Веровали или не!

АЛЕКСИС-КЛОД КЛЕРО

(1713–1765)
ЧУВЕНИ ФРАНЦУСКИ МАТЕМАТИЧАР БИО ЈЕ ИЗАБРАН ЗА ЧЛАНА АКАДЕМИЈЕ НАУКА КАД ЈЕ ИМАО СВЕГА **18 ГОДИНА.**

КАТЕДРАЛА

У РИКИТЕИ, НА ОСТРВУ МАНГАРЕВИ, НАЈВЕЋА КАТОЛИЧКА КАТЕДРАЛА НА ОСТРВИМА ЈУЖНИХ МОРА, САГРАЂЕНА 1834. ГОДИНЕ ЗА 2000 ОСОБА, **ДАНАС НЕМА НИЈЕДНОГ ВЕРНИКА.**

Водена животињица

PHAGOCATA GRACILIS

ИМА 22 ЖДРЕЛА ОД КОЈИХ СВАКО ИМА СВОЈА УСТА.

Припадници племена

МЕКЕО

СА НОВЕ ГВИНЕЈЕ СМЕЈУ ДА НОСЕ НА ЧЕЛУ ОКРУГЛИ УКРАС ОД КОРЊАЧИНЕ КОРЕ **САМО АКО ЈЕ НЕКИ ЊИХОВ ПРЕДАК УБИО БАР ЈЕДНОГ НЕПРИЈАТЕЉА У БОРБИ.**

КОЛИБЕ

СОМАЛИЈСКИХ НОМАДА ПОКРИВЕНЕ СУ АСУРАМА КОЈЕ ЗА ВРЕМЕ ПУТОВАЊА ПУСТИЊОМ **СЛУЖЕ КАО СЕДЛА НА КАМИЛАМА.**

Један

БОР

У ЈАПАНСКОМ ГРАДУ КЈОТУ **ОБЛИКОВАН ЈЕ ТАКО ДА ПОДСЕЋА НА БРОД.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● описивање Месечеве површине зове се селенографија.

● стручњаци америчке фирме рачунара и писаћих машина конструисали су недавно нов тип писаће машине IBM-82C на којој се аутоматски бришу погрешно исписана слова или речи. Довољно је да се преко погрешних откуцају тачна.

● у старом Мексику какао је сматран за свету биљку, па је чак имао и свог бога. То је бог Екхуак, црни бог с репом шкорпије, који на глави носи чанак са зрнима какаоа.

● у шумама афричке државе Заир примећен је слон са четири кљове. Ловци сада покушавају да га ухвате и сместе у зоолошки врт у Кисанги или бар натерају да уђе на територију оближњег резервата.

● банана је пореклом из источне Индије али се данас гаји у тропским крајевима, где служи као главна храна многим људима. Стабло банане има већи број џиновских листова који могу бити дугачки и до шест метара а широки по пола метра.

Стабло може да израсте до десет метара. Сматра се да има око 200 врста банана. Поред плодова и брашна од неких врста банана добија се и влакно које се употребљава у текстилној индустрији.

● стари Словени били су вешти пливачи. Познато је да су знали, кријући се од непријатеља, да остану дуго под водом. У таквим случајевима служили су се дугачким трскама које су држали у зубима и кроз њих дисали.

● у Енглеској су некад приређиване борбе између јазаваца и паса.

● зоолошки врт у Токију недавно је увео једну новину. Наиме, у кавезу са џиновским пандама Кан-Кан и Лан-Лан налази се телефон и кад се позове број 03-540-1212 слушалицу диже њихов чувар и тада се зачује нежно мумлање ових ретких животиња.

● најмодернија и највећа ротациона машина на свету конструисана је недавно у Вирцбургу у Западној Немачкој. Огромна машина названа „џамбо-курир" може да штампа и слаже 192 странице одједном. Први „џамбо-курир" већ је продат.

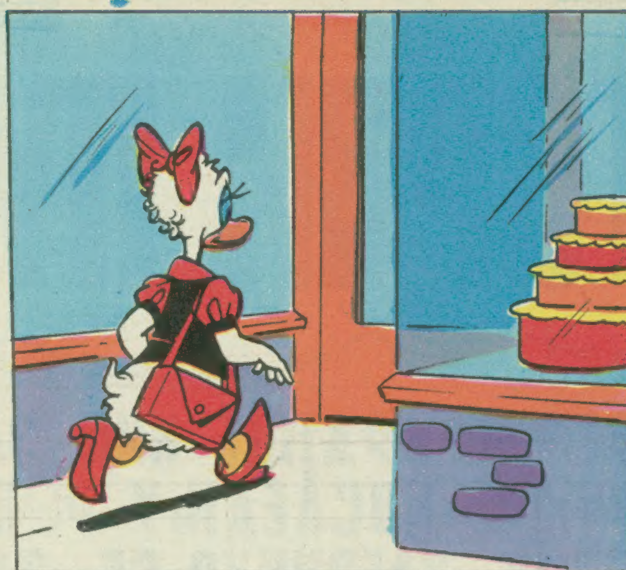
● наука која проучава гнезда зове се калиологија.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

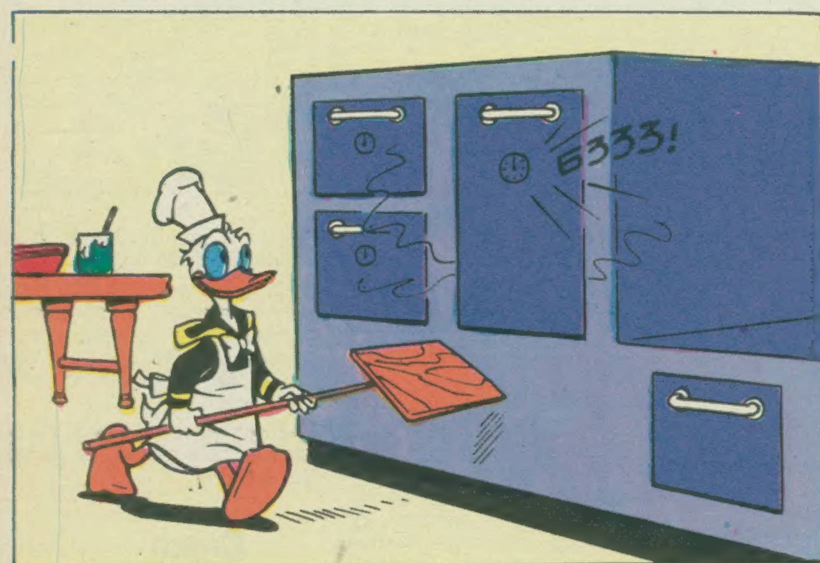

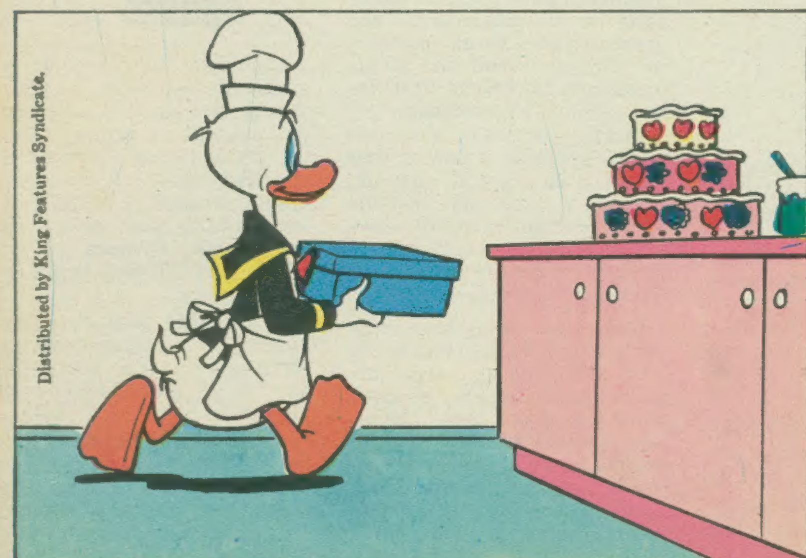

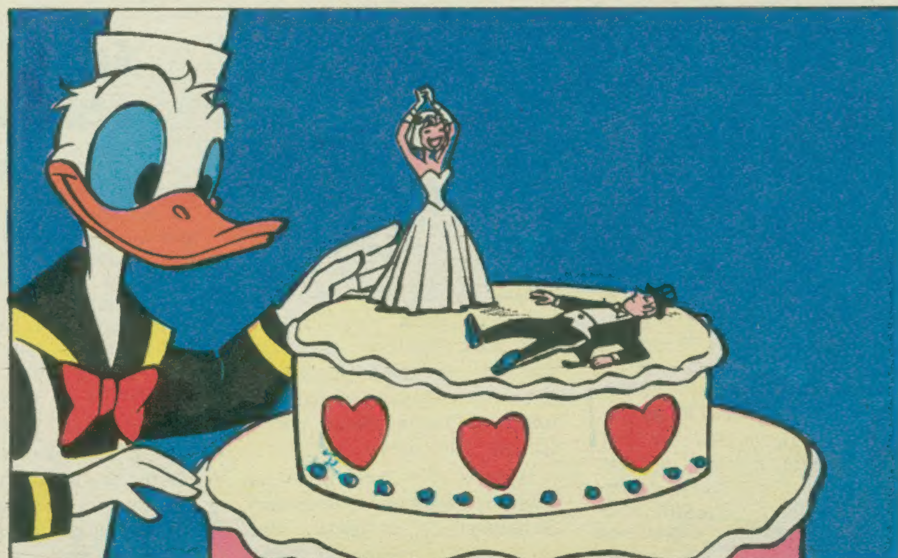

ГОРКИ ПУТ ЗА СУЕЦ

ВОЈНИК КРАЈШЕ НИЈЕ ЗАВРШИО ПОСЛЕДЊУ РЕЧЕНИЦУ. ЗАГРЦНУО СЕ, ЗАГЊУРИО ГЛАВУ У РУКЕ И ПОЧЕО ДА ПЛАЧЕ.

Почетком августа 1942. године британски пуковници који су тек стигли са ратишта у Либији, отимали су се за што боље место у хотелу „Шепард“ у Каиру.

Чак и бригадни генерали добијали су кревете само ако су уживали благонаклоност портира Швајцарца, који је једног увек припитог официра излечио тако што га је ставио у исту собу са подофициром који је у кади држао крокодила. Са хотелске терасе могла се, доле, на улици, видети права слика града надомак фронта: груби аустралијски наредници који обавештавају разлучене мајоре: „Данас не салутирамо“, подофицири снага Слободне Француске, грчки командоси, Пољаци, Сики...“

А на око стотину километара од Каира, у пешчаним пространствима Либије, један човек правио је тих дана ратне планове. Био је то немачки генерал Ервин Ромел.

Помрећемо овде!

— Франц, колико је сати? — тихим гласом огласила се једна згрчена прилика увијена у шаторско крило. Промолише се руке, а затим глава немачког војника. Лежао је на песку у комплетној униформи. Недалеко од њега, као на стражи, стајао је тенк. Чим би месец зашао за облак тенк се претварао у тамну, злокобну сенку. Нешто даље налазио се и други тенк, па трећи, четврти. Било их је више од стотину. Поред сваке металне грдосије у песку је спавала посада.

— Франц, чујеш ли ме? — опет се огласи војник седајући и стресајући песак са себе. — Какав пасји живот: дању умиреш од врућине а ноћу се смрзаваш! — наставио је да гунђа.

— Крајше, ућути! — љутитим гласом добацио му је војник који је лежао до њега. — Цео дан сам возио тенк, то ме чека и сутра...

— Немој да се љутиш, не могу више! Помрећемо овде! Привиђа ми се свашта — молећиво га је гледао Крајше. — Зуји ми у ушима. Сваког дана исто: повлачење, напредовање, повлечење, напредовање...

Ервин Ромел

Крећемо се по овом безличном простору као морнари, помоћу мапе, компаса, мерача брзине и звезда. Ова бескрајна либијска пустиња ишарана безбројним траговима гусеница и гума и покривена гомилама бензинских канти и празних конзерви над којима се роје инсекти кида ми утробу! Возимо у правцу ветра да би избегли прашину а ипак смо од пустињскихципела до заштитних наочара прекривени сивом кором песка, прашине и зноја. Воде готово нигде... Не могу..!

Војник Крајше није завршио последњу реченицу. Загрцнуо се, загњурио главу у руке и почео да плаче.

Крајше је припадао немачким оклопним трупама у Африци у склопу чувеног Афричког корпуса којим је командовао омиљени Хитлеров генерал Ервин Ромел. Некада нацистички батинаш, Ромел је у Африци постао прави мајстор за пустињски рат. Користио је и најмању могућност која би му се у рату указала и вешто повлачио и из најтежих положаја. Зато су га и назвали — пустињска лисица!

Без бензина

Своју прву офанзиву Ромел је започео у Африци 24. марта 1941. године. Следећих четрнаест меесци у пустињском рату са Британцима срећа се неколико пута мењала. Ипак, успео је да заузме либијску пустињу и да допре на око 110 километара од Александрије.

Франц је имао муке да умири свог пријатеља Крајшеа. Дрмусао га је. Ако се пробуде остали војници, или ако чују стражари, Крајше је готов, помислио је. Чим сване стрељање га због страха и колебљивости који су могли лоше да утичу на друге војнике. Срећом, Крајше се смирио и од исцрпљености убрзо заспао.

Неколико дана касније, стотинама километара одатле, генерал Ромел је држао састанак свог штаба. Ратна срећа почела је да му окреће леђа. Британци су успели да сачувају острво Малту са које су њихови авиони свакодневно узлетали и бомбардовали све што се кретало на копну и по мору и превозило ратну опрему и гориво за Ромелове трупе. Уништавали су хиљаде и хиљаде тона бензина, непроцењивог течног злата, још пре но што би стигао у Африку. И оно мало бензина што би доспело у луке Бенгазија и Тобрука било је далеко од фронта у пустињи.

Међутим, несрећа никад не долази сама! Ромел је у то могао да се увери када се поред невоља са снабдевањем тих дана средином августа 1942. године појавила још једна: 17.000 његових војника, исцрпљених ратом у пустињи и озбиљно нарушеног здравља, враћено је у Немачку, иако му је и пре тога већ недостајало 16.000 бораца.

И сам Ромел је био тешко болестан. Свакодневно ратовање у сувом, ситном песку толико га је исцедило да је често падао у несвест.

Када је дошао на састанак штаба једва се држао на ногама.

Само право!

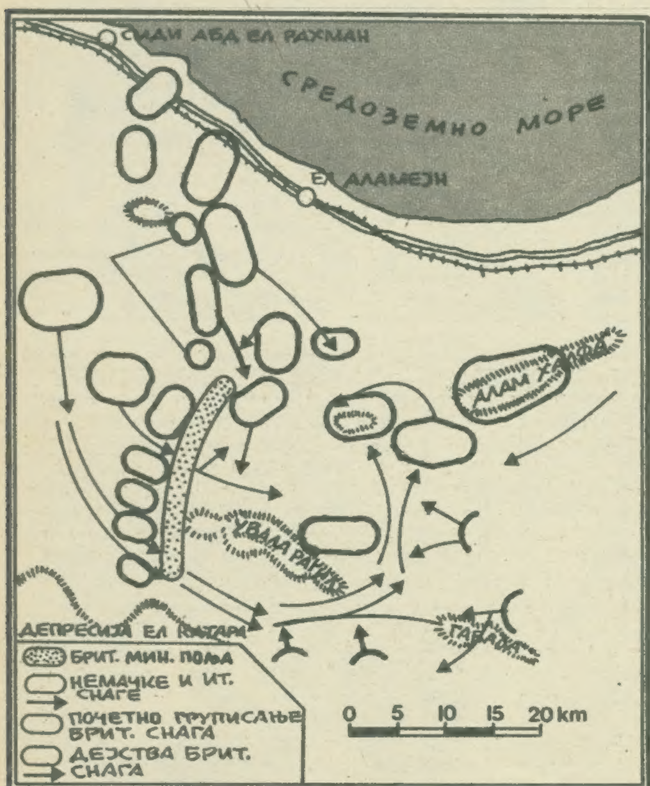
Официри су стајали окупљени око стола на коме је као шарени стољњак била раширена војна карта са обележеним положајима немачких и британских трупа. Ромел је стајао само захваљујући својој чврстој вољи. Рукама се ослонио о сто. Ћутао је и гледао у карту.

— Позната вам је ратна ситуација — обратио им се. Речи је изговарао споро, једва их је превањивао преко усана.

— Још смо господари пустиње, али не и Африке — наставио је. — Имамо тенкове, али немамо гориво. Снабдевање бензином иде тешко и биће још теже.

Када престане, а престаће ако ништа не предузмемо, тенкови ће бити гомила гвожђа. Нафте има, али на Средњем истоку. Тамо ћемо је узети, а да бисмо је узели морамо да се пробијемо до Суецког канала и долине Нила. Зато све расположиве оклопне снаге ставите у порет. Напад почињемо 30. августа. Ударићемо Британце раво преко Алам Халфа. Само право. .!

План битке код Алам Халфе

Изненада, као да се нечег сетио, Ромел подиже главу.

— Чујем да је Черчил поставио Монтгомерија за команданта британске Осме армије, овде у Африци.

— Да! — потврдно је одговорио један официр.

— Монтгомери, дакле! — шкрто процеди Ромел. — Зато, значи, британски официри не долазе више у хотел „Шепорд“ у Каиру. Монтгомери је завео ред.

Бернард Монтгомери, или Монти, како су га британски војници звали имао је педесет пет година. Био је мршав, чврст и тада још прилично непознат. Имао је једноставне навике и био је присталица гвоздене дисциплине. Приморавао је своје официре да буду у одличној телесној кондицији, попреко је гледао на пушење и алкохол. Нови командант брзо је стекао поверење својих војника које је редовно обилазио.

За главни правац свог пробоја Ромел је изабрао простор између Баб-ел-Катара и платоа Ел Така. Његов план био је једноставан: напасти главнину британских трупа с чела, а на левом и десном крилу заћи им с леђа и опколити их. Овом тактиком познатом под именом „левом руком се штити — десном нападај“ Ромел је већ однео неколико победа.

Међутим, и главнокомандујући британских трупа на Средњем истоку генерал Клод Окинлек био је искусан стари ратник: познавао је Ромелову тактику па је своје трупе поставио према Ромеловим. Тако да је могао да изврши контранапад а да истовремено штити и бокове.

Судар гвожђа

Комбиноване италијанске и немачке пешадијске и оклопне трупе кренуле су у напад тачно у поноћ 30. августа 1943. године. Пустињом се ваљало 243 италијанска и 203 немачка тенка. За њима су остајали облаци прашине.

Британци су очекивали Ромелов напад и спремно су га дочекали. Светлеће бомбе избачене из њихових авиона претвориле су ноћ у дан. Бомбардери велингтон и албакоре без престанка су сипали разорне бомбе на немачке трупе у продору.

Два часа после напада Ромелови тенкови су налетели на густо минско поље које су прешли тек после трећег јуриша. Губици у људству и материјалу били су огромни, а освојен простор мали: до јутра Ромел је прешао само 13 километара, а по плану је требало да пређе — 50!

Ромел је био у дилеми: наставити или се повући. Пошто је лично обишао чело ударног клина решио је да настави напад али да крене на север раније но што је планирао. Тако је, не знајући, заиграо игру коју су му Британци удесили: клин његових снага нашао се пред британским положајима на Алам Халти.

Борба се наставила целог следећег дана 31. августа. Међутим, не само да више Немци нису могли напред ни за педаљ, већ су се окретали и у том маневрисању често сударали. Мртви су остајали засути песком. Оно што није уништила британска авијација, довршили су британски далекометни топови.

Када су Ромелове трупе већ биле десетковане у напад су кренули британски тенкови. Развучени на великом простору, милели су као змије сипајући ватру из својих дугачких цеви.

Немачки тенкисти више нису могли да се одупру: пуна два дана и једну ноћ нису излазили из својих оклопљених кола. Возили су напред, назад, бранили се, узмицали... Предвече, 31. августа пустиња је почела да личи на велику гробницу.

Крај напада

Пред крај дана, 1. септембра Ромелови остаци оклопних трупа имали су горива још само за једно пуњење тенкова. С тим су могли да пређу 90 км. Повлачење није смело да се одлаже и Ромел је донео одлуку да извуче из борбе све оно што се могло извући. У последњем часу у помоћ му је прискочио и фелдмаршал Кесирлинг који му је из Италије упутио неколико ескадрила јункерса.

До 6. септембра Ромел је успео да извуче преостале трупе и повуче се иза минских поља. Његови војници били су потпуно избачени из строја. Извлачили су их из тенкова, исцрпљене, понеког готово умно поремећеног.

Борба за Алам Халфу била је завршена.

Хитлер из овога није извукао никакву поуку — увукао је Ромела у још жешћи окршај поручивши му: „Победите или умрите!“ У одлучном савезничком противудару у борбама које су код Ел Алмејна водиле од 23. октобра до 4. новембра, Ромелов Афрички корпус је умро.

Ромел је касније с јеткошћу говорио о биткама код Алам Халфе и Ел Аламејна: „Чињеница је да је на високим положајима у Немачкој било људи који, иако способни да схвате право стање ствари, нису имали храбрости да погледају истини у очи и изведу правилне закључке. Они су више волели да забоду главу у песак, да остану у некој врсти војничке опијености и да траже кривце, које су обично налазили међу вишим официрима. Када гледам уназад све стан сам само једне грешке — што сам послушао наређење: „победа или смрт“.

После неуспелог атентата на Хитлера Ромел се касније, осумњичен као учесник у завери, отровао 14. октобра 1944. године. Учинио је то да би своју породицу спасао од прогона Гестапоа.

М. М.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ — Л. СРЕДАНОВИЋ

Наредног петка: ВУКОЈЕ У АКЦИЈИ!

БЛАГО НА БУВЉОЈ ПИЈАЦИ

КУПАЦ ЈЕ КОД КУЋЕ МАЛО ЗАЧЕПРКАО ПО ПОТАМНЕЛОЈ ПОВРШИНИ СТАРИНСКОГ САТА ОД БРОНЗЕ И УМАЛО НИЈЕ ПАО У НЕСВЕСТ: ЗА НЕКОЛИКО ДЕСЕТИНА ХИЉАДА ДИНАРА ДОШАО ЈЕ ДО 25 КИЛОГРАМА ЗЛАТА!

Први пут се Бувља пијаца у Паризу помиње негде 1880. Године 1920. извесни Ромен Вернезон, власник комада земљишта уз поток, поставио је тезге и почео да их издаје старетинарима. Касније, додаване су нове пијаце: Вирон, сите Малик, сите Жил Вале, сите Пол Бер. Данас то више ни из далека није пијаца на којој се продаје старудија, то је највећа пијаца Париза — Бувља пијаца која заузима преко 30 хектара! — и, свакако, најзанимљивија.

Многи познаваоци уметничких дела и трговци долазе у Париз само због његове Бувље пијаце која је и данас непресушни извор разних драгоцености и вредности.

ТО ЈЕ БРОЈГЕЛ

Париска Бувља пијаца прочула се после I светског рата због неколико открића од огромног значаја за уметнички свет. Неки купац је за свега двадесет франака (један стари франак — 2,5 стара динара) добио Фрагонарову слику „Скинута кошуља“ која да нас вреди више десетина милиона франака! Други су сасвим случајно на исти начин дошли до платна Шардена, Короа, па чак и Рубенса. Нађена је једна Гојина слика и један Манеов акварел. Један старетинар препознао је Сезанову слику али пошто му није знао праву вредност, продао је за само трећину њене стварне цене. Па ипак је од тог новца успео да сагради најскупоценију гробницу у Паризу, у стилу старих египатских маузолеја!

Неки аматер који је знао да се Пикасо на својим платнима потписује са П. Руиз купио је пре двадесетак година 11 његових слика по 100 франака комад! Један библиофил пронашао је комплетна дела Жила Ренара у 12 књига са оригиналним илустрацијама Тулуз-Лотрека и купио их за 1.800 а одмах затим их препродао за 275 хиљада франака! У јуну 1961. трговац сликама Рожер Ален је код неког гвожђара купио једну већ потамнелу слику за 3.000 франака. Експертиза је показала да је то оригинално дело славног Холанђанина Бројгела које вреди 800 хиљада франака!

МИЛИОН ЗА СТОЛИЦУ

Велико изненађење чекало је и купца који је у једној продавници икона купио зидни сат у стилу Луја XVI верујући да је од бронзе. Пошто је код куће мало боље зачепркао по златастој али већ потамнелој површини, замало се није онесвестио од изненађења. За свега неколико десетина хиљада дошао је до 25 килограма чистог злата! На сличан начин је једна продавачица пре кратког времена купила пет тањира са ручним радом сликара Писароа, а један продавац оружја дошао до два пиштоља који се помињу у историји јер их је Наполеон поклонио својим маршалима а до данас се није знало где су. Тањир марсејске израде, купљен недавно на бувљој пијаци, препродат је за 900 хиљада франака!

Продавачица старог намештаја једва је пристала да за једну фотељу да шест хиљада франака. Заиста, столица се налазила у жалосном стању. Међутим, већ истог дана она је препродата за 60.000 франака, а пошто је прошла кроз руке шест трговаца, увече је достигла цену од 450.000! Стручњаци су утврдили да је то аутентичан примерак у стилу Луја XVI.

Занат продавца на Бувљој пијаци толико је занимљив и пун неочекиваности да су многи познати Парижани напустили своје професије да би живот провели за неугледним тезгама. Међу њима налазе се бивши диригенти, оперски певачи, адвокати, сниматељи и други. Један од најугледнијих трговаца Бувље пијаце је књижевник

Жан Марк Кампањ, писац „Викенда“ и „Сент-Уена“ и глумац Жак Тарид.

СВЕГА ИМА

Неуредни штандови, гомиле крпа раширене по простиркама и тротоарима. Тај необични и живописни свет на простору око Клињанкура, усред Париза, у коме се говоре сви језици света и где се луксузни кадилак и ролс-ројс укрштају са ознојеним и брбљивим мароканским препродавцима, заузима читавих триста хиљада квадратних метара. То је Марше о пис, или париска Бувља пијаца. Овде галаме антиквари, продавци старог оружја, ретког порцулана, скупоцених слика које се продају као безвредне слике или кичеви као уметничка дела, ћилимари, драгуљари и други трговци.

Париска Бувља пијаца је стециште скитница, туриста из свих крајева света и најугледнијих људи из уметничког и јавног живота. Њу редовно походају чувени глумци, сликари, директори музеја и највећи ликовни стручњаци. У књизи муштерија код трговца старим намештајем М. Мишела налазе се аутограми Елеоноре Рузвелт, Шевалијеа, Пикаса, Ђине Лолобриђиде, Жерара Филипа, Грете Гарбо. Познато је да је Ана Мањани овде трагала за предметима од опала, Орсон Велс за оловним војницима, али само саксонским, Грејс Кели за старим накитом, Милен Демонжо за седлима а Питер Таундсенд, некадашњи вереник принцезе Маргарете, за сумпорним куглама!

Цела пијаца подељена је на неколико сектора. Тако се на једном венцу тезги продаје текстил — од прогорелих стољњака до фармерица „Леви Штраус“. Одела још неношена, али и одећа људи који су одавно напустили овај свет, униформе разних армија, најчешће америчке. На делу где се продаје метална роба може се купити све што је направљено од метала: од најобичнијег шрафа до снажног мотора фирме „Ролс-Ројс“. Ту су и старинске пегле на угаљ које се уз старе моделе телефона много траже, затим разне посуде без сјаја, ножеви, сабље, неисправни пиштољи...

ЧУВАЈТЕ ЏЕПОВЕ!

Међу публиком има свакојаког света. Ту су старе даме у шеширима које, придржавајући се за собарицу, погледом траже нешто из минулих дана, амерички туристи који обично не знају шта траже али односе брда купљене робе, па обични људи који више гледају него што пазаре. Наравно, то је и место на којем сваке недеље оперишу стотине џепароша, пробисвета и варалица па многи туристи остану без пребијене паре у џепу, проклињући час када су одлучили да овамо дођу.

Па ипак, мало је странаца који у Паризу, после обавезног обиласка Ајфелове куле, Тријумфалне капије и још неколико симбола „града светлости“ не посете Бувљу пијацу. Јер, оно што се не може наћи ни у највећим робним кућама као што су „Самаритен“ или „Бомарше“, наћи ће се овде. Километарски дуг ланац тезги и тезгица на којима има за сваког понешто. Продавци вас вуку за рукав и у стању су да за минут смање цену за 20, 30 па и педесет посто. Важно је само да се роба прода. Купац одлази мислећи да је направио добар посао куповином ципела које изгледају скоро нове. Не мари што ће уз пут у гужви остати без ђонова на својим сопственим... Важно је да је доживео праву вашарску атмосферу.

В. С.

Од шрафа до ролс-ројса

ОНО ШТО СЕ НЕ МОЖЕ КУПИТИ НИ У НАЈВЕЋИМ ПАРИСКИМ РОБНИМ КУЋАМА, СИГУРНО ЋЕ СЕ НАЋИ НА ЧУВЕНОЈ БУВЉОЈ ПИЈАЦИ

(Снимио: В. Шотаревић)

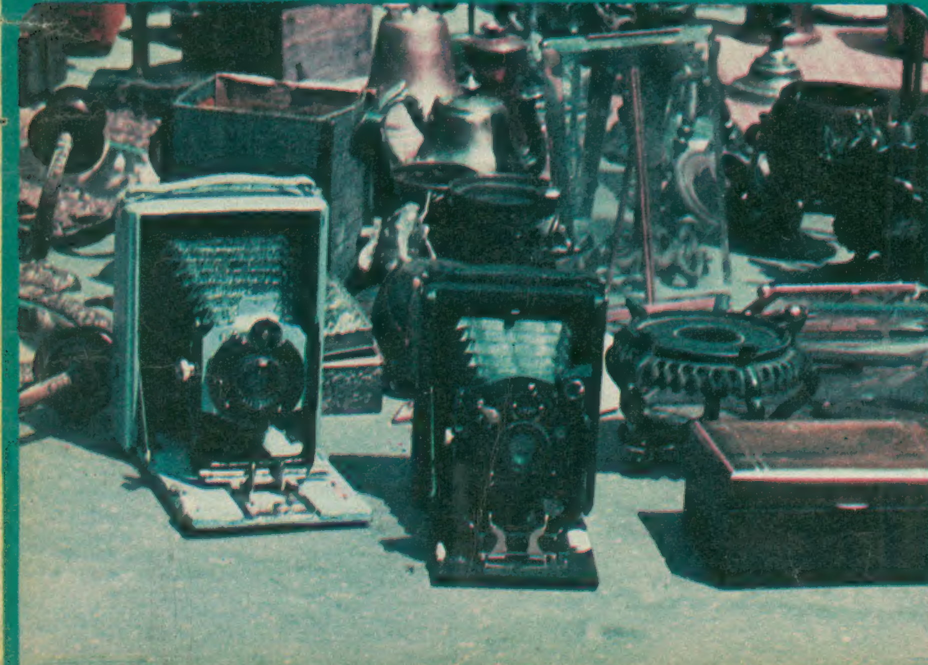
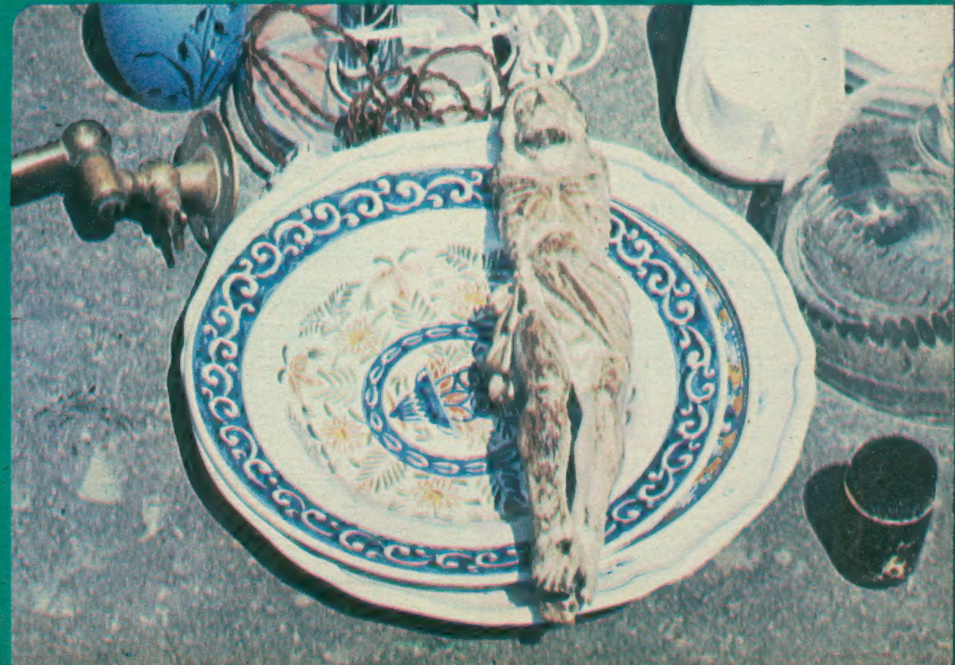

ЗАГОНЕТКА КРАЉЕВЕ КРУНЕ

ЏЕМС II, ПРОГНАНИ ЕНГЛЕСКИ КРАЉ, ИЗГУБИО ЈЕ ПРЕСТО, АЛИ ЈЕ УСПЕО ДА САЧУВА КРУНУ, И ТА КРУНА, УКРАШЕНА ДИЈАМАНТИМА И ДРУГИМ ДРАГИМ КАМЕЊЕМ, УЗДРМАЛА ЈЕ ИЗ ТЕМЕЉА ЖИВОТ ГРАДИЋА ТРИЕЛА.

Врело јулско јутро 1690. године. Са малог узвишења изнад реке Бојн краљ Енглеске Џемс II напрегнуто је посматрао битку која се водила између његове војске и трупа његовог зета Вилњема Оранског.

Долином су одјекивали крици рањеника, топот преплашених коња и рески звук укрштених мачева. Високо су се дизали облаци прашине и дима од барута.

Краљ је чврсто стезао узде свог коња све док му нису прсти побелели, али он није ништа осећао. Једино на шта је сада могао да мисли био је престо који је заувек губио. Самртнички бледог лица посматрао је како се његови људи повлаче под жестоким налетима бројнијег непријатеља.

Само неколико часова после пораза на реци Бојн у Ирској, Џемс II, свргнути краљ Енглеске пловио је ка обали Француске. Био је сигуран да ће му француски краљ Луј XIV пружити гостопримство.

Стиснут између једног брежуљка и реке Сене лежи градић Триел, уских кривудавих улица и са необичним плавичастим крововима. У средини града диже се стара црква Сен-Мартен, подигнута у XIII веку.

Готово непомућену тишину прекида једино жагор деце, која се враћају из школе. Па ипак тај уснули градић био је позорница занимљивих догађаја који нису узбуђивали само мештана већ и читаве Француске.

ЛОВЦИ НА ЗАКОПАНО БЛАГО

Када се Џемс II настанио у Сен-Жермен на Леу, удаљеном од Триела једва двадесетак километара, почело је да се сплиће клупко које ни до данас није размршено. Прогнани краљ изгубио је престо али је успео да сачува круну. И та круна украшена дијамантима и другим драгим камењем из темеља је уздрмала живот малог града.

Мада постоје различита мишљења о томе где је и када круна сакривена, сви се слажу у једном: она се налази у Триелу, где је Џемс II провео извесно време у бенедиктинском манастиру. Да ли ју је последњи краљ из лозе Стјуарта лично сакрио или су то учиниле његове присталице после пораза на Бојну, никада се није сазнало.

Постоји више претпоставки где се она налази али чини се да су најоправданије оне у којима се спомињу једна стара велика кућа испод које се налазе многи изукрштани ходници, тајна крипта испод средишњег дела цркве (чији улаз ни до данас није откривен) и угао једне уличице која води на Сену и улице Пола Думера. Пре три века на том месту се налазио бенедиктински манастир у коме је боравио прогнани краљ.

Привучени причама о сакривеној краљевској круни, у Триел су се сливали многобројни авантуристи, наоружани пијуцима и стрпљењем. Марљиво су прекопавали сваки педаљ земље у близини старе куће и цркве. Али, узалуд. Ту и тамо пронашли би понеки бакарни новчић и то је било све. Прошло је скоро 150 година од смрти Џемса II и интересовање за његову круну је већ почело да опада када се догодило нешто што је поново привукло гомиле ловаца на закопано благо.

Једног топлог мајског дана 1848. године у Триел је стигла необична група: млада жена у пратњи неколицине људи који су били обучени као калуђери. Прво што је Матје Девил, како се представила, урадила било је да купи стари манастир од кога су остале само рушевине.

ТАЈАНСТВЕНА НЕЗНАНКА

Становници Триела су одмах запазили две необичне појединости: тајанствена незнанка је говорила француски са лаким страним нагласком а калуђери из њене пратње носили су одећу бенедиктинског реда. Да ли је то била само случајна подударност? Свакако да није јер је Матје Девил поседовала цртеже и план града из XVII века.

Све оно што се затим догађало у старом манастиру остало је сакривено високом оградом и зидом непробојног ћутања.

О необичним догађајима у Триелу сазнала је 1868. године и француска влада и упутила протест амбасади Велике Британије. Али, цела ствар се завршила на измени нота. Калуђери су наставили са ископавањима.

Мистерија је достигла врхунац 1885. године када је Матје Девил умрла и када се сазнало да се она скоро 40 година служила лажним именом и документима. Ко је била Матје Девил, одакле је дошла, ко је финансирао њен подухват и од кога је добила план града? Одговора није било. На сва распитивања радозналих грађана, ни иначе ћутљиви калуђери, ни њени наследници, Басти и Валанс, нису обраћали пажњу. Само су слегали раменима и враћали се ископавањима која су настављена несмањеном жестином.

ЗЛАТНА СТАТУА

Једина промена до које је дошло после смрти лажне госпође Девил било је то што су Басти и Валанс најмили бретонске надничаре. Захваљујући њима у град је процурила занимљива вест: откопан је подрум у коме је пронађен леш жене, која је имала прстен и неколико енглеских златника из XV века. Само неколико недеља касније откривене су две подземне поплочане одаје. У једној од њих налази се бунар, на чијем је дну пронађено више драгоцених предмета. Између осталих и Кип Богородице од чистог злата, за који се претпоставља да је припадао Џемсу II. Сумње више није било: Енглези су били на најбољем путу да се докопају круне. Радови су се већ сасвим приближили цркви Сен-Мартен. Биле су откопане и две подземне галерије које су се пружале у правцу уздужне осе цркве, када су одједном 1903. године радови обустављени.

Зашто су Басти и Валанс одустали од ископавања са да када су били на домаку тајне крипте за коју се верује да се у њој налази краљева круна? А да крипта није плод маште доказано је 1910. године, када је приликом рестаурације цркве један радник, испитујући нарочитом бушилицом доње слојеве терена одредио место где се она налази. Да није стигло наређење са највишег места? То није немогуће ако се узму у обзир приче које су кружиле у прошлом веку Триелом, да је лично енглеска краљица Викторија била покровитељ ископавања у старом манастиру а да је Матје Девил била само њен извршилац.

Било како било, скупоцена круна Џемса II никада није пронађена па и данас представља мету многобројних авантуриста. Али до ње је сада немогуће доћи, јер нове зграде, улице и паркови онемогућавају приступ. Не постоји више ниједан педаљ земље по коме може несметано да се копа. Ловци на закопано благо морали су коначно да се повуку.

О. В.

Денис:
ИСКРЕНОСТ
ЗДРАВО, ДЕНИСЕ!
ЗДРА-ВО!

ЧУЈ... **ТРИ ДАНА** ТЕ НИСАМ ВИДЕЛА!
А ЗАШТО? **НАОЧАРЕ** СУ ТИ БИЛЕ РАЗБИЈЕНЕ?!

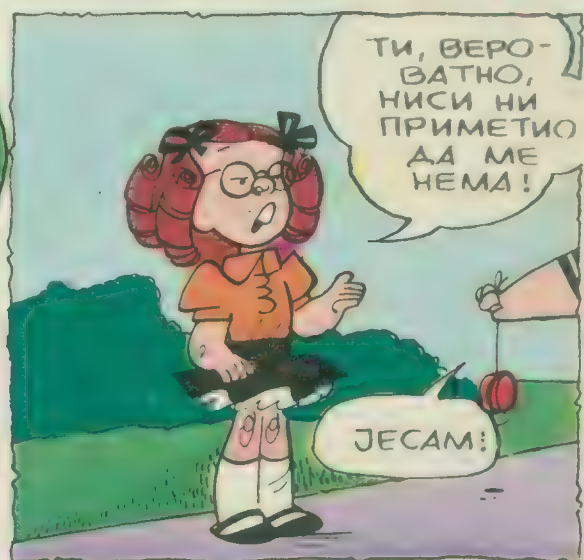

МОЈЕ НАОЧАРЕ СУ БИЛЕ **ДАЛЕКО ОДАВДЕ!**
А? ПОСЛАЛА СИ ИХ НА ОПРАВКУ?

ПОКУШАВАМ ДА ТИ ОБЈАСНИМ ДА САМ ТРИ ДАНА БИЛА ОДСУТНА!
И НАОЧАРЕ СУ ИШЛЕ С ТОБОМ, А?

ПРЕШЛИ СМО ПРЕКО **ХИЉАДУ** КИЛОМЕТАРА!
НЕ ПРЕТЕРУЈ! ТИ И НЕ ЗНАШ ДА БРОЈИШ ДО ХИЉАДУ!

ВИДЕЛИ СМО ДИВНЕ ВОДОПАДЕ... ТВРЂАВЕ И ПЛАНИНЕ...
А ПОСЛАСТИЧАРНИЦЕ?

ДЕНИСЕ... ПОСЛАСТИЧАРНИЦЕ НИСУ ЛЕПЕ!
ЈОШ КАКО КАД ИМАШ ПАРА ЗА СЛАДОЛЕД!

ТИ, ВЕРОВАТНО, НИСИ НИ ПРИМЕТИО ДА МЕ НЕМА!
ЈЕСАМ!

НЕДОСТАЈАЛА САМ ТИ? КАЖИ ИСКРЕНО!
НЕГО! НИСАМ ИМАО КОГА ДА ЗАДИРКУЈЕМ И ЧУПАМ ЗА КОСУ И...

ДУМ

ЕТО! ПА САД **БУДИ ИСКРЕН!**

ДНЕВНИК ТАТЕ ШТЕФИЈА

Пре неколико година у зоолошком врту у Базелу Ахила и Штефи, пар горила, добили су кћер којој је дато име Кварта латински — Четврта — јер је била четврто дете у тој срећној породици. Бригу о новорођенчету и мајци водио је зоолог Јорг Хес-Хазер који је сва своја запажања уносио у нарочити дневник. Али, поред њега дневник је водио и тата Штефи. На жалост, оригинални примерак тог дневника био је написан на корама банана које је, касније, сам аутор појео. Срећом, дневник је ипак сачуван у препису. Преписао га је Јорг Хес-Хазер који тврди да је све што је у њега унето научно потпуно тачно и да се поклапа с његовим белешкама.

У ОЧЕКИВАЊУ СРЕЋНОГ ДОГАЂАЈА

Већ сам се уморио од чекања и узбуђивања. Прошло је већ неколико дана како су Ахилу одвојили од мене и ставили у засебан кавез а дете још никако да се роди. Додуше, код наших жена веома је тешко одредити колико траје бременитост, а израчунати дан срећног догађаја готово је немогуће. Највећи стручњаци дају потпуно различите цифре. Једни тврде 250 дана, други — 280. По научнику Шалеру Ахила би већ морала да има бебу, по Напијеру треба чекати још две седмице.

Рећи ћете ми — срамота, Штефи, већ си отац троје деце, крајње је време да знаш како се одвијају ствари у твојој породици. Али, шта да се ради кад мајка доноси на свет своје чедо издвојена од остале породице. Па и сам тај догађај протиче, чак и за њу саму, готово непримећено. Нека наша даља рођака из једног америчког зоолошког врта добила је принову док је — ручала.

Оног дана када се родио наш Јамбо, службеници врта који су чистили кавез нису приметили никакве знаке скорог рођења, а свега после пола часа Ахила је већ држала малишана у рукама. Готово исто то се догодило и с нашом првом кћерком Хомом, а и са трећим дететом Мигером.

Да, да, ми имамо већ троје деце. Мада се научници томе веома чуде и пишу да се у заробљеништву ми, гориле, крајње ретко размножавамо, Ахила и ја сматрамо то као сасвим природно. Да сам код куће, у завичајном Габону, у Северном Камеруну, да би ми породица била потпуна требало би да имам још једну или две жене и пола туцета деце.

ПРВИ ДАН

Ето, догодило се као што сам и мислио. Ахила је наше четврто дете донела на свет — ноћу. Када је Хес-Хазер у шест ујутру ушао у кућицу за мајмуне, она је већ узбуђено корачала по кавезу држећи младунче приљубљено уз стомак.

... Тако сам и мислио, да ће људи нашој кћери дати име Кварта зато што нам је четврто дете.

... Боже, каква је то наказица! Потпуно личи на човека: сасвим гола, само на глави има нешто налик на шубарицу. Глава — трећина читавог тела. Лице пљоснато, ни трага од истакнутих лукова изнад очију који нама, горилама, дају карактеристичан изглед. Очи су скривене танким и ретким трепавицама, уши чврсто приљубљене уз лобању.

Једном је Јорг Хес-Хазер рекао како ја и човек имамо око четири стотине заједничких анатомских одлика. Спреман сам да се закунем да их Кварта има много више.

Теши ме, додуше, то што Кварта има по лицу и читавом телу много, много бора, као да јој је кожа превелика. Наше племе сматра то добрим знаком — дете се, значи, родило здраво и нормално.

...ДО ДЕСЕТОГ ДАНА

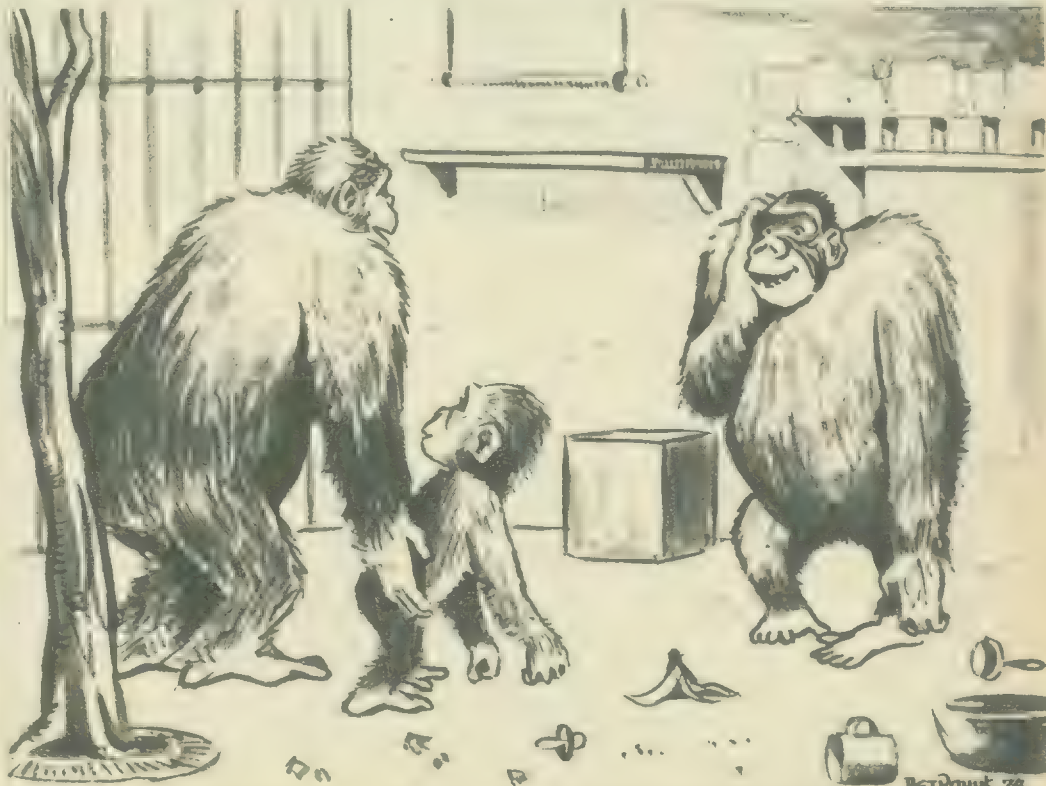
Био сам потпуно у праву. Знак је био тачан: Кварта је изузетно лепо развијено дете. Већ другог дана малишанка се сама држала за мајку. Ахила све више има поверења у њене способности и већ шета по кавезу не придржавајући нашу кћерку. Отишла је и један корак даље: она силом одваја Квартине ручице и ножице од себе нагонећи је тиме да се поново хвата за мајчину длаку — тако ми увек тренирамо хватање.

Ахила је, иначе, морам да признам, веома опрезна и брижна мајка кад дете треба научити нечем новом. Када је први пут ставила Кварту себи на главу, корачала је полако и опрезно држећи за све време руку у висини своје главе.

... Изгледа да мала почиње да види. Окреће главу у правцу светлости, разазнаје границу између светлости и сенке, када се у кавезу пали светиљка заклања очи рукама и вири кроз размакнуте прсте. Као и човекова деца, Кварта воли да сиса свој прст. О, слатког ли раног детињства кад су сви прсти на рукама и ногама подједнако слатки!

... Како је забавно посматрати кад се мајка и кћерка играју. Ахила држи нашу кћер на длану уз сам под и голица је. Кварта широко отвара уста и смеје се. Ипак, највећи део дана посвећују гимнастици. Ја стално говорим својим укућанима да је спорт неопходан и сва наша деца су изврсни гимнастичари. Лежећи на леђима Ахила високо подиже кћер, маше њоме или је ставља себи на једну ногу и љуља.

Ако у кавез уђе какав добар познаник, Ахила почиње да поиграва. Знате, моја жена је веома весело чељаде. При томе она у такту лупка по задњици Кварту која виси закачена за длаку на њеном трбуху. А затим одваја девојчицу од себе и енергично је гура пред собом. Потпуно разумем тај Ахилин поступак —

која се мајка не би похвалила таквим дететом!

ДО КРАЈА ШЕСТОГ МЕСЕЦА...

Како само деца брзо расту! Кварта се сад већ четвороношке шета по кавезу. Већ сасвим право седи, може да стоји на једној нози (додуше, ослањајући се на руке), а кад се придржава за зид стоји чак сасвим право. Наша малишанка чак проба да се вере по решеткама. Игра се разним предметима и све до чега може да се домогне трпа у уста. Њен гласић се сад посвуда чује, а кад се Кварта уплаши тако продорно пишти да јој мајка одмах хрли у помоћ. Кроз решетке кавеза Кварта се игра са чуварима зоолошког врта или с другарицама из суседних кавеза, али се ипак не удаљује много од мајке. Довољно је да кавезу приђе какав непознат човек или да се разлегне непријатан звук па да она уплашено похита да се сакрије под мајчину руку.

...Стичем утисак да им је кавез већ постао мали. Мораћу да затражим од управе нов стан за њих.

...ДО ГОДИНЕ ДАНА

Срећом, управа је сама приметила своју немарност и преселила Ахилу с кћерком у нов, већи кавез. Кварта је у почетку била веома збуњена. Сад само понавља, и то прилично несигурно, оно што је научила у старом, малом кавезу.

Наша кћи потпуно личи на нас — веома је друже-љубива. Људи то називају стремљењем за друштвеним контактима. Кварта стално кидише према предњој решетки очекујући да пред њу стане какав чувар, или се лепи за решетке са стране иза којих младе шимпанзе и орангутани изводе своје враголије које њу веома занимају. Ахила — шта ћеш, мајка је мајка — веома нерадо гледа на та поз-

нанства и претећи режи на младе мајмуне у суседним кавезима.

...Кварта не настоји толико да научи нове ствари колико да утврди оно што је већ научила. Покрети су јој сада не само осмишљени, већ и потпуно тачни и сигурни. Мајка јој је сад потребна само да би је нахранила и успавала. (Не могу а да овде не приметим да се наша генерација односила према својим родитељима с више поштовања).

ДВАНАЕСТ МЕСЕЦИ

Наша ћерка напредује тако брзо да не стигнем све да забележим. Синоћ сам нашој осталој деци саопштио радосну новост: Кварта учи да хода усправно. У почетку су то била само два-три корака према предмету за који би могла да се прихвати. А ево, јутрос Кварта већ трчи као одрасла — усправљена на задње ноге. Вечерас ће, сигуран сам, почети да себе удара по грудима. Ми то увек тако радимо кад хоћемо неког да уплашимо.

...Још једна новост — скокови. Још раније Кварта је научила да скаче с малих узвишења и да се дочека на све четири. А ево, сад скаче с гране на грану. Храбра је Кварта, у томе је сва на мене, и за своје скокове бира најудаљеније гране. А ипак, како је она још дете, најслађе јој је да с висине скочи — на леђа своје мајке.

КРАЈ ГОДИНЕ

Најзад сам и то дочекао! Данас су врата, она што се повлаче нагоре, која деле мој кавез од Ахилиног уклоњена. Жена ме није дочекала баш одушевљено. Не пушта Кварту од себе а мени не дозвољава ни да јој приђем. Да бих је умирио прибегавам старом методу о којем сам некад негде читао (не код Брема): лежем на леђа и правим се потпуно незаинтересован, чак и главу окрећем на другу страну. Кад успем да је убедим да ми до њих две уопште није стало, Ахила ми сама прилази и лако ме додирује руком или ногом. Кварта јој седи на леђима и с великим занимањем посматра ту сцену.

Тек после неколико недеља Ахила је дозволила детету да ми се мало више приближи, али само под њеним будним оком. Довољно је да Кварта начини који корак ближе па да се Ахила постави између нас и да почне да режи. Зар она не схвата колико желим да загрлим своје дете и да јој с љубављу кажем: „Здраво, кћери! Како си?“

Од редакције. Припремајући за штампу дневник тате Штефија позвали смо телефоном Зоолошки врт у Базелу. Како нам је рекао директор врта Ланг, Кварта и остали чланови породице са свим су добро и на задовољство тате Штефија живе сви заједно. Додуше, Штефи предосећа да ће ускоро морати да се одвоји од своје супруге јер Ахила крајем године поново очекује принову.

Доктор Ланг је такође казао да се Штефи веома радује новом члану породице само је молио да његовом петом детету не дају име Квинта — Пета!

К. В.

СРЕЋНА ПОРОДИЦА

Јуриј Феодоро, поларни истраживач из совјетске антарктичке базе Васток, нашао је пред вратима станице малог, залуталог пингвина. Узео га је у руке и однео до велике колоније царских пингвина. Чим је младунче спустио на земљу из гомиле пингвина издвојио се један пар и, гегајући се, потрчао према свом малишану који је покуњено спустио главу као да је свестан своје кривице. Федоров је фотографисао срећну и поново сједињену породицу.

ВЕЛИКИ КОНЦЕРТ

Француски пијаниста Бертран Беш не тврди изричито да су његови пси музикални и да воле музику али каже да се окупе око клавира или скоче на њега чим он седне да свира.

ПРВИ УДИСАЈ

Велики акваријум у Мајамију добио је принову: бебу делфина. Чим је мали делфин дошао на свет, његова мајка га је узела у уста да би га изнела на површину где ће младунче први пут удахнути ваздух. Делфини су, као што је познато, сисари и дишу на плућа.

ХОГАР СТРАШНИ

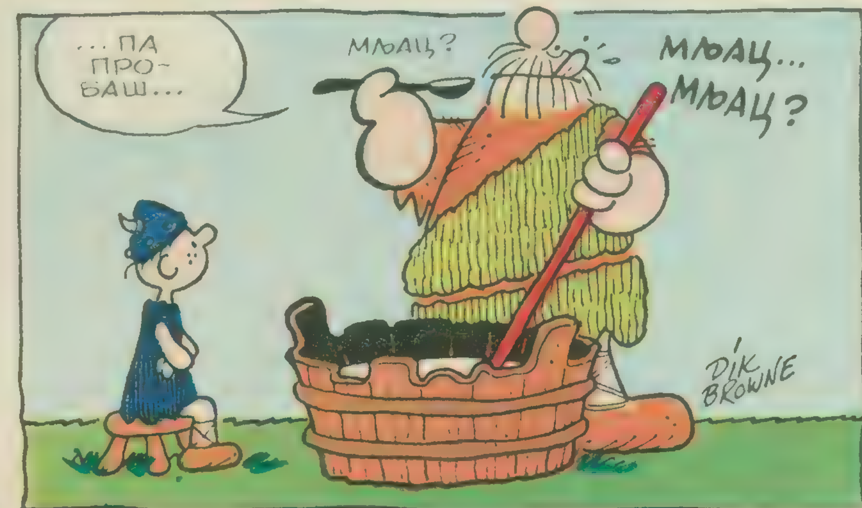

СПАСИТЕ МОЈЕ ДЕТЕ!

ДОК ЈЕ МАЈКА ПЛАКАЛА, ОЧАЈНИЧКИ САМ ПОКУШАВАЛА ДА ДОХВАТИМ ДЕВОЈЧИЦУ СА ШИНА. ТАД СУ СЕ ПОКРЕНУЛИ И ТОЧКОВИ ВОЗА.

Уплашена и беспомоћна од страха, жена је кроз јецаје молила:

— Спасите моје дете! Спасите моју девојчицу!

Прво што ми је пало на памет било је да отрчим до локомотиве и довикнем машиновођи да заустави воз. Али, времена није било. Уместо тога викнула сам из свег гласа:

— Зауставите воз, дете је под точковима!

Међутим, изгледало је да ме нико није чуо. Воз је наставио да креће.

— Станите, станите! — урлала сам избезумљено.

Мајка је клекла поред ивице перона покушавајући да дохвати девојчицу. Спустих се на колена поред ње. Узалуд смо пружале руке: девојчица је била ван нашег домашаја, јер је перон прилично низак.

— Лези и не мрдај! — довикнула сам девојчици.

Плашила сам се да ће унезверена девојчица почети да пузи преко ма шинама и да ће је воз прегазити. Ако чак и избегне точкове, наелектрисане трачнице биле су удаљене од ње само 90 сантиметара.

Одједном, на мој ужас, дете поче да се подиже, пружајући руке према мени.

— Стани, не покрећи се! — понављала сам непрестано.

Легла сам на стомак паралелно са возом који се кретао и покушавала да досегнем девојчицу. Успела сам само да дохватим њену косу. Зграбила сам је чврсто и повукла према себи. Дете поче да вришти од бола и страха, али сам га је упорно вукла. Ускоро сам осетила да мој стисак почиње да слаби, али ипак нисам одустајала. Знала сам да тај млади живот сада зависи само од мене. Борила сам се за њега као што бих се борила за живот свог сина.

УПОМОЋ!

Било је сунчано јулско јутро 1972. године кад је воз за Демарк хил напустио лондонску Викторија станицу и оставио за собом редове збијених кућа, посивелих зидова. Стајала сам крај прозора и гледала напоље, размишљајући о свом малом сину који се у лондонској Кингс Колеџ болници опорављао после тешке операције средњег уха.

У мом купеу се налазила само једна млада жена са троје деце: дечаком од десет, девојчицом од три године и бебом у колицима. Док је воз пролазио предграђем Кента, млада жена је устала и почела да припрема децу за излазак на Шотленд станици.

Врата тек што су се затворила за њима, када сам зачула крик који ми је следио крв у жилама:

— Упомоћ!

Притрчала сам отвореном прозору.

Жена је била удаљена само неколико корака. Стајала је на платформи и поплашена гледала доле, између ивице перона и вагона. Поред ње стајао је збуњени дечак. Беба у колицима је плакала. Али, девојчице нигде није било. Жена је окренула избезумљено лице према мени:

— Молим вас помозите ми! Моје дете је испод воза!

Брзо сам отворила врата и скочила доле. Кад сам се сагнула, угледала сам девојчицу која је седела у узаном простору између зида перона и точкова вагона, широком једва 70 сантиметара. Уплашено је гледала око себе и дозивала мајку.

Када ме је спазила, њено лице умрљано сузама и прашином разведрило се и она поче да устаје. У том тренутку заклопараше и точкови воза који је полазио.

МАЛО ДРХТАВО ТЕЛО

Знала сам да не смем испустити девојчицину косу. Наставила сам да је вучем све док нисам могла чврсто да је зграбим за капут и другом руком.

Воз је и даље ишао полако. Сада је требало да је провучем кроз једва 15 сантиметара широк простор између ивице перона и воза. Напрегнула сам све своје снаге и нагло тргла девојчицу навише. Тренутак касније чврсто сам стезала у наручју мало, дрхтаво тело. Она наслони главу на моје раме. Кад је видела да је дете у мојим рукама млада жена ми се јецајући обисну око врата. Радујући се и сама, обавих руке око ње. Али, само тренутак касније, она клону онесвешћена.

На перону још није било никога. Нисам знала шта пре да урадим: да ли да се побринем за дете које је вриштало у мом наручју или за мајку која је лежала без свести. Никада се нисам осећала тако усамљена као тада.

Као из велике даљине до мене је допро отегнути писак. Сада, када је све већ било завршено, воз се најзад зауставио. Врата вагона су се са треском отворила и кроз њих је покуљао радознали свет. Окружили су ме, нагађајући о томе шта се десило. Први ми је у помоћ притекао возовођа и са неколико путника пренео жену на оближњу клупу.

Ја сам дрхтала као прут и била на ивици плача. Ходала сам горе-доле до перону и покушавала да смирим избезумљено дете, које сам још држала у наручју.

Перон, који је до мало пре био пуст, сад је одједном живнуо. Свет се тискао око мене. Сви су говорили у један глас и запиткивали ме шта се догодило. Кад сам упитала возовођу зашто је дао знак за полазак, мако је видео да се догађа нешто необично, он је само збуњено слегнуо раменима. Изгледа да се све догодило тако брзо да нико није приметио да је дете пало преко ивице перона.

Када се пола часа касније млада жена освестила, пружила сам јој девојчицу. Она ме загрлила, плачући од среће. Ни ја нисам могла да задржим сузе.

Керол Браун

☆ ☆ ☆

Мајку чију је трогодишњу ћерку Тину спасла Керол Браун била је Ирис Гејнс. Ирис је из Шотленда кренула својим рођацима у Есекс са двоје своје деце и десетогодишњим сином једног суседа. После овог догађаја, Ирис с децом никад не путује сама.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ООХ! УБИШЕ МЕ ОВЕ ЦИПЕЛЕ!

ПОГЛЕДАЈТЕ! МОРА ДА СУ СЕ СМАЊИЛЕ ... К'О ДА ИДЕМ ПО ИГЛАМА!

ХА! ХА! ХА! ОНДА СУ ВАМ НОГЕ К'О ЈАСТУЧЕ ЗА ИГЛЕ!

ЈЕ Л' ВАМ И САД СМЕШНО, ХИЈЕНЕ?!

ХЕЈ!

ФИЈУ!

ФИЈУ!

ОВАКВЕ ЦИПЕЛЕ СВЕТ ЈОШ НИЈЕ ВИДЕО!

ЛЕПАК

ПУТ ЈЕ ЧИСТ!

333 333 333 333

333

ОДЛИЧНО МУ СТОЈЕ!

333

ПЉАС!

АО! ЛЕПАК! МОРАЋУ НЕКОГ ДА УБИЈЕМ!

MUSIAL

ШТА ДА РАДИМ, ДОКТОРЕ? КАПЕТАН ЈЕ ОБУО ЦИПЕЛЕ ОД КАКТУСА... СА **СТОТИНУ ИГЛИЦА!** ШТА ДА РАДИМ?!

ДАЈТЕ МУ ОНДА И ДОСТА КОНЦА ПА НЕК ОТВОРИ КРОЈАЧКУ РАДЊУ!

КЛИК!

К-ЛОМП

ШРАФКО

МОЈ ЛИЧНИ ИЗУМ... СУПЕР-АНТЕНА!

А САД... ДА ПОГЛЕДАМО СЛИКУ!

ЈО-ЈУ-ЈИ-ЈЕ КЛИ-КО-КАУ!

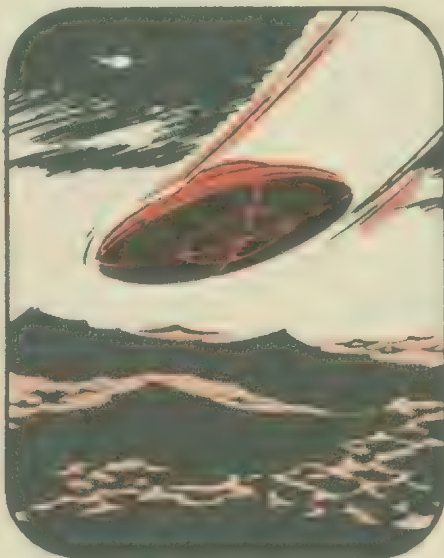
DUDA

ДОШАО ЈЕ ИЗ ДАЛЕКОГ СВЕМИРА. МУДРАЦ МУ ЈЕ НАРЕДИО ДА ОСТАНЕ НА ЗЕМЉИ И БОРИ СЕ ПРОТИВ **СВИХ** КОЈИ МОГУ ДА УГРОЗЕ МИР НА ЊОЈ...

...И ОСТАЛИМ ПЛАНЕТАМА. ЊЕГОВО ПОРЕКЛО МОРАЛО ЈЕ ОСТАТИ НЕПОЗНАТО...

А ИМЕ МУ ЈЕ...

МНОГО ЈЕ ПРЕЖИВЕО И МНОГО ЧУДНИХ СТВАРИ ВИДЕО АЛИ ЈЕ И ОН БИО ИЗНЕНАЂЕН КАД ЈЕ ВИДЕО...

...ПРОНАЛАЗАК ПРОФЕСОРА МАРШМЕЛОУА

ЗОВЕМ СЕ ВИЛБУР МАРШМЕЛОУ... А ПРИЧА О МЕНИ ТУЖНА ЈЕ ПРИЧА!

ПОЧЕЛО ЈЕ ПРЕ ГОДИНУ ДАНА...
ДО ВРАГА! ЗАР НЕ МОЖЕТЕ ДА МЕ ОСТАВИТЕ НА МИРУ!

БЕЛА! ЗНАШ ДА МОРАМ ДА РАДИМ... ЗАШТО НЕ ПРИПАЗИШ НА СВОЈЕ МАЧКЕ?

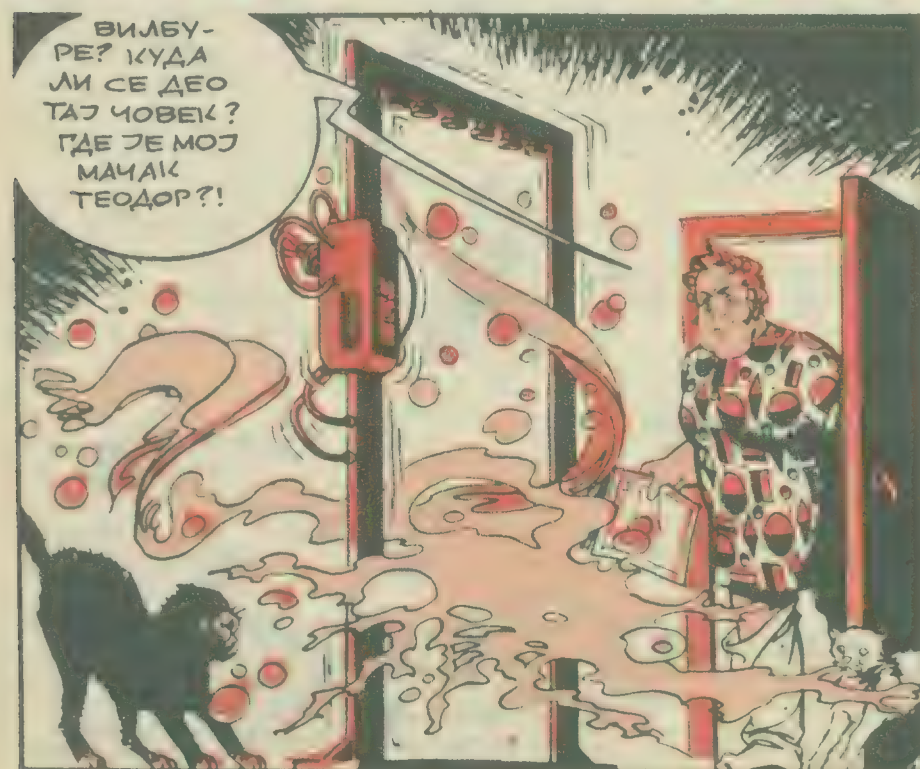

И ТИ ТО ТВОЈЕ БАЗАЊЕ ПО ЛАБОРАТОРИЈИ НАЗИВАШ РАДОМ? НИКАД НЕЋЕШ ЗАРАДИТИ ТОЛИКО ДА БИ МОГАО ДА МИ КУПИШ УЛТРАЗВУЧНУ МАШИНУ ЗА ВЕШ... А СВИ ЈЕ СУСЕДИ ВЕЋ ИМАЈУ!
ПОЗНА ЉУБАВ
БЕЛА, ПРЕКЛИЊЕМ ТЕ! ПРЕД ВЕЛИКИМ САМ ОТКРИЋЕМ! ЗАШТО МИ НЕ ОМОГУЋИШ ДА РАДИМ НА МИРУ?
ХА! ХА! ХА! ВЕЛИКО ОТКРИЋЕ! ЗНАЧИ, УДАЛА САМ СЕ ЗА ГЕНИЈА! А ШТА ЋЕ ТО ОТКРИЋЕ ДОНЕТИ?
НОБЕЛОВУ НАГРАДУ, БЕЛА!

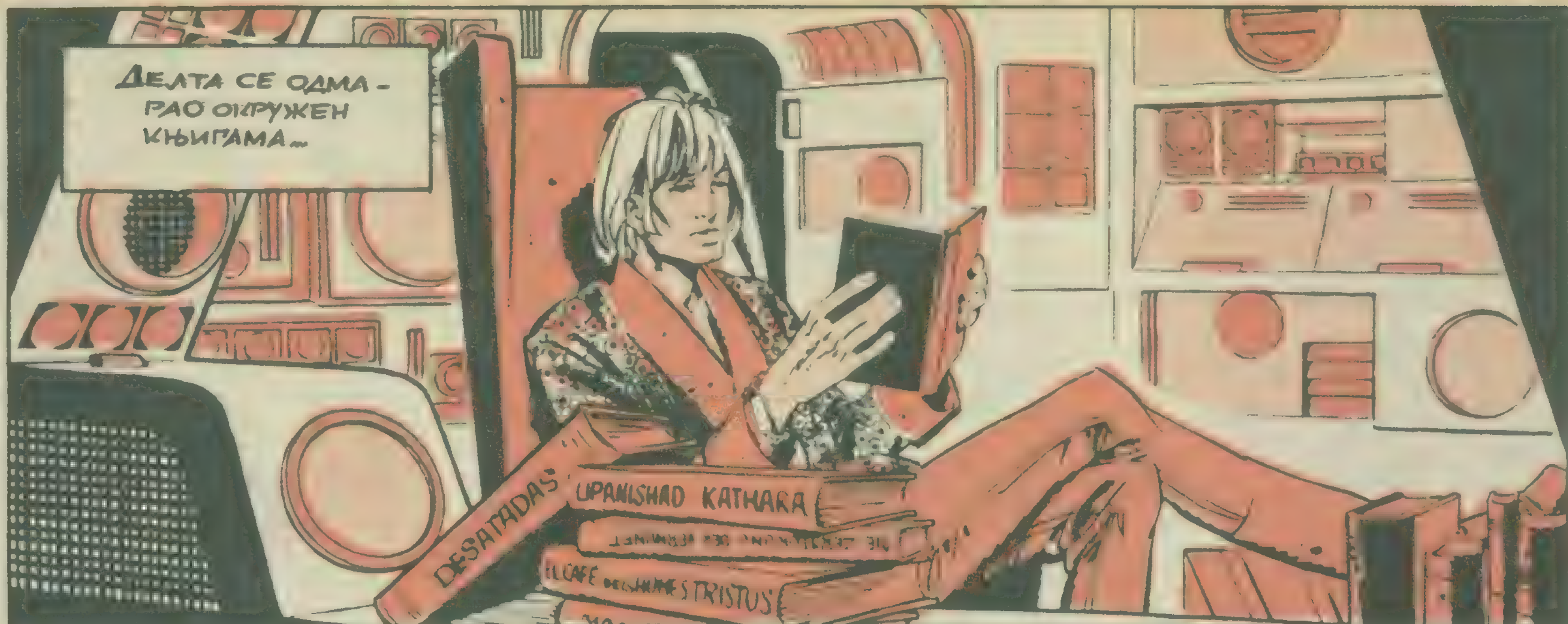

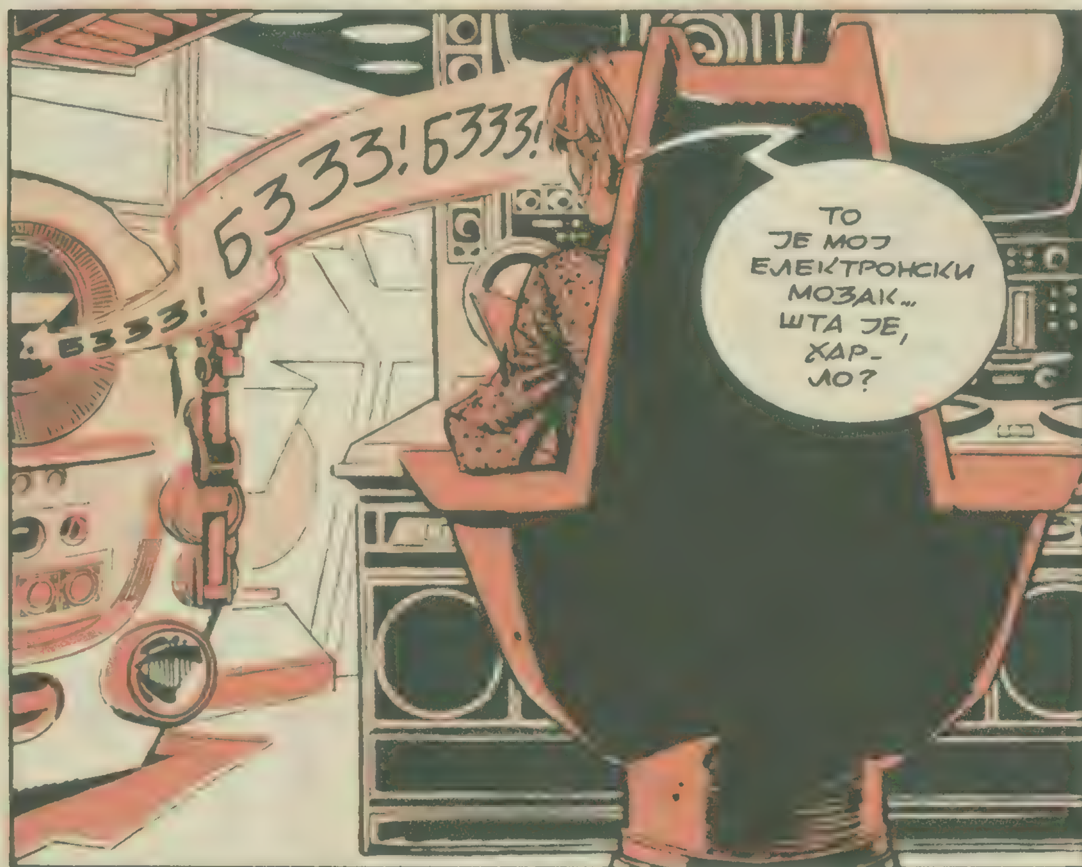

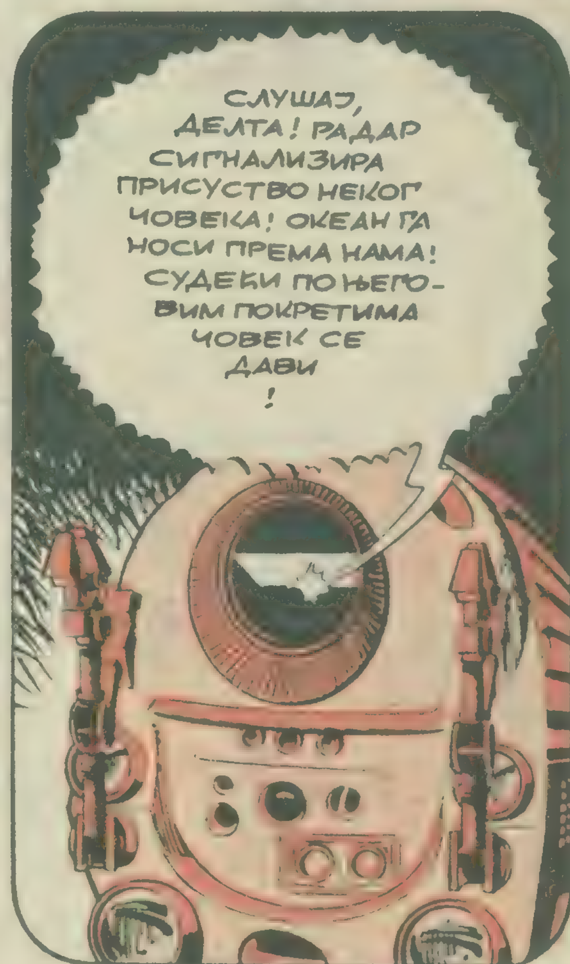

За то време негде у дубини Тихог океана...

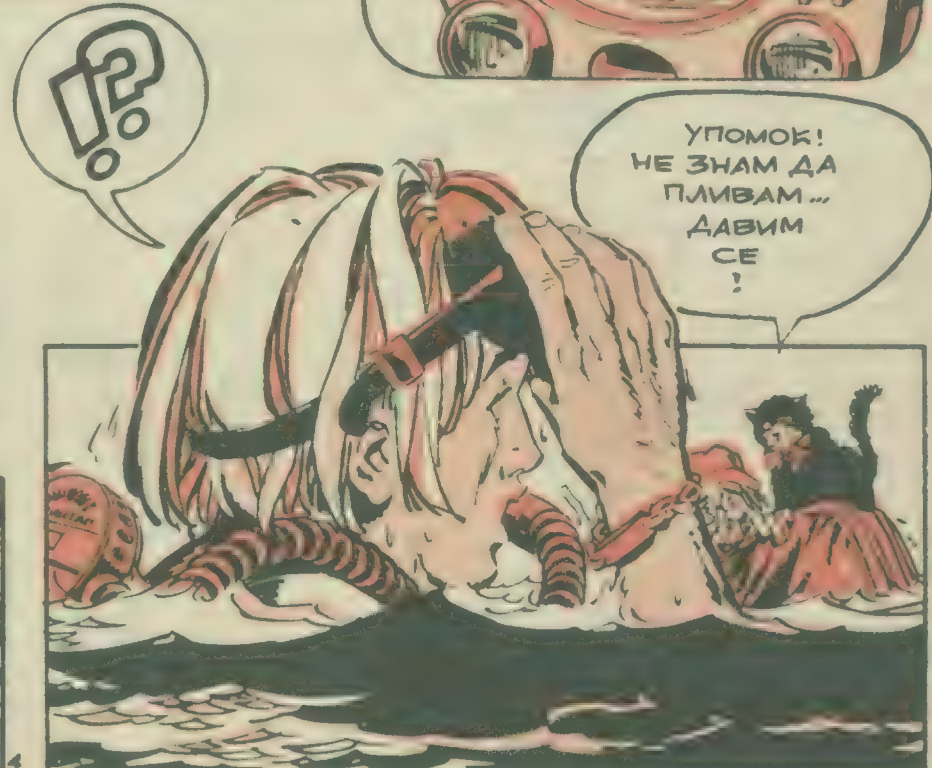

ДЕЛТА СЕ ОДМАРАО ОКРУЖЕН КЊИГАМА...
DESATADAS
UPANISHAD KATHARA

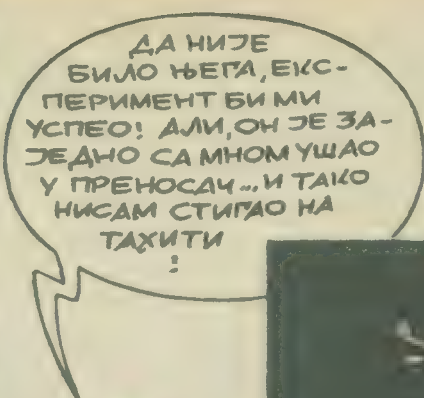

БЗЗЗ! БЗЗЗ! БЗЗЗ! БЗЗЗ!
ТО ЈЕ МОЈ ЕЛЕКТРОНСКИ МОЗАК... ШТА ЈЕ, ХАРЛО?

СЛУШАЈ, ДЕЛТА! РАДАР СИГНАЛИЗИРА ПРИСУСТВО НЕКОГ ЧОВЕКА! ОКЕАН ГА НОСИ ПРЕМА НАМА! СУДЕЋИ ПО ЊЕГОВИМ ПОКРЕТИМА ЧОВЕК СЕ ДАВИ!

ОВО ЈЕ КРАЈ! УДАВИЋУ СЕ... И СВЕ ЗБОГ ТЕ ПРОКЛЕТЕ МАЧКЕ! ДАХ! ГЛАГ! ГЛАГ!

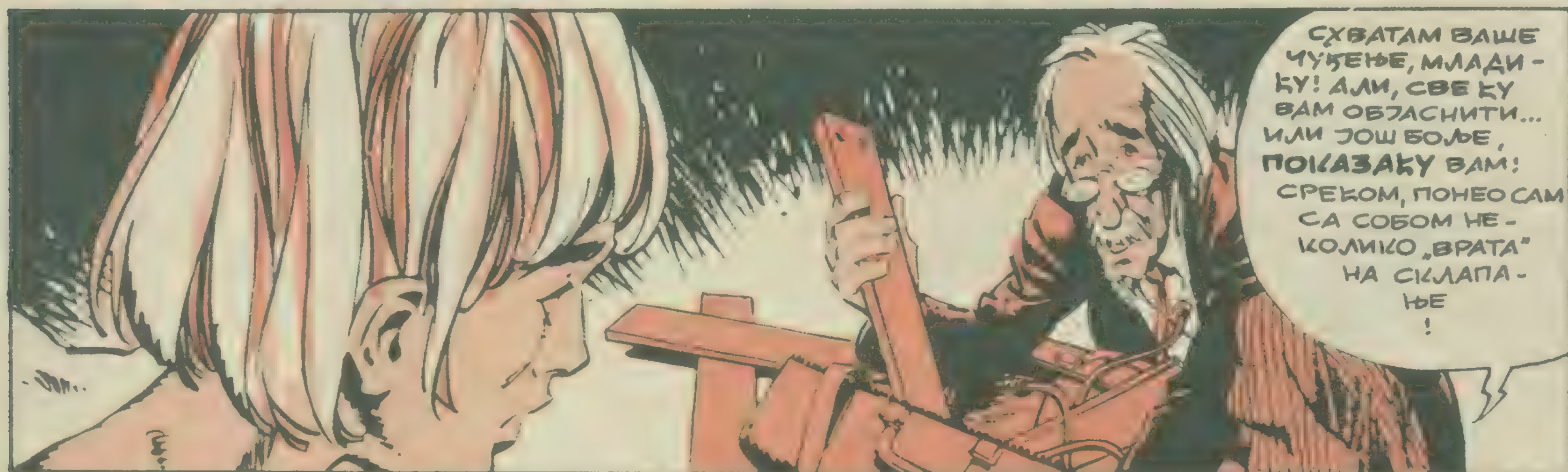

!?
УПОМОЋ! НЕ ЗНАМ ДА ПЛИВАМ... ДАВИМ СЕ!

ОВУ МАЧОРЧИНУ... БАШ НИСТЕ МОРАЛИ ДА СПАСАВАТЕ!

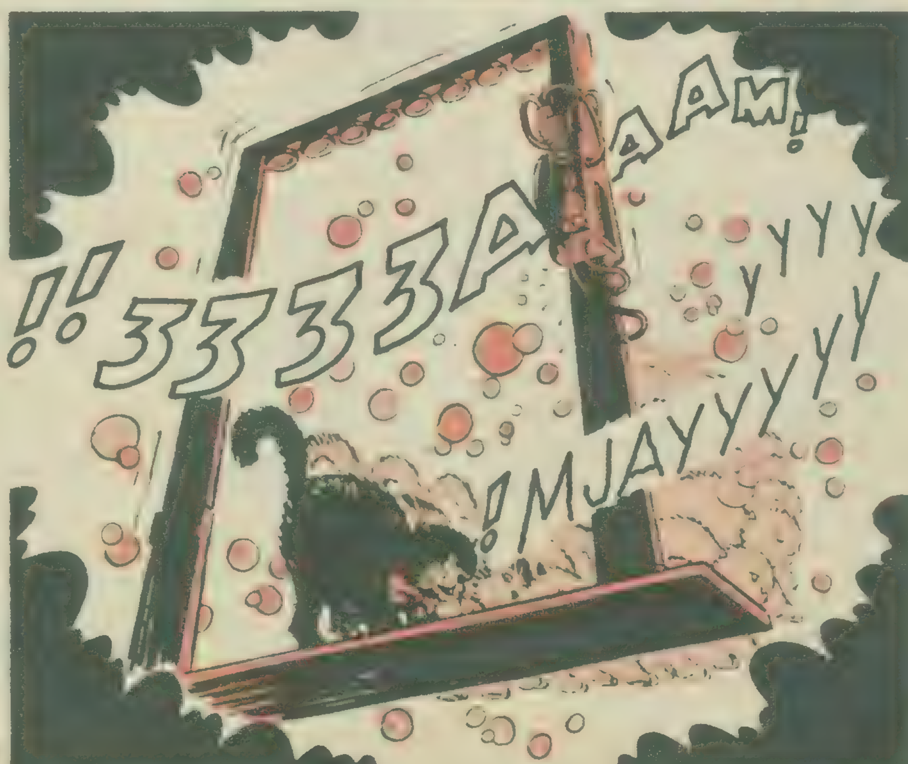

ДА НИЈЕ БИЛО ЊЕГА, ЕКСПЕРИМЕНТ БИ МИ УСПЕО! АЛИ, ОН ЈЕ ЗАЈЕДНО СА МНОМ УШАО У ПРЕНОСАЧ... И ТАКО НИСАМ СТИГАО НА ТАХИТИ!

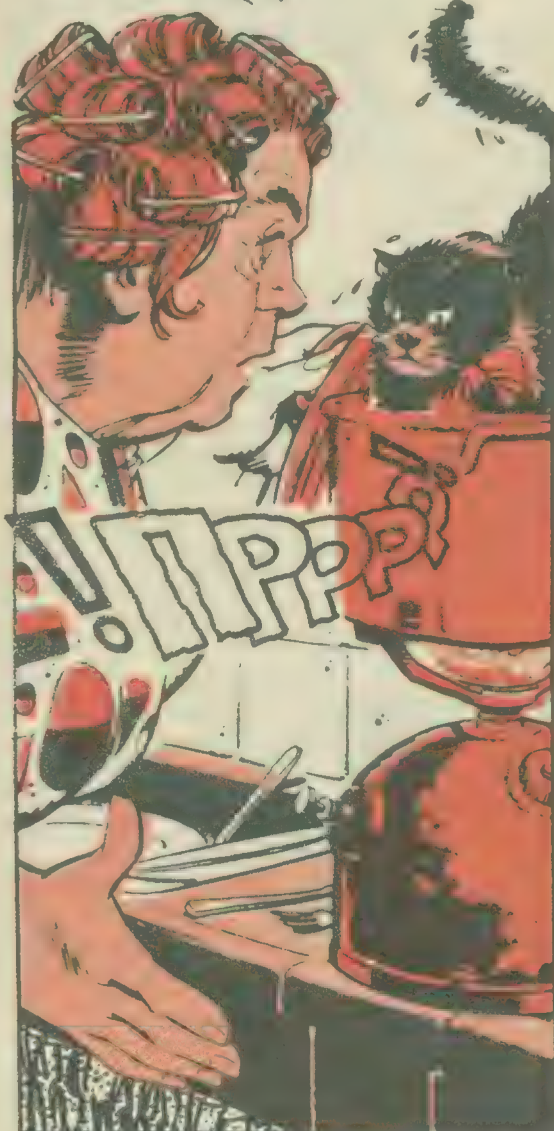

!?

СХВАТАМ ВАШЕ ЧУЂЕЊЕ, МЛАДИЋУ! АЛИ, СВЕ ЋУ ВАМ ОБЈАСНИТИ... ИЛИ ЈОШ БОЉЕ, ПОКАЗАЋУ ВАМ: СРЕЋОМ, ПОНЕО САМ СА СОБОМ НЕКОЛИКО „ВРАТА" НА СКЛАПАЊЕ!

ВИДИТЕ! СТРЕЛИЦА ПОКАЗУЈЕ ПОДЕОК КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА СИНСИНАТИ! СТАВИЋУ МАЧКА У ДОВРАТАК И СПУСТИТИ ПОЛУГУ!

!! ЗЗЗЗА
ДАМ!
УУУУ
!МЈАУУУУУУ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ЈЕДНОМ АВИОНУ КОЈИ ЛЕТИ ИЗ АЗИЈЕ ЗА АФРИКУ...

ТРЕНУТАК ЈЕ ДРАМАТИЧАН...

ДРАГИ ПУТНИЦИ, О СЛИЧНИМ СЛУЧАЈЕВИМА ВЕРОВАТНО СТЕ ВЕЋ ЧИТАЛИ!
ЛЕПО РЕЧЕНО!

АКО ОСТАНЕТЕ МИРНИ, НИШТА ВАМ СЕ НЕЋЕ ДОГОДИТИ! ПОСТАРАЈ СЕ ЗА ПИЛОТЕ, ЋЕЛАВКО!
ВАЖИ!

ШТА ТРАЖИТЕ У...?
НИШТА НЕМОГУЋЕ! МОЈ ПРИЈАТЕЉ ЋЕ ВАМ РЕЋИ КООРДИНАТЕ МЕСТА ГДЕ ТРЕБА ДА СЕ СПУСТИТЕ! ТО ЈЕ СВЕ!

...И ВИ СТЕ, МЛАДИЋУ, ПРВА ОСОБА КОЈА НЕ МИСЛИ ДА САМ ЛУД И КОЈА ЈЕ ИМАЛА СТРПЉЕЊА ДА САСЛУША! СВИ ОСТАЛИ СУ МЕ ИСМЕЈАВАЛИ...
ПА ВИ СТЕ ГЕНИЈЕ, ЧОВЕЧЕ! ПРАВИ ГЕНИЈЕ!

ТО МОРА ДА ЈЕ ЛУ!
БИП! БИП! БИП.

ГОВОРИ, ЛУ, ДРАГИ! У НЕВОЉИ САМ! ИЗ-ВЕСНЕ ОСОБЕ ПОКУ-ШАВАЈУ ДА ОТМУ АВИОН У КОЈЕМ СЕ НАЛАЗИМ! ИЗГЛЕ-ДА ДА ЋЕ УС-ПЕТИ!

ЈЕДАН ОД ЊИХ УПРА-ВО ЈЕ ДАО ПИ-ЛОТУ УПУТСТВА! ПОНОВИЋУ ТИ ИХ! СПРЕМАН СИ ДА БЕЛЕ-ЖИШ?
СПРЕ-МАН!

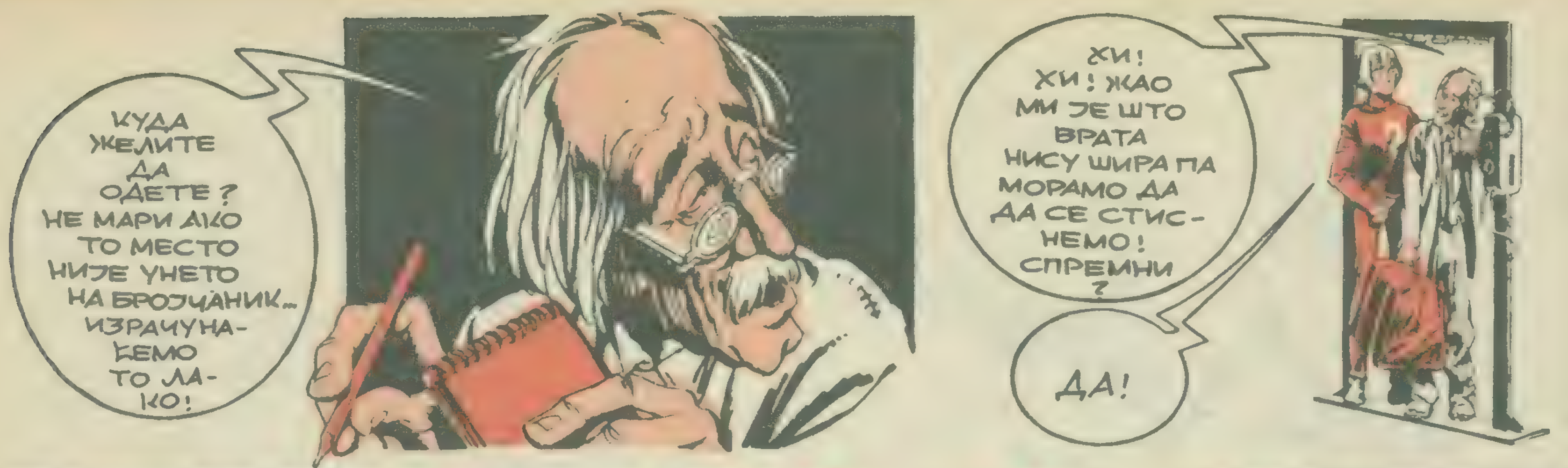
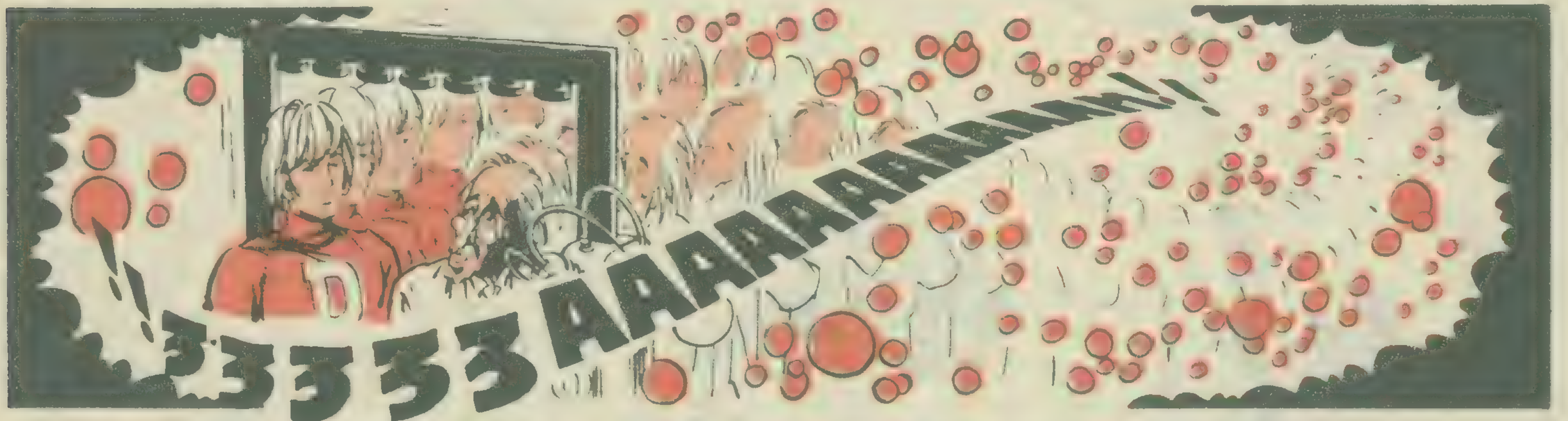
Али...

ШТА ТО МРМЉАШ, ЦУРО?
ОХ... ОПРОСТИТЕ! УВЕК РАЗГОВА-РАМ САМА СА СО-БОМ КАД САМ НЕР-ВОЗНА!

НЕ БОЈТЕ СЕ! НИ-СМО МИ СУРОВИ... НАРОЧИТО НЕ ПРЕМА ЛЕПИМ ДЕВОЈКА-МА!
ЛЕ-ПО РЕЧЕ-НО!

МИСТЕР МАРШМЕ-ЛОУ, ДА ЛИ БИСТЕ ДОЗВОЛИЛИ ДА СЕ ПОСЛУЖИМ ВАШИМ ПРОНАЛАСКОМ... АКО БИ МИ ЗА-ТРЕБАЛО?
СА ЗАДОВОЉ-СТВОМ, ДЕЛТА! БИЛИ СТЕ ВЕОМА ДОБРИ ПРЕМА МЕНИ... УЛИЛИ СТЕ МИ СА-МОПОУЗДАЊЕ! ОСЕЋАМ СЕ КАО ДРУГИ ЧОВЕК!

8

КУДА ЖЕЛИТЕ ДА ОДЕТЕ? НЕ МАРИ АКО ТО МЕСТО НИЈЕ УНЕТО НА БРОЈЧАНИК... ИЗРАЧУНАЋЕМО ТО ЛАКО!
ХИ! ХИ! ЖАО МИ ЈЕ ШТО ВРАТА НИСУ ШИРА ПА МОРАМО ДА ДА СЕ СТИСНЕМО! СПРЕМНИ?
ДА!

ЗЗЗЗЗААААААААМММ!!

СТИГЛИ СМО!
ФАНТАСТИЧНО! ПРОСТО НЕ МОГУ ДА ВЕРУЈЕМ!

ХММ! БАШ КАО ШТО САМ И РЕКАО! НАЛАЗИМО СЕ У ПУСТИЊСКОЈ ЗОНИ НЕГДЕ НА БЛИСКОМ ИСТОКУ... АКО СЕ НЕ ВАРАМ!
НИ ТРАГА ОД АВИОНА! ВЕРОВАТНО СМО СТИГЛИ ПРЕ ЊИХ!

МИСТЕР МАРШМЕЛОУ, МОЖДА ЋЕМО ОДАВДЕ МОРАТИ НА БРЗИНУ ДА СЕ ПОВУЧЕМО! ЗАШТО НЕ БИСТЕ ПОСТАВИЛИ ВАША „ВРАТА" НА НЕКОМ СКРОВИТОМ МЕСТУ... У ОНОЈ ПЕЋИНИ? ЈА ЋУ ДОТЛЕ ОСМОТРИТИ ОКОЛИНУ!
ОДЛИЧНА ИДЕЈА! БАР ЋУ БИТИ У ХЛАДОВИНИ!

ТЕРЕН ЈЕ ДОЛЕ РАВАН... ИДЕАЛНО МЕСТО ЗА АТЕРИРАЊЕ!

ИЗНЕНАДА...

ГЛЕ, ГЛЕ!

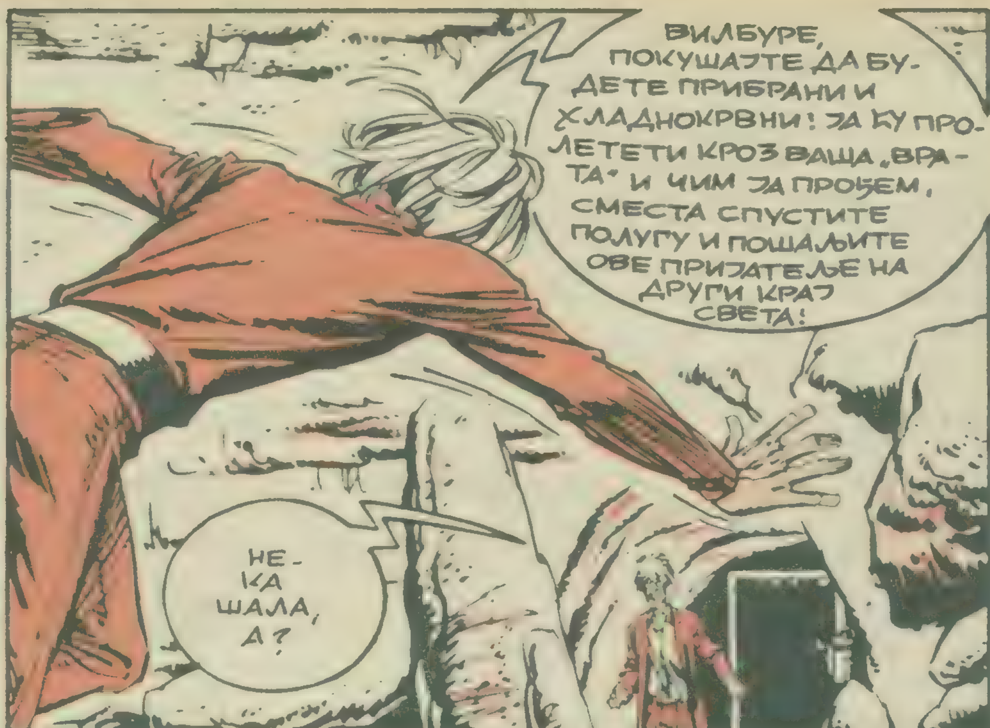

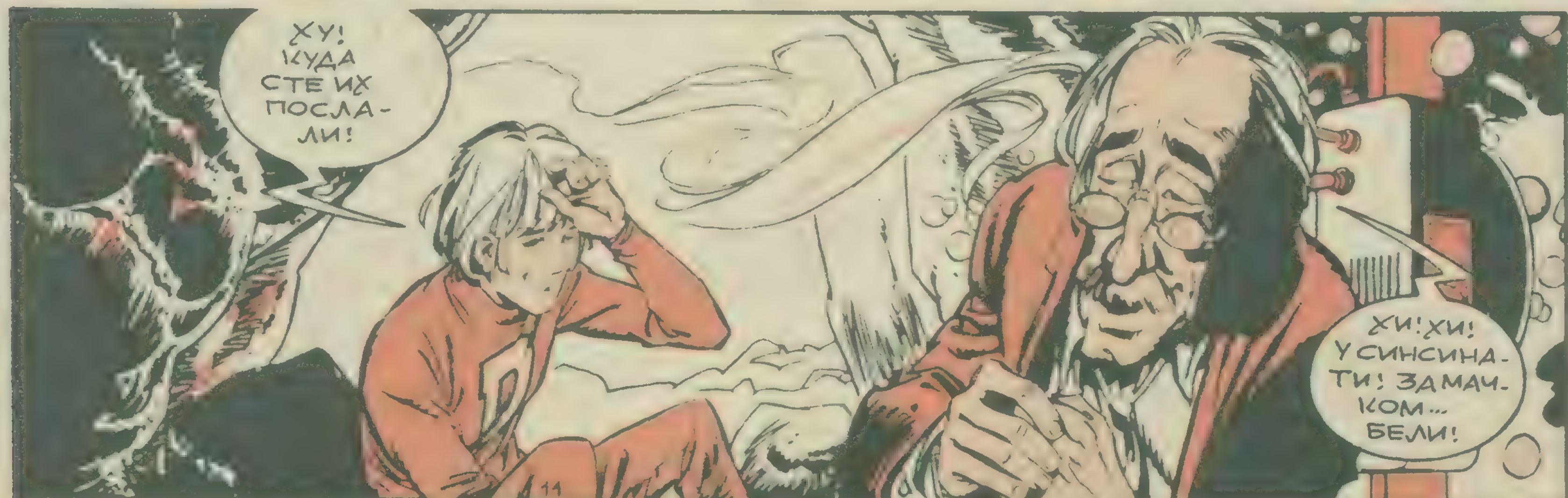

ВИЛ-БУ-РЕ...
ОХ! ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ДЕЛТА НАИШАО НА НЕКЕ ПРИЈАТЕ-ЉЕ!

ВИЛБУРЕ, ПОКУШАЈТЕ ДА БУДЕТЕ ПРИБРАНИ И ХЛАДНОКРВНИ! ЈА ЋУ ПРОЛЕТЕТИ КРОЗ ВАША „ВРАТА" И ЧИМ ЈА ПРОЂЕМ, СМЕСТА СПУСТИТЕ ПОЛУГУ И ПОШАЉИТЕ ОВЕ ПРИЈАТЕЉЕ НА ДРУГИ КРАЈ СВЕТА!
НЕ-КА ШАЛА, А?

САД! НИЈЕ ША-ЛА!

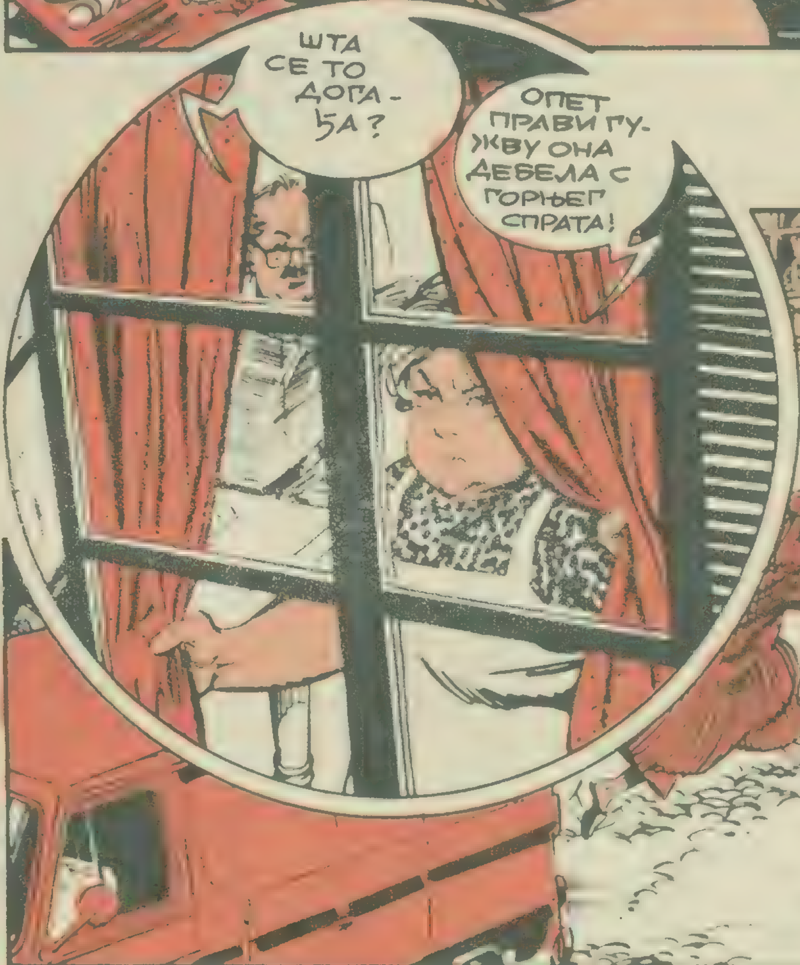

!!ЗЗЗЗААААМ!!

ХУ! КУДА СТЕ ИХ ПОСЛА-ЛИ!
ХИ! ХИ! У СИНСИНА-ТИ! ЗАМАЧ-КОМ... БЕЛИ!

ЧУЈЕМ НЕКУ БУКУ! МОЖДА СЕ ОНАЈ МОЈ НЕСРЕЋНИК ВРА-ТИО!
СУСРЕТ НА ХАВАЈИМА

АААА!

МИЈАООО!

ШТА СЕ ТО ДОГА-ЂА?
ОПЕТ ПРАВИ ГУ-ЖВУ ОНА ДЕБЕЛА С ГОРЊЕГ СПРАТА!

ТО ОНА НАМЕРНО ЧИНИ... САМО ДА БИ НА СЕБЕ ПРИВУКЛА ПАЖЊУ!
УПО-МОЋ! УПО-МОЋ!

ЗА ТО ВРЕ-МЕ...
ЧУ-ЈЕТЕ ЛИ, ВИЛБУ-РЕ?
D

НЕМА СУМЊЕ! ТО ЈЕ МЛАЗЊАК КОЈИ ОЧЕКУЈЕМО! ОБАВЕСТИЋУ ЊЕГОВУ ВИСОСТ!

ВИСОСТИ! АВИОН СТИЖЕ... САМО ШТО СЕ НИЈЕ СПУСТИО!
ХВАЛА, ВЕРНИ МОЈ САДИ!

ЗА МЕНЕ ЈЕ СВЕ СВРШЕНО! СВИ СУ МЕ НАПУСТИЛИ... АЛИ, МАФИЈА САСТАВЉЕНА ОД ЈЕНКИЈА ЋЕ МИ ПОМОЋИ!
И ЗАДУЖИЛИ СТЕ ИХ... ОМОГУЋИЛИ СТЕ ИМ ДА ЕКСПЛОАТИШУ ПЕТРОЛЕЈ У ВАШОЈ ЗЕМЉИ!

ИМАЛИ СТЕ СРЕЋЕ ДА СЕ НЕ ЗАТЕКНЕТЕ У БИР-ЏЕРАРИЈУ КАД ЈЕ ПУКОВНИК ХАФИЗ ИЗВРШИО УДАР И СВРГАО ВАС С ВЛАСТИ! КО ЗНА ШТА БИ ВАС СНАШЛО ДА ОСТАНЕТЕ У ЗЕМЉИ! ОВАКО, МАФИЈА ЈЕ ОТЕЛА АВИОН КОЈИМ ЋЕ ВАС ПРЕБАЦИТИ У ПАРИЗ...

И ТИ ЋЕШ СА МНОМ, ЈАСМИН!
ВИСОСТИ!

НАМЕШТАЈУЋИ СВОЈ ВЕО ЈАСМИН ЈЕ СА ЗЕБЊОМ БАЦАЛА ПОГЛЕДЕ ПРЕМА ОБЛИЖЊИМ БРЕЖУЉЦИМА. ШТА ЈЕ ЧЕКАЛА ?

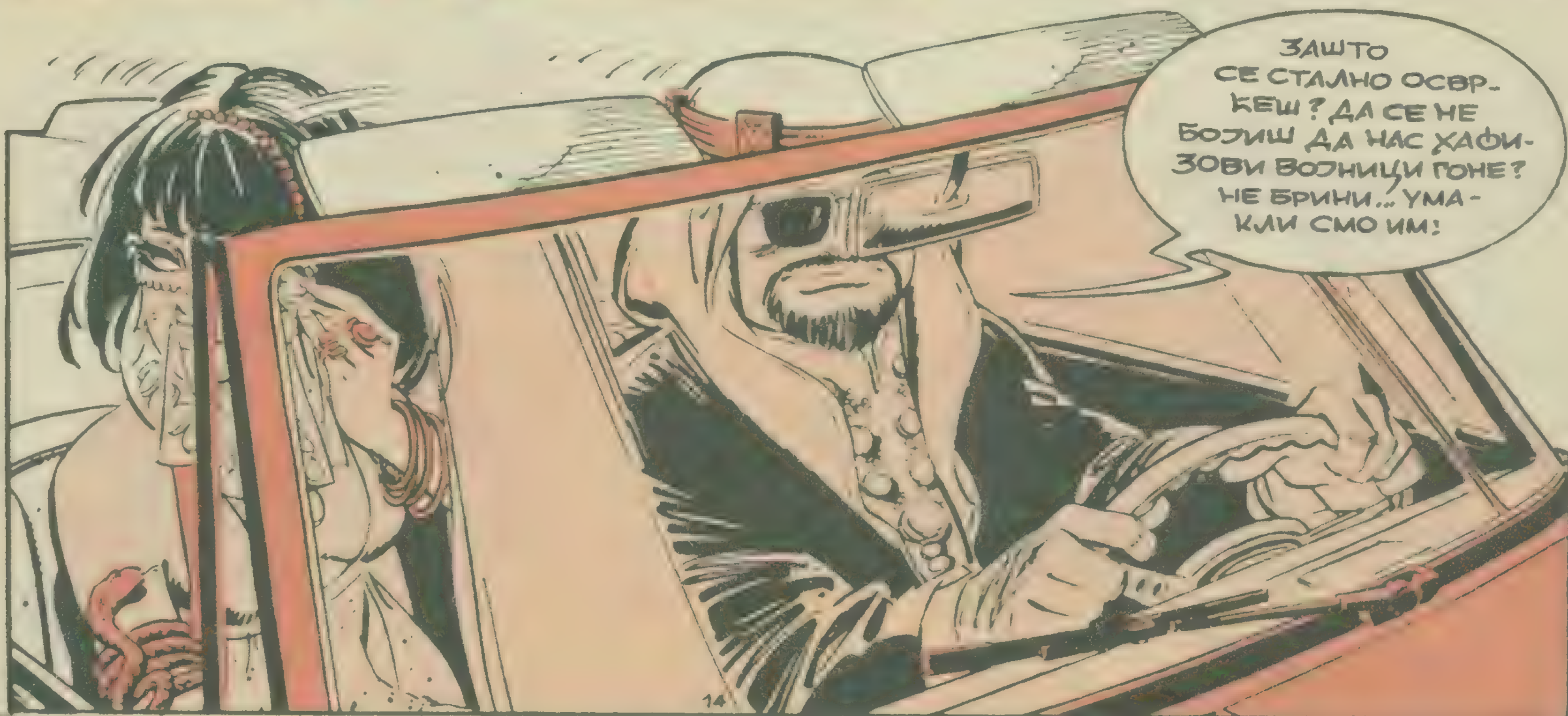

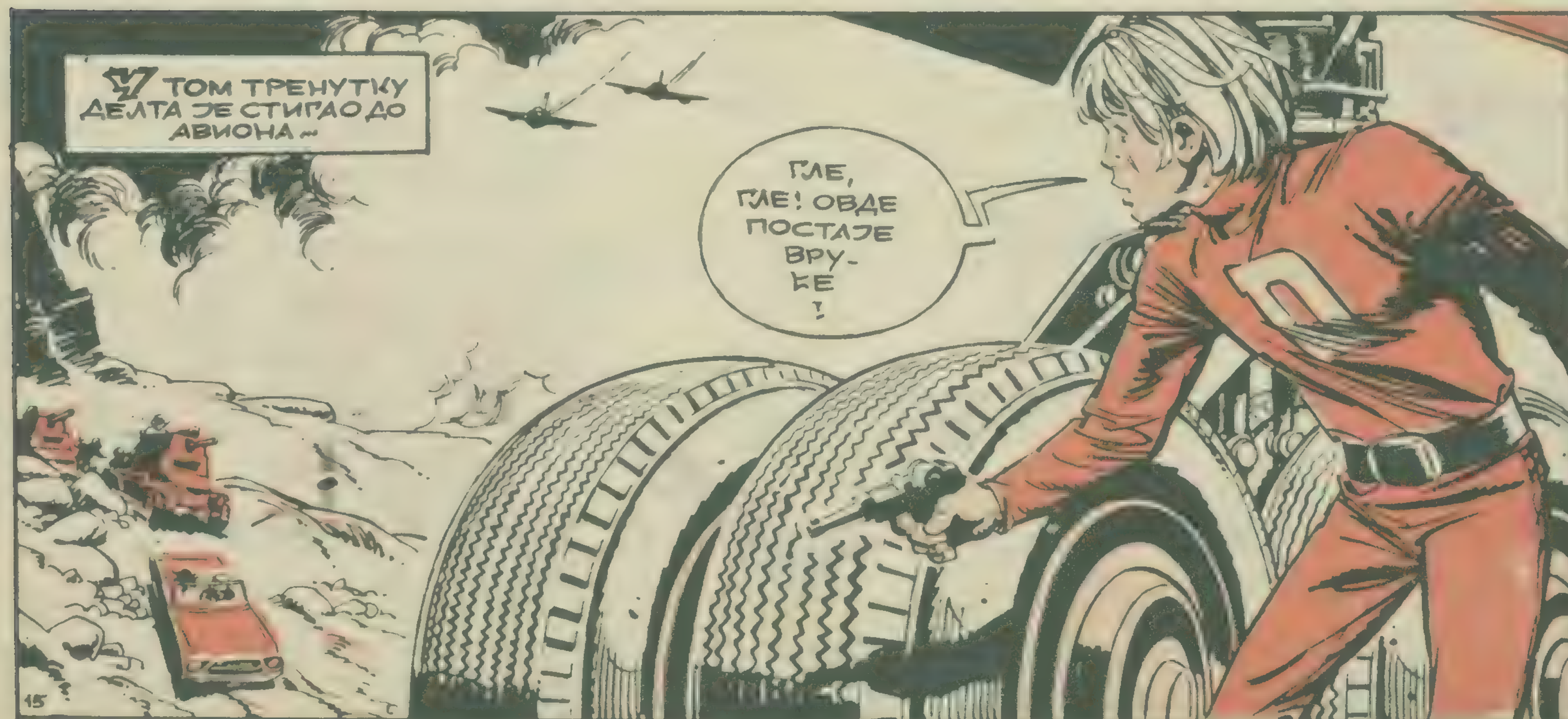

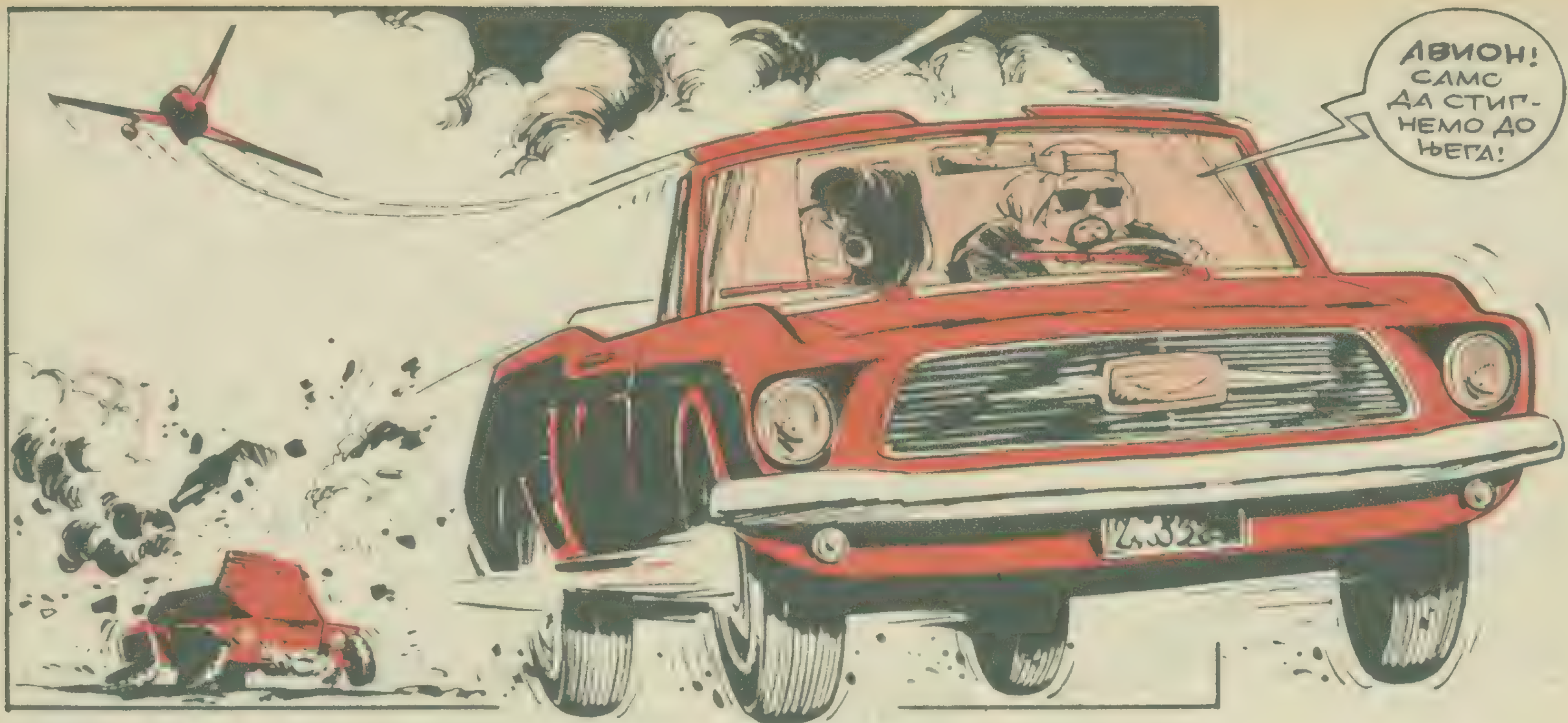

ВИШЕ НАС НИКО НЕ МОЖЕ СТИЋИ! АВИОН ЈЕ ВЕЋ ТУ!
ПОГЛЕДАЈТЕ!

ХАФИЗОВИ АВИОНИ! КАКО СУ НАС ОТКРИЛИ? БРЗО СЕ УКРЦАВАЈТЕ! НЕЋЕ СЕ УСУДИТИ ДА НАС НАПАДНУ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ДЕЛТА ЈЕ СТИГАО ДО АВИОНА...
ГЛЕ, ГЛЕ! ОВДЕ ПОСТАЈЕ ВРУЋЕ!
15

АВИОН! САМС ДА СТИГ-НЕМО ДО ЊЕГА!

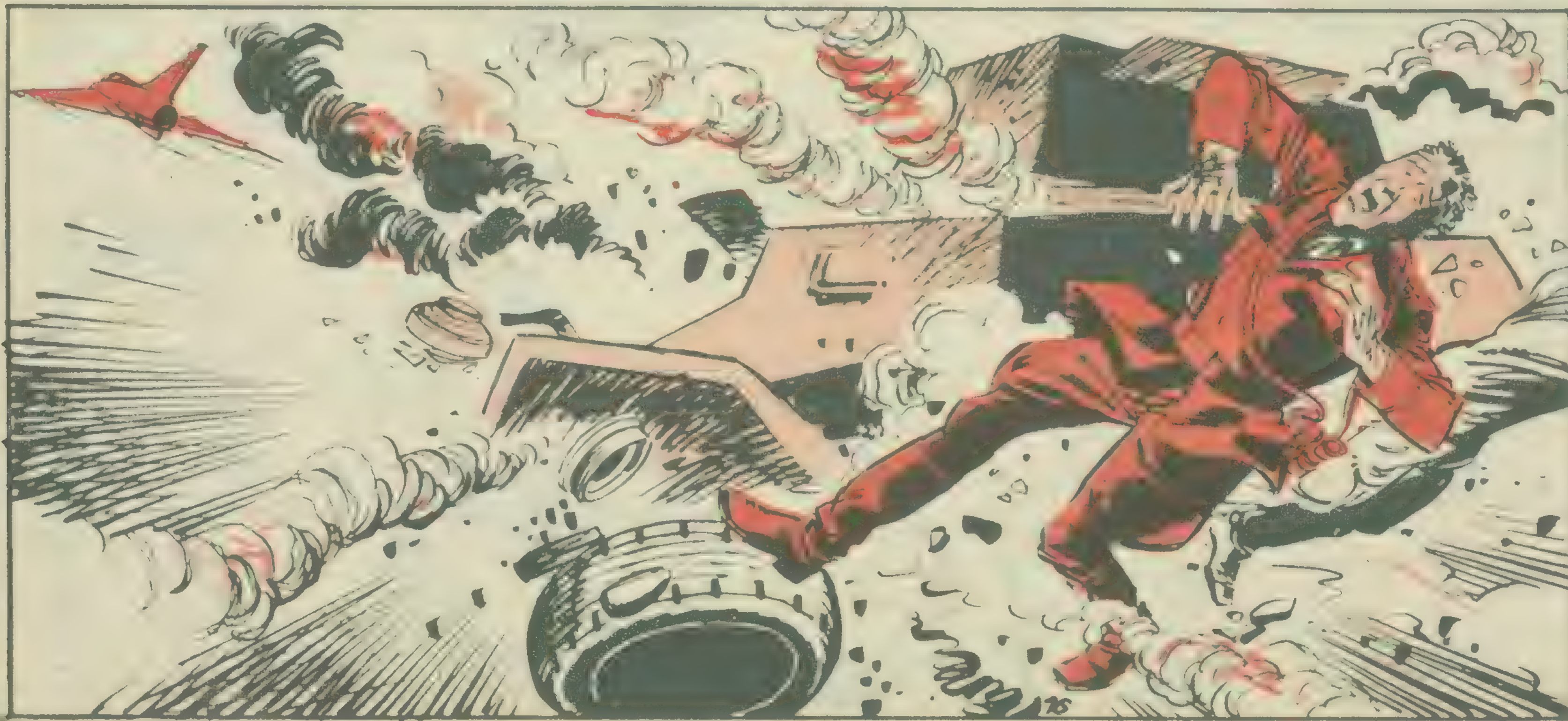

PATA-TA-TA-TA-TA-TAAAT!

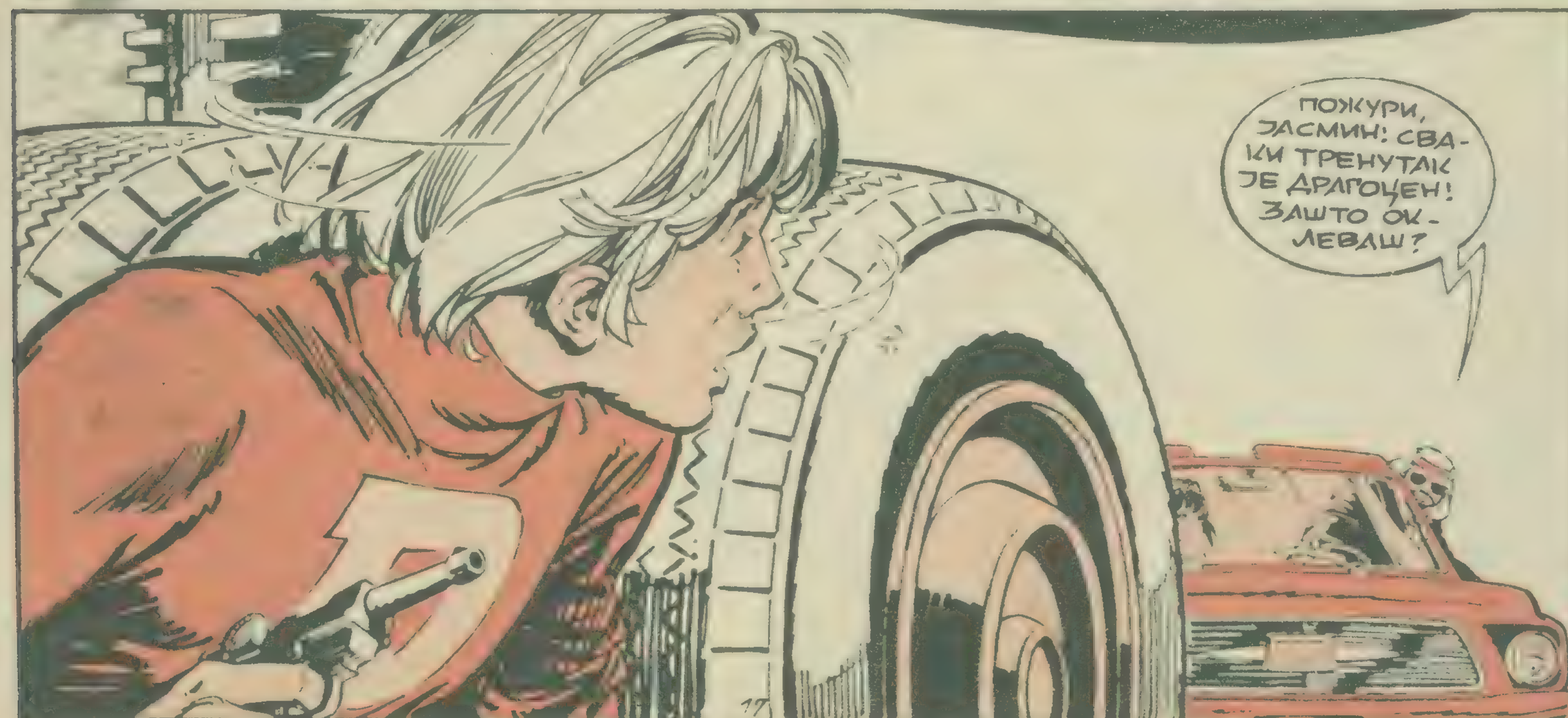

НЕЋЕ СЕ УСУДИТИ ДА НАПАДНУ АВИОН!

ОТЕЛИ СУ ПУТНИЧКИ АВИОН! НЕ МОЖЕМО ДА РИЗИКУЈЕМО И ДА ГА НАПАДНЕМО... ЗБОГ НЕДУЖНИХ ПУТНИКА!
ПОКУШАЈТЕ ДА СПРЕЧИТЕ УКРЦАВАЊЕ БЕГУНАЦА!

!?
БРЗО, ВИСОСТИ! ЧЕКАМО ВАС!

ПОЖУРИ, ЈАСМИН: СВАКИ ТРЕНУТАК ЈЕ ДРАГОЦЕН! ЗАШТО ОКЛЕВАШ?

ЈА НЕ ИДЕМ! А НЕЋЕТЕ НИ ВИ!

ПА ЈА ТУ ДЕВОЈКУ ПОЗНАЈЕМ! ТО ЈЕ ЈАСМИН! СРЕЛИ СМО СЕ...

БЕДНИ ТИРАНИНЕ! ШТА МИСЛИШ, КО ЈЕ ОБАВЕСТИО ХАФИЗА О ТВОМ БЕКСТВУ? ЈА?
ИЗДАЈИЦЕ!

ПРИКЉУЧИЛА САМ СЕ ХАФИЗОВОМ ПОКРЕТУ КАД СИ МИ УБИО РОДИТЕЉЕ! НЕЋЕШ НАПУСТИТИ ОВУ ЗЕМЉУ КОЈУ СИ СА СВОЈИМ ПРИЈАТЕЉИМА ПРЕКО ОКЕАНА НЕМИЛОСРДНО ЕКСПЛОТИСАО!

ЈЕДАН ОД ОТМИЧАРА АВИОНА СХВАТИО ЈЕ ШТА СЕ ДОГАЂА И НАНИШАНИО ЈЕ НА ДЕВОЈКУ...
18
Али...

ОХ!
БЕНГ!
!!

БЕНГ!
БЕНГ!
БЕНГ!
БЕНГ!
БЕНГ!

ДРЖИ СЕ! НЕ БОЈ СЕ! УВУЦИ ЋУ ТЕ... ПОЛЕТЕЋЕ-МО ОДМАХ...

НЕЋЕ-ТЕ! НИСТЕ РАЧУНАЛИ НА МЕНЕ!

ВИШЕ ВАМ НИКО НЕЋЕ ПОМО-ЋИ!
БРАВО, ЛУ!

ДЕЛ-ТА! ДЕЛТА 99!
ЈАСМИН! БРЗО У КОЛА... УПАЛИТЕ МОТОР!

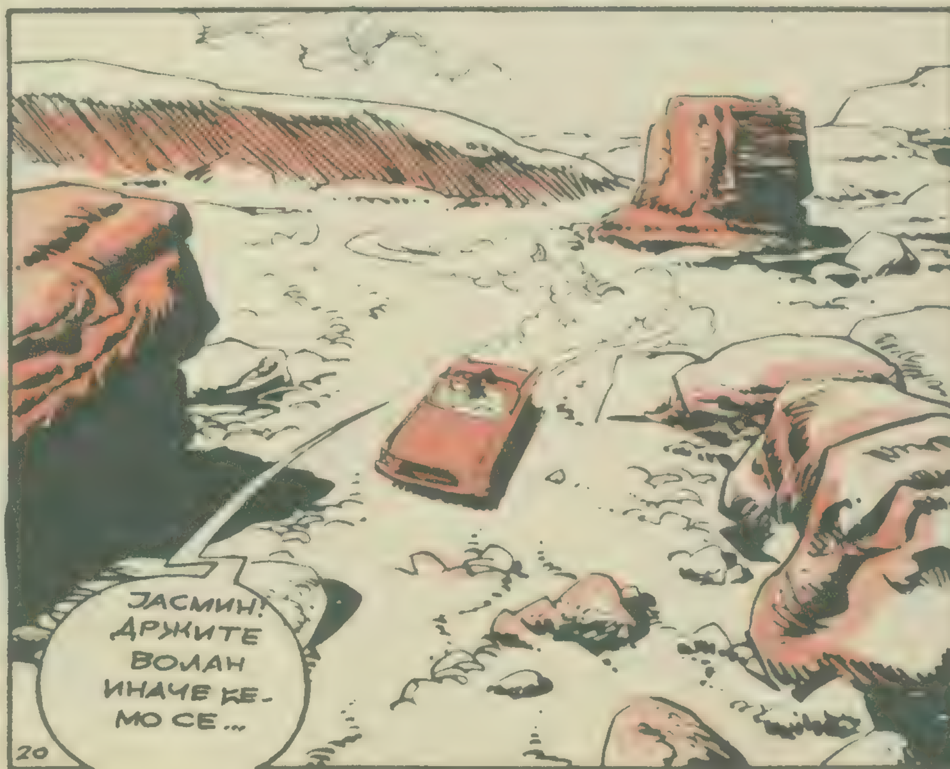

ОХ, НЕ! ТА ДЕВОЈКА ЋЕ НЕКЕ МИ ПОБЕ-ЋИ!

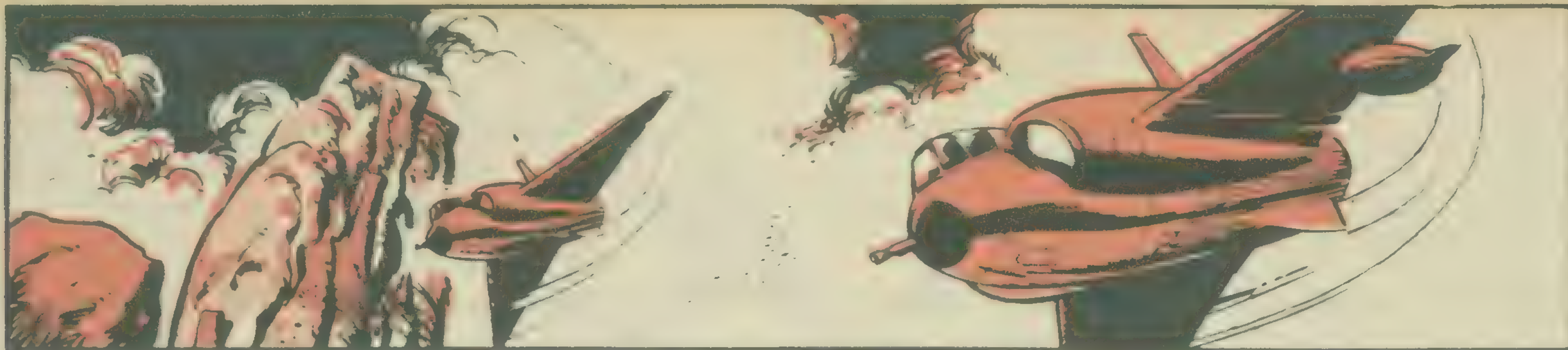

БАЦИ ТО ОРУЖ-ЈЕ!
!

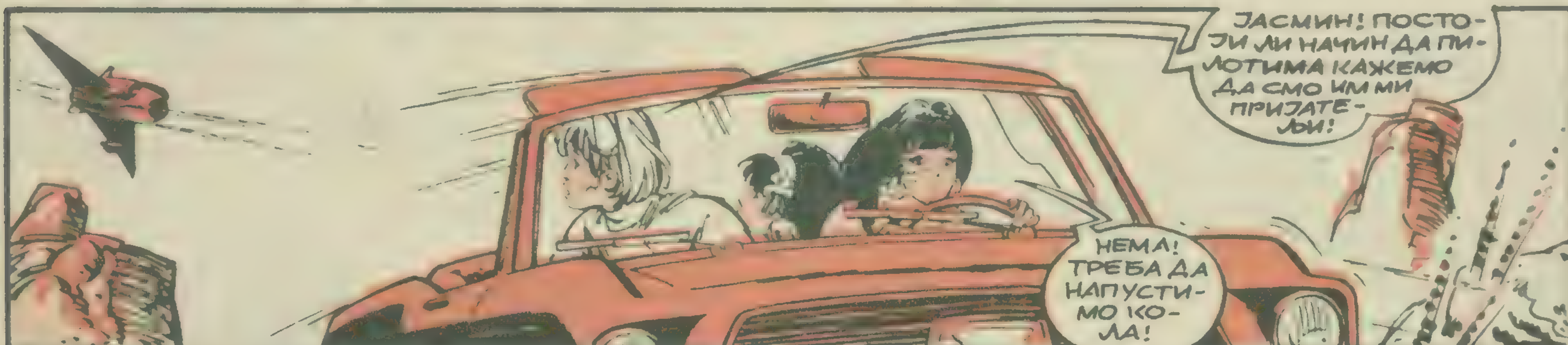

ПА... ЛЕПО КАЖЕШ!

ЈАСМИН! НИСАМ МИСЛИО ДА ЋЕМО СЕ ИКАД ЈОШ ВИДЕ-ТИ!
А?
ОХ... ВАС ДВОЈЕ СЕ ПОЗ-НАЈЕ-ТЕ ?!

ДА ЛИ СЕ ПОЗНА-ЈЕМО?
ГЛЕ! ГЛЕ !

ЈАСМИН! ДРЖИТЕ ВОЛАН ИНАЧЕ ЋЕ-МО СЕ...
20

ЈАСМИН! ПОСТОЈИ ЛИ НАЧИН ДА ПИЛОТИМА КАЖЕМО ДА СМО ИМ МИ ПРИЈАТЕЉИ!
НЕМА! ТРЕБА ДА НАПУСТИМО КОЛА!

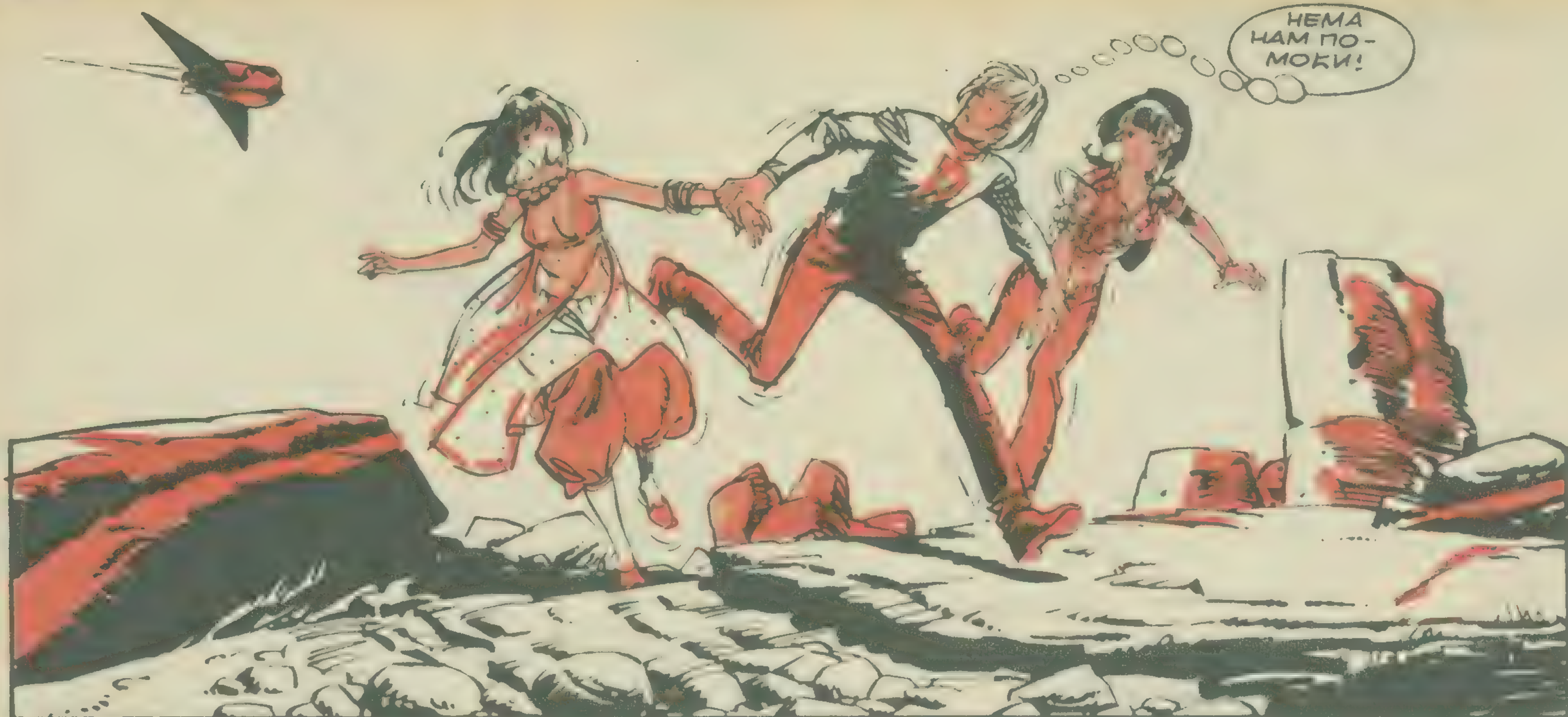

БИЛИ СТЕ У ПРАВУ, ЈАСМИН!
ДА..., ОНА ЈЕ ИЗГЛЕДА СПОСОВНА ДЕВОЈКА!

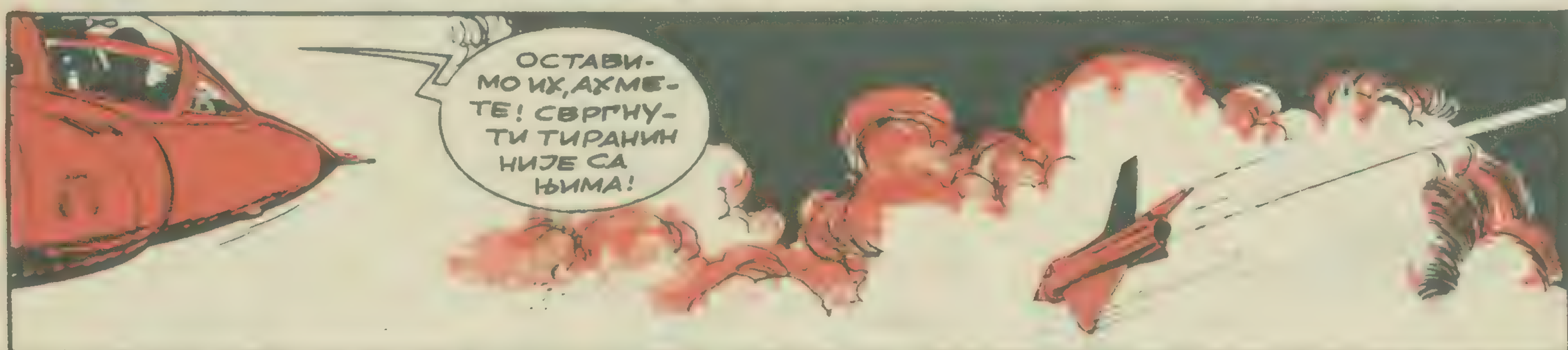

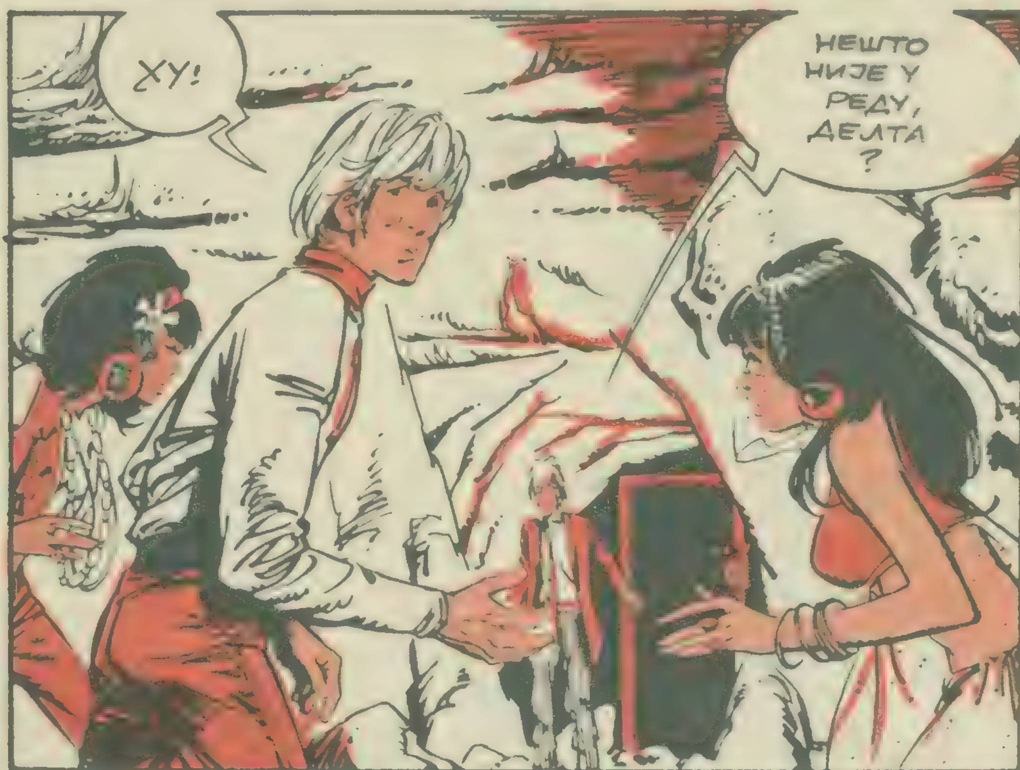

НЕ БИХ РЕКЛА ДА САМ СПОСОБНИЈА ОД ВАС!
ВИ СТЕ БЕЗОБРАЗНИ!
А ВИ...
ПРЕСТАНИТЕ! МИСЛИТЕ НА ОПАСНОСТ!
21

БРЗО, ДЕВОЈКЕ! ТРЕБА ДА СЕ СКЛОНИМО У ПЕЋИНУ!

НЕМА НАМ ПОМОЋИ!

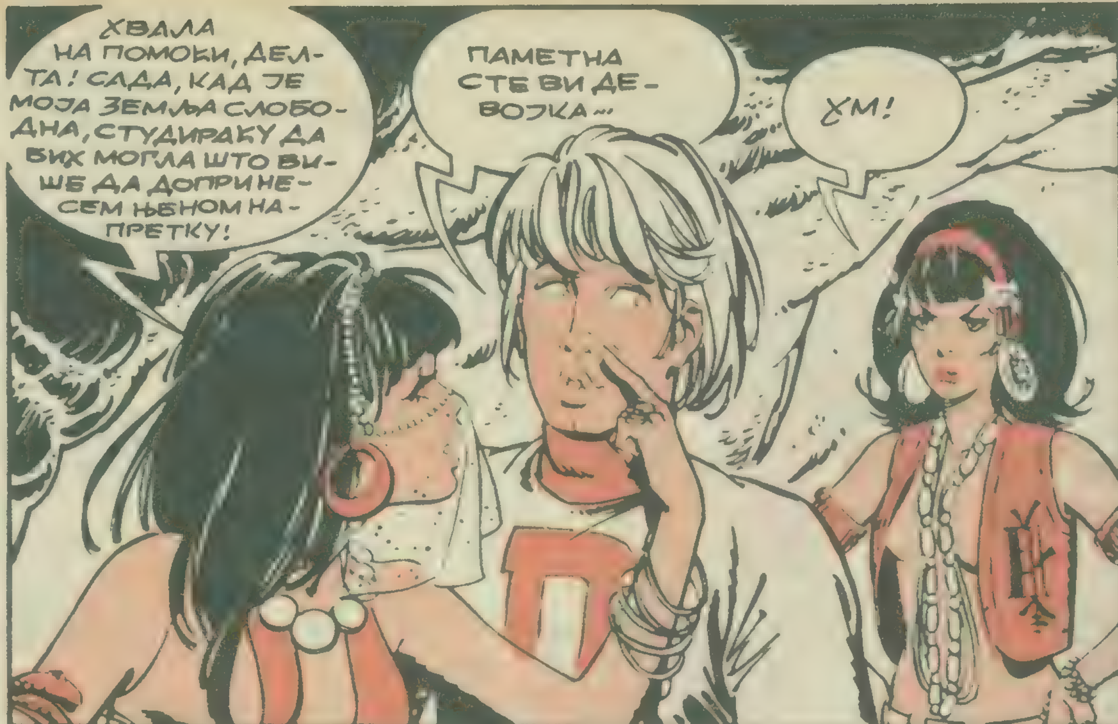

ОСТАВИМО ИХ, АХМЕТЕ! СВРГНУТИ ТИРАНИН НИЈЕ СА ЊИМА!

ХУ!
НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ, ДЕЛТА?

НЕ! ВИСОСТ НИЈЕ С НАМА У АВИОНУ! МАДА ГА ПОЗНАЈЕМ САМО ПО СЛИКАМА, МОГУ ДА ТВРДИМ ДА ЈЕ ОСТАО ДА ЛЕЖИ... ВЕРОВАТНО ЈЕ УБИЈЕН!
НАСТАВИТЕ... СПУСТИТЕ СЕ ПРЕМА ПЛАНУ ЛЕТА!

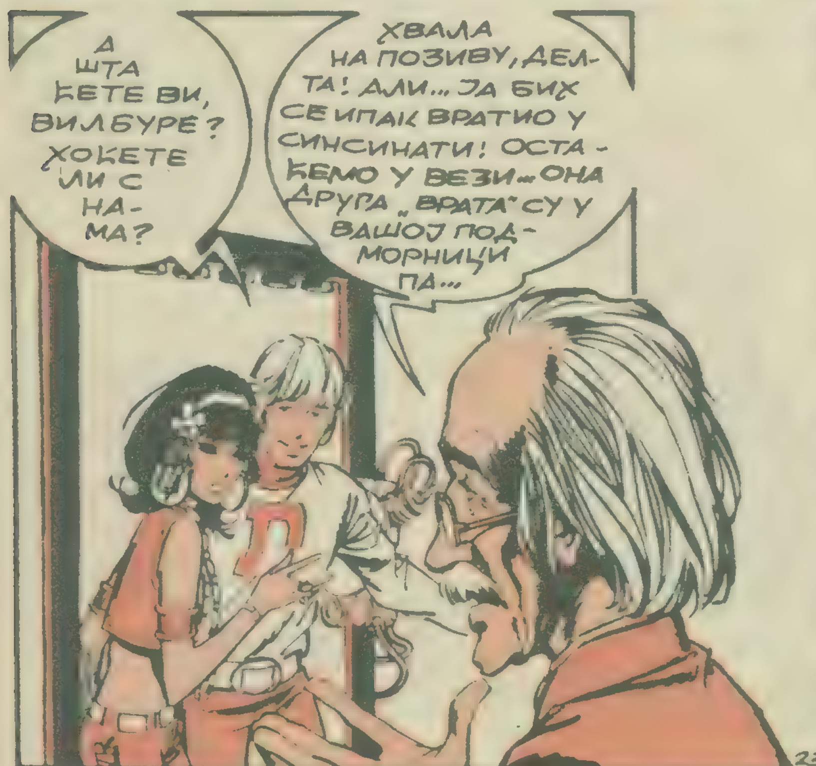

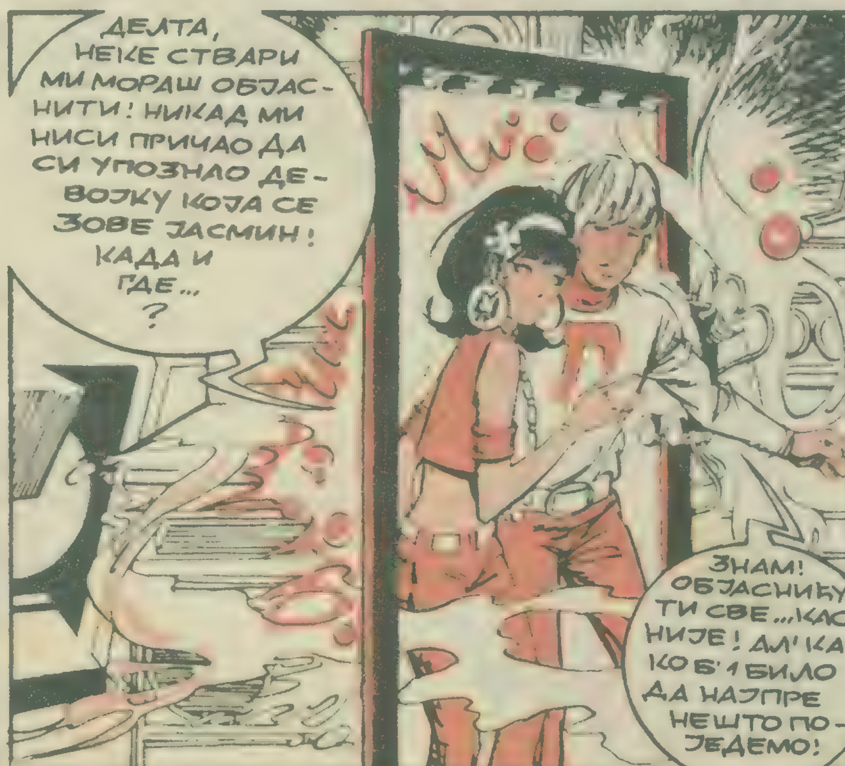

ОДОШЕ СВИ...

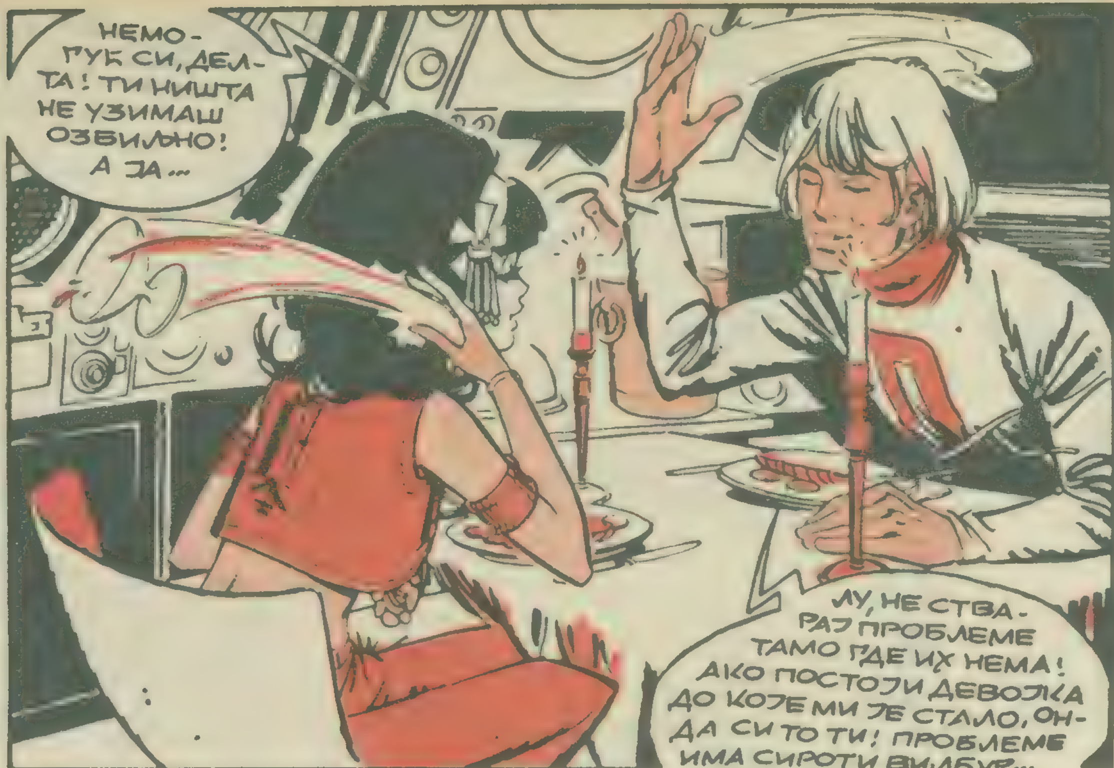

ХВАЛА НА ПОМОЋИ, ДЕЛТА! САДА, КАД ЈЕ МОЈА ЗЕМЉА СЛОБОДНА, СТУДИРАЋУ ДА БИХ МОГЛА ШТО ВИШЕ ДА ДОПРИНЕСЕМ ЊЕНОМ НАПРЕТКУ!
ПАМЕТНА СТЕ ВИ ДЕВОЈКА...
ХМ!

СТАНИТЕ У ОНА ВРАТА, ЈАСМИН, И РЕЦИТЕ КУДА ЖЕЛИТЕ ДА ОДЕТЕ!
У БИР-ЏЕРАР... ДА ПОДНЕСЕМ ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНОМ ЗАДАТКУ!

КАКАВ СЈАЈАН И КОРИСТАН ПРОНАЛАЗАК!
ЗЗЗЗЗААААААААААААААААМ!!!

А ШТА ЋЕТЕ ВИ, ВИЛБУРЕ? ХОЋЕТЕ ЛИ С НАМА?
ХВАЛА НА ПОЗИВУ, ДЕЛТА! АЛИ... ЈА БИХ СЕ ИПАК ВРАТИО У СИНСИНАТИ! ОСТАЋЕМО У ВЕЗИ... ОНА ДРУГА „ВРАТА" СУ У ВАШОЈ ПОДМОРНИЦИ ПА...
23

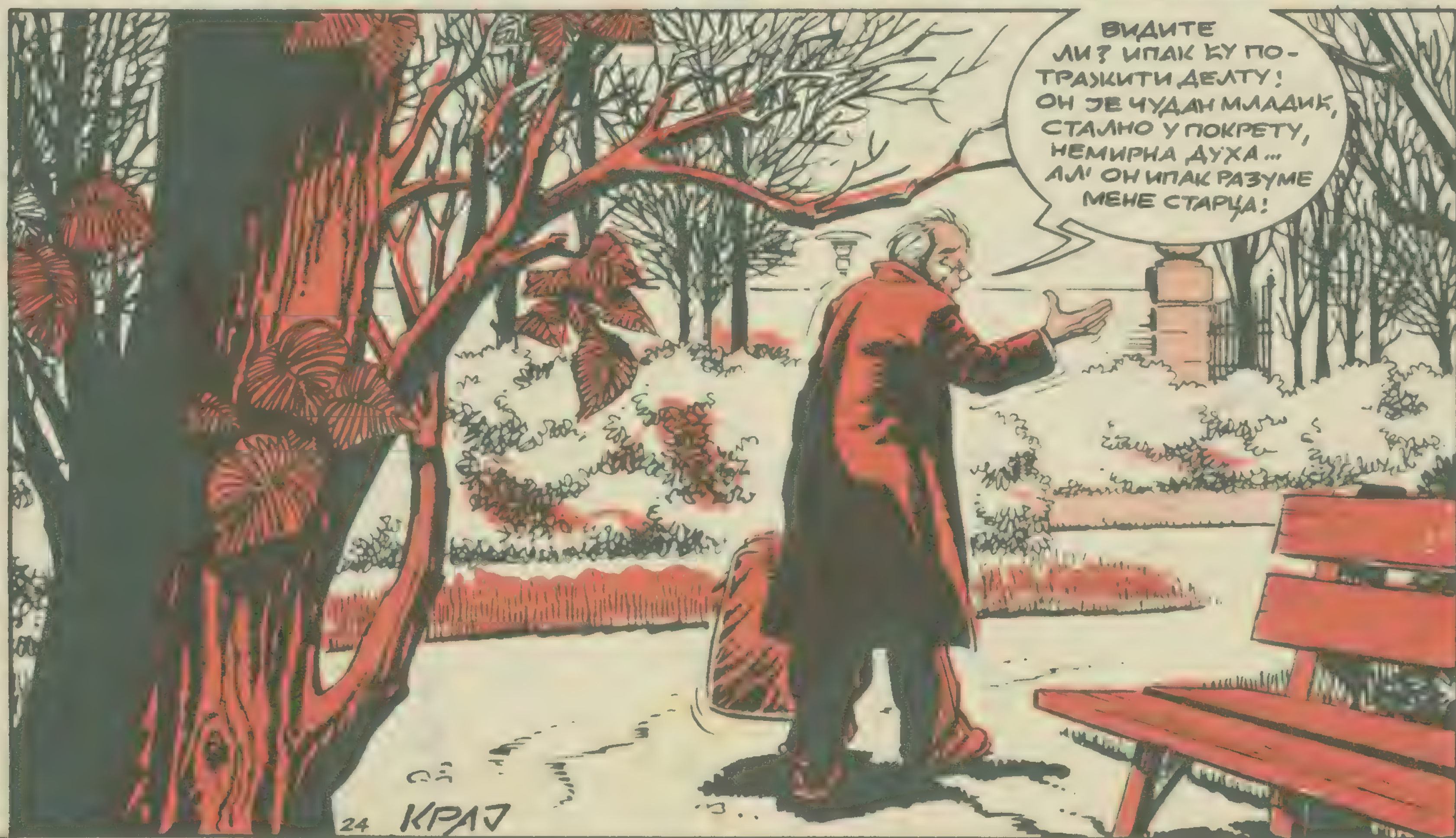

ДЕЛТА, НЕКЕ СТВАРИ МИ МОРАШ ОБЈАСНИТИ! НИКАД МИ НИСИ ПРИЧАО ДА СИ УПОЗНАО ДЕВОЈКУ КОЈА СЕ ЗОВЕ ЈАСМИН! КАДА И ГДЕ...?
ЗНАМ! ОБЈАСНИЋУ ТИ СВЕ... КАСНИЈЕ! АЛ' КАКО Б' БИЛО ДА НАЈПРЕ НЕШТО ПОЈЕДЕМО!

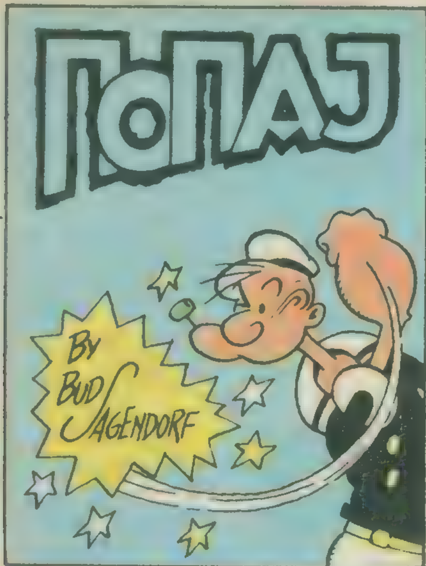

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **Авантуре капетана Синглтона**

ПОПАЈ
By BUD SAGENDORF

ТРЕБА ПОЖУРИТИ!
ОСТАЛО ЈЕ ЈОШ СВЕГА ТРИ ЧАСА ДО РУЧКА А ЈА ЈОШ НИСАМ СМИСЛИО КАКО ДА ДОЂЕМ ДО ЊЕГА!

ТАЊИР!
ШТА ТИ ТРАЖИШ НА СМЕТЛИШТУ, ЈАДНИЧЕ МОЈ!?

ШМРК! БАШ СУ ЉУДИ СВИРЕПИ! ШМРК!
?

ШТО ПЛАЧЕШ?
ТАЊИР... СТАРИ, ДОБРИ ПРИЈАТЕЉ, БАЧЕН НА БУЊИШТЕ!
ШМРК!

ВИДИШ ДА ЈЕ НАПРСНУТ!
СТИДИ СЕ! НИШТА НИСИ БОЉИ ОД ОНОГ КО ГА ЈЕ БАЦИО!

ДАЈ МИ ГА! КАКО БИ СЕ ТИ ОСЕЋО ДА ТЕ ОДБАЦЕ ЗБОГ НЕКЕ МАЛЕ ФАЛИНКЕ?!
!
?

БИО ИМ ЈЕ ДОБАР КАД СУ ИЗ ЊЕГА КУСАЛИ РАЗНОРАЗНА ЈЕЛА! А САД ЈЕ, ЈАДНИК, ПРАЗАН! О, СВИРЕПОСТИ...
ОХ!
ШМРК!
ШМРК!

ПРЕСТАНИ!
НАПУНИЋУ ТИ ГА!
ЧУЈЕШ ЛИ? НЕ ПЛАЧИ!
ЈА НИСАМ СВИРЕП!

?
?
?
?
БАШ ШТЕТА ШТО НИСМО НАШЛИ ДВА ОКРЊЕНА ТАЊИРА ПА ДА ЗАЈЕДНО РУЧАМО!
ПЉЕСКАВИЦЕ
BUD SAGENDORF

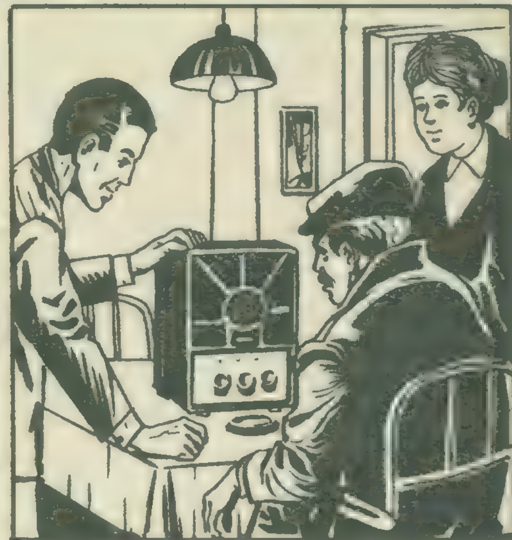
Јосип Крижај: ПИЛОТ БРОЈ 13

Пребацили су га на аеродром у Мадриду. Поново добија авион и обележава га бројем 13. Фашистички пилоти зазирали су од „црвеног“ пилота и избегавају сукобе са њим. Сваки рафал који им је Крижај упутио био је пропраћен речима: „Ово вам је за слободу Шпаније, а ово за моју поробљену Истру!“

А пилоти шпанске републиканске војске напето прате његове успехе и препричавају његове подвиге. Легенда о њему почела је да се шири прво међу њима, а затим и по читавој Шпанији.

Радио-станице у Европи преносиле су вести о подвизима храброг југословенског пилота. На улицама Љубљане групице људи шапатом препричавају најновије вести. Црвени пилот постао је њихов понос.

Борбе републиканске војске са Франковим фалангистима постајале су све жешће. Народ Шпаније борио се и умирао за своју слободу. Борци интернационалних бригада пружали су натчовечански отпор.

Крижај је постао командир ескадриле. Летео је свакодневно. Понекад су морали да га присиле да се одмори. Он је знао да пилота нема довољно и да је сваки тренутак драгоцен јер су фашисти почели да надиру.

Коначно су фалангисти успели да га оборе. И овога пута срећа му је била наклоњена: иако са прострељеним ногама, успео је да се спусти на фронт међу мртве и рањене. Од динамичког удара приликом отварања падобрана поломила су му се и три ребра. Када се спустила ноћ кренуо је према републиканским линијама али га је у зору ухватила патрола фалангиста.

Везали су га и тешко рањеног повели у Саламанку на саслушање. Патрола која га је заробила није ни знала кога има у рукама. За њих је он био само непознати пилот републиканске војске.

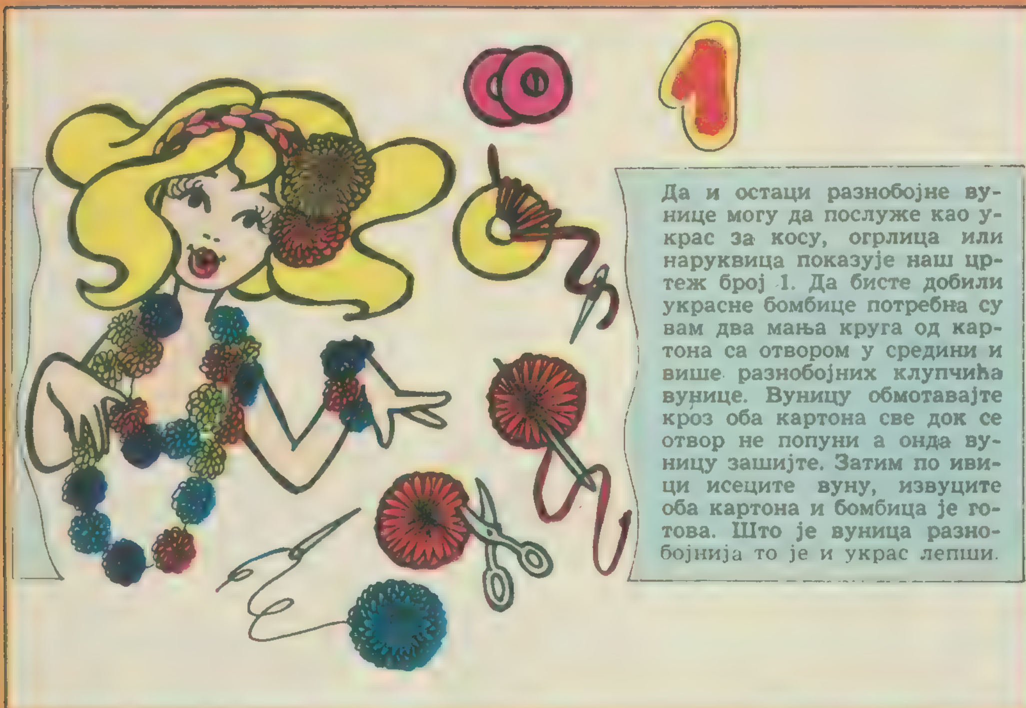
У Саламанци су га препознали. Нису просто могли да верују да су најзад ухватили пилота број 13. Девет месеци свакодневно су га саслушавали и мучили. Крижај је ћутао као заливен: ниједан војни податак није саопштио, ништа није хтео да каже.

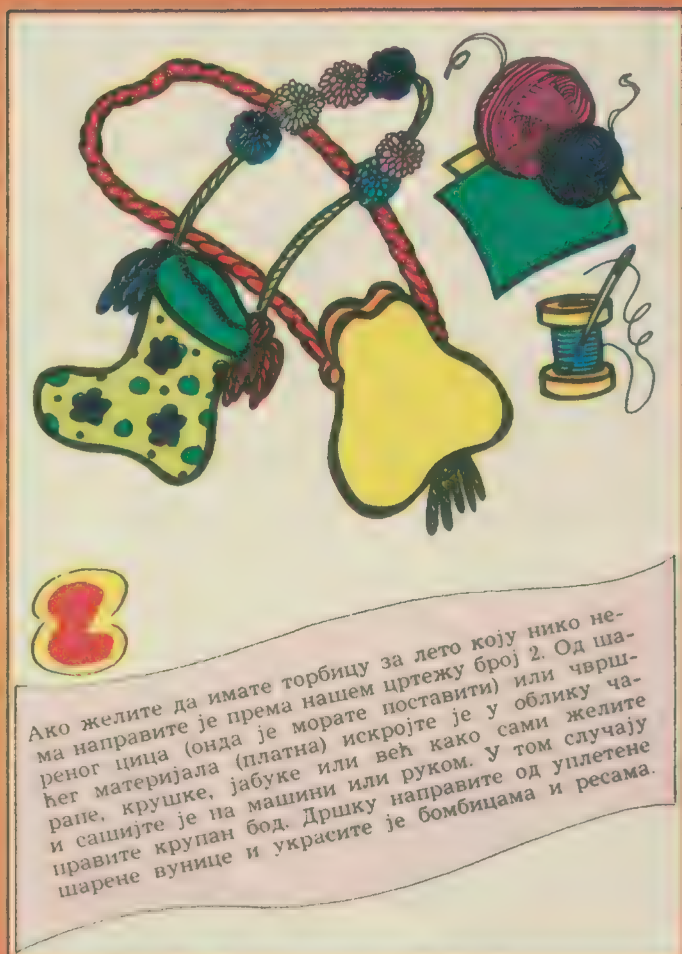
Када никакво мучење није помогло фашисти су му понудили новац и чин ако пређе на њихову страну. Крижај је с презиром одбио њихову понуду. Најзад су покушали да га заплаше и последњим средством: неколико пута су га одводили на стрељање али су га у последњи час враћали у ћелију.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Модни детаљи

Да и остаци разнобојне вунице могу да послуже као украс за косу, огрлица или наруквица показује наш цртеж број 1. Да бисте добили украсне бомбице потребна су вам два мања круга од картона са отвором у средини и више разнобојних клупчића вунице. Вуницу обмотавајте кроз оба картона све док се отвор не попуни а онда вуницу зашијте. Затим по ивици исеците вуну, извуците оба картона и бомбица је готова. Што је вуница разнобојнија то је и украс лепши.

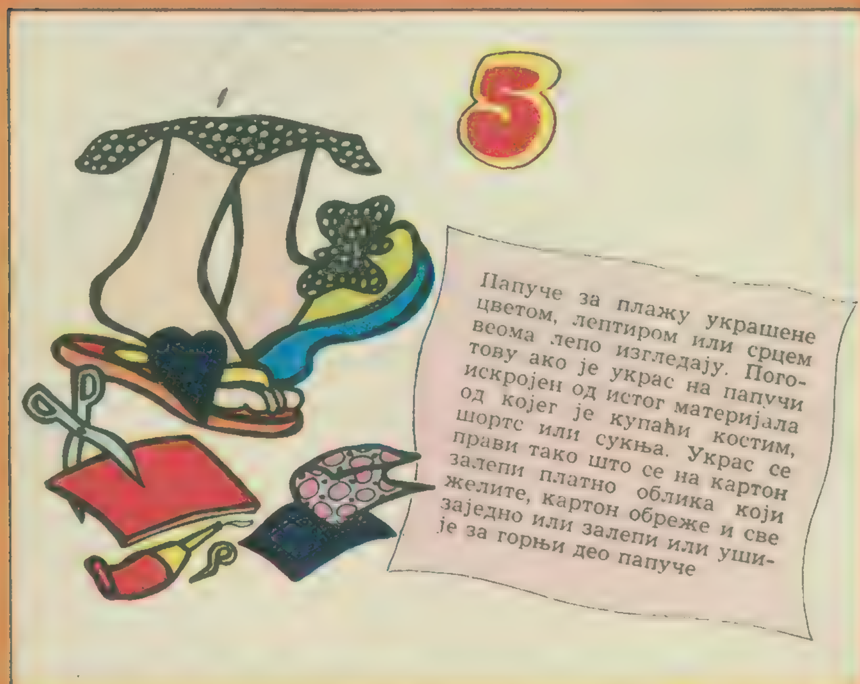

Ако желите да имате торбицу за лето коју нико неће имати, направите је према нашем цртежу број 2. Од шареног цица (онда је морате поставити) или чвршћег материјала (платна) искројте је у облику чарапе, крушке, јабуке или већ како сами желите и сашијте је на машини или руком. У том случају правите крупан бод. Дршку направите од уплетене шарене вунице и украсите је бомбицама и ресама.

Појас од платна украшен разнобојним дугмадима [illegible]иће једнобојну летњу хаљину. Појас ће бити лепши ако од дугмади направите неку шару. Као узор могу да послуже шаре на нашем цртежу број 3.

Можда нисте знали да и суви макарони, звездице, пужићи и остали додаци од теста за супу, могу да послуже као украс, то јест огрлица. Ако желите једнобојну огрлицу довољно је да макароне обојите безбојним лаком и кад се он осуши да их нанижете на конац. Ако желите шарену суво тесто обојите темперама различитих боја и кад се боја осуши пређите безбојним лаком да се темпера не би отирала о хаљину.

Папуче за плажу украшене цветом, лептиром или срцем веома лепо изгледају. Поготову ако је украс на папучи искројен од истог материјала од којег је купаћи костим, шортс или сукња. Украс се прави тако што се на картон залепи платно облика који желите, картон обреже и све заједно или залепи или ушије за горњи део папуче

У вашим годинама велики проблем представља то што брзо растете и због тога веома мало носите неки део одеће. Ако желите да проширите или продужите своју омиљену одећу панталоне (фармерке) предлажемо вам да са стране и на доњи руб убаците траку искројену од неког шареног материјала.

ПУТОВАЊЕ ИСПОД МРТВОГ

Прво што сам чуо био је гласан прасак, као да је гром ударио у стари храст. А онда је потмуло тутњећи одјекнула експлозија — сећа се 55-годишњи Чарли Оукс који се нашао тог дана на месту догађаја. — Био сам на станици неким послом и видео како наилази теретни воз. Учинило ми се да иде сувише брзо. Али, помислио сам, машиновођа ваљда зна шта ради. А онда, управо када је пред самом станицом ушао у десну окуку, нешто се догодило. Један вагон се претурио и почео да се котрља; други, пун поморанџи, улетео је у онај испред њега у коме се налазила салата. А један, празан, полетео је у ваздух и спустио се на воз. И тада је одјекнула експлозија. Вагон-цистерна слетео је са шина, пукао и из њега је почео да куља густ дим. Знао сам да је време да побегнем одатле.

Чарли Оукс је био у праву. У вагону који је пукао налазио се отровни гас калијум цијанид или цијанкалиј. Чим су то стручњаци утврдили, почела је евакуација Лерапта, града у Северној Каролини.

НА ОСАМНАЕСТОМ СПРАТУ

Војници и полиција трчећи су кренули улицама обавештавајући становнике да што пре напусте град: преко звучника су без престанка објашњаване појединости о евакуацији. Они који су имали приватне аутомобиле, примали су у кола суседе који нису имали чиме да се превезу. У близини станице подигнута је болница под шатором за хитне случајеве.

Несрећа је однела већ седам жртава: четири особе нашле су смрт у разлупаним вагонима воза, а троје је умрло од тровања гасом. Њихова смрт није била лака, али њихове муке су прошле. А за Скипа Амана и још 23 особе, ухваћене као у клопку на осамнаестом, последњем спрату Мек Менсонове зграде, најновије и највише у граду, муке су тек почињале.

— Прво што је привукло моју пажњу била је гужва на улицама — сећа се Скип Аман, грађевински инжењер који је проверавао да ли су извршене неке измене на згради. — Људи су јурили улицама као мрави, чуо сам сирене ватрогасних и амбулантних кола и помислио да је негде избио пожар.

Наставио је да обавља свој посао све док наједном није нестало струје. Сви су мислили да је у питању неки мањи квар, док секретарица Марла Хендерсон није отворила свој мали транзисторски радио. Тек тада су чули шта се догодило и да је струја искључена да се град не би претворио у отровну буктињу. Настала је паника.

— Знао сам да нико од нас неће изићи жив, ако почнемо да безглаво јуримо у страху — каже Скип Аман. — Морали смо да се смиримо и организујемо. Повео сам једну жену у страну и објаснио јој шта морамо да урадимо. Други мушкарци су то објаснили другим женама и ускоро смо сви били колико-толико прибрани. Пошто струје није било и лифтови нису радили, остало нам је да се спустимо степеницама. Чим сам то предложио, побунио се двадесет двогодишњи Пол Андерсон. Почео је да виче како се правим важан, како ја ништа не знам о гасу и коми је дао право да им командујем. Признао сам да не знам много о гасу, али знам доста о људима. Ако не може да предложи ништа паметније, онда нека ћути, рекао сам му оштро и он се смирио.

— Чекај тренутак, Скипе — рекао је Доусон, шеф канцеларије у којој смо се налазили. — Андерсон је у праву. Ми ништа не знамо о гасу. Можда је најбоље да останемо овде. Људи знају да смо ту и сигурно ће послати по нас спасилачке екипе.

Сада су сви говорили углас, Марла је почела да плаче.

— Тишина! — викнуо је Скип и попео се на сто да га сви виде. — У овом тренутку ми се налазимо изнад гаса. Али ко нам гарантује да неће дунути ветар и дотерати га овамо. У том случају смо готови. Једини начин да се спасемо јесте да стигнемо некако до улице.

— А шта ћемо онда? — упитао је Андерсон.

— Не знам. О томе ћемо бринути кад сиђемо. Ја идем први, Доусон нека буде у средини, Андерсон на зачељу. Најважније је да се свако чврсто држи за руку особе испред себе.

НИГДЕ НИ ЖИВЕ ДУШЕ

Чим је то рекао, Скип је пошао ка предсобљу и одатле ка мрачном узаном степеништу. Како су уређаји за климатизацију престали да раде, било је веома топло. Жене су изуле ципеле да би се лакше спуштале низ узане степенице без иједног прозора. Требало им је скоро читав сат да сиђу низ осамнаест спратова.

Улица, једна од најживљих у Лерапту, била је пуста. Врата радњи стајала су отворена, на тротоарима стотине мртвих птица.

Књиговођа Ана, старија жена, изненада је зајечала, ухватила се за срце и пала.

— Мртва је — утврдио је Андерсон пошто јој је опипао пулс. — Мора да је гас. Не видимо га, али га има у ваздуху.

— Осећам мирис гаса!

— Морамо да се склонимо са улице — викнуо је Скип. — Ухватите се за руке и пођите за мном.

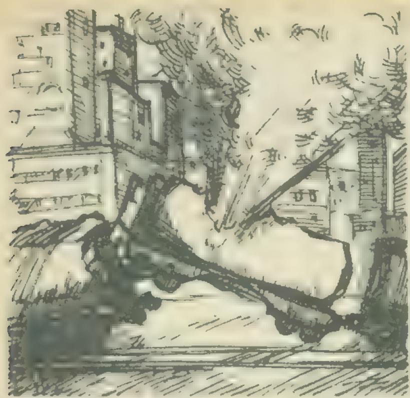
Повео их је натраг у зграду и убрзо су стигли до споредног излаза. Својим снажним раменом провалио је једна врата и повео их низ степенице у подрум.

— Сада смо два спрата испод нивоа улице и сигурнији од гаса — покушао је да их охрабри.

У подруму су наишли на исти призор као на улици: свуд разбацана одећа радника за одржавање зграде који су је, очигледно, напустили у журби. Али, ту је бар горело неколико лампи на батерије.

— Дакле, паметњаковићу, сада си нас довео овамо и шта даље мислиш? — обратио се Андерсон Скипу. — Хоћемо ли да седимо овде док нас не угуши једног по једног?

Скип је и раније сретао људе као што је Андерсон. Увек спремни да кри-

Док се отровни гас ширио улицама Лерапта и продирао у све зграде, група људи нашла се у облакодеру. Једини излаз био је — стари водоводни тунел.

ГРАДА

тикују, али никада да понуде помоћ.

У КАНАЛИЗАЦИЈИ

— Андерсоне, ако ти се не свиђа како ја радим, изволи преузми вођство — одговорио му је Скип. — Можемо и да се потучемо, ако хоћеш.

Андерсон је одмерио високог Скипа, прогутао свој понос и рекао:

— Извини. Шта мислиш да треба да урадимо?

Скип га је гледао: знао је да извињење не значи ништа. Првом приликом за биће му нож у леђа. Мораће га држати на оку.

— Она зелена врата тамо воде у стари градски водовод. Видео сам мапу када су за ову зграду прављени планови. Требало би да нађемо пут до главног тунела и онда бисмо избили на периферију града. Према мапи, то треба да је код Ларсон Крика, значи око 15 километара далеко од станице. Када стигнемо тамо, видећемо какав је ваздух. Ако имамо мало среће, биће бар толико чист да се пребацимо даље. Ако не, остаћемо под земљом док се не прочисти.

— А како знамо да гас неће продрети у водоводне тунеле? — упитао је Доусон.

— То не знамо. Али, сигурнији смо под земљом него на улици — одговорио је Скип. — Пошто не знамо колико смо дуго били под земљом, треба да видимо има ли овде каквог алата који нам може добро доћи, а можда су радници, у журби, заборавили свој ручак. И то би нам добродошло.

Почели су да претражују подрум. Скип је нашао парче конопца који је пребацио преко рамена, а онда је из једне кутије са алатом узео полугу. Наједном, чуо је како неко трчи уз степенице.

— То је Томи Фулер, наш курир — одговорила је Марла на његов упитни поглед. — Отишао је до малог бара у фоајеу да донесе чоколаде и...

Још пре него што је завршила реченицу, Скип је као луд потрчао за Томијем. Нашао га је са двема кутијама слаткиша испод мишке како лежи на поду. Ставио је марамицу на нос и уста и нагнуо се над њега.

— Жао ми је... Хтео сам храну за све нас... Ја...

Младић је био мртав. Скип је узео кутије и потрчао натраг у подрум, тешко кашљући.

— Томи је умро покушавајући да за нас набави храну — рекао је. Сви су, погружени, ћутали. — Ако хоћемо живи да се извучемо треба одмах да пођемо — наставио је. — Ја идем на челу, Доусон поново у средини, а Андерсон на зачељу. Хоћу да чујем да су се врата залупила, Андерсоне!

Светлост Скипове цепне лемпе играла је по зидовима тунела. Његов пластични шлем очешао се о ниску таваницу. Док се борио клизавом поду, чуо је тресак врата.

— Затворена су! — довикнуо је Андерсон.

Скип је погледао на сат: било је 18.30 часова, 23. јануар 1974.

— Неће бити лако — довикнуо је Скип групи. — Држите се за руке. Тле је клизаво и пуно отпадака, а таваница ниска тако да морамо ићи погнути.

И, заиста, није било лако. После неколико часова мучног хода, који их је све исцрпео, стигли су до неког малог узвишења и ту полегали. Жене су поделиле оно мало хране што је група имала, а онда су заспали.

Два часа касније Скипа је пробудио Марлин врисак. Потрчао је и угледао како се рве с Андерсоном. Када их је раставио, кроз јецај ми је испричала да од умора није могла да поједе оних неколико залогаја који су јој припали. Док је спавала, Андерсон је покушао да их узме. Уплашила се и више од страха упустила се с њим у тучу. Скип га је тако ударио да му је крв поцурила из носа.

ПЉАЧКАШИ!

Наставили су да ходају све до шахта из кога су водиле лествице на површину. У зору су Скип, Доусон и још један човек по имену Берџес одлучили да се успну уз лествице и виде какво је стање напољу. На нос и уста су ставили крпе умочене у прљаву воду што се сливала низ зидове тунела.

Једва су подигли конопац шахта а онда су, с крпама на лицу, почели да пузе према оближњој радњи са намирницама. По крају у коме су се налазили, Скип је израчунао да су прешли 5 километара од Мек Мансонове зграде. Чим су се у радњи усправили да би дохватили храну са полица, гас је почео да их штипа за очи и продире им у груди. Са веома мало хране у рукама морали су да крену натраг. Уз пут се Берџес онесвестио па су га њих двојица вукли.

Некако су стигли до шахта. Доусон је сишао први и Скип је, кашљући, почео да спушта Берџеса. Тада је угледао петорицу људи са гас-маскама на лицима како излазе из једне златарске радње. Помислио је да су чланови спасилачке екипе па је почео да их дозива. Тек онда је видео да у рукама држе револвере и вреће. Пљачкаши!

Угледавши Скипа, један је почео да пуца. Опалио је и други и погодио Берџеса у леђа. Скип га је брзо спустио, а затим се и сам суновратио у шахт и за собом спустио конопац. Изнад њега су одјекивали пуцњи. Бојећи се да ће их пљачкаши прогонити, Скип је довикнуо својим друговима да угасе све лампе и прибио се уз зид. Био је у праву: поклопац се подигао и неколико метака испаљено је у дубину. Скип је скоро чуо како му срце куца. А затим је зачуо тешке кораке како се спуштају низ гвоздене лествице. Угледао је једно стопало, а затим друго. Не чекајући више, замахнуо је полугом, коју је понео из подрума, и свом снагом ударио разбојника испод колена. Вриштећи, човек је пао на леђа и у паду испалио последњи метак који је ударио у таваницу, одбио се од ње и зари му се у раме. Видећи шта се догодило, остали пљачкаши су спустили поклопац и побегли.

ТЕЖАК ИЗБОР

Поново су упалили џепне лампе и тек онда је Скип схватио колико их је скупо стајало одлажење по храну. Берџес и Доусон су били мртви.

Пошто су тела погинулих ставили у један угао, остали су у тишини наставили пут. Били су већ 27 сати у водоводном тунелу када су дошли на једно „раскршће"; од велике цеви одвајала се једна мања. Скип је одлучио да је испита. Кренуо је њоме са још двојицом. Нису прешли ни 600 метара када су чули неку тутњаву.

— Враћајте се брзо! — успео је Скип да викне, а таваница малог канала већ је почела да се руши.

Спасла их је само брзина којом су успели да стигну натраг у главни тунел.

Сати су пролазили а они су се вукли по влажном и клизавом тунелу. Најзад су стигли до једних врата. Скип је био свестан да им предстоји тежак избор: или смрт у водоводном тунелу од глади и исцрпљености или евентуално тровање гасом. Ако му смрт већ предстоји, ипак је више волео да умре на површини земље него испод ње. Он и још двојица су једва провалили врата. Заблеснула их је светлост дана. Изнад глава чули су — цвркут птица.

Њихово ужасно путовање испод мртвог града било је окончано.

Џордан Тарбел

Три дана после несреће, 26. јануара, становници су безбедно могли да се врате у Лерапт. Од тровања гасом живот је изгубило 246 особа, а још 14 нестало је у пожарима и другим несрећама. Полиција је забележила више случајева пљачкања; 7 пљачкроша убијено је на делу. Скип Аман и његова група изишли су из тунела код Ларсон Крика и спасилачка екипа одмах је све пребацила у болницу. Ту им је указана помоћ и одмах су пуштени кућама. Сем посекотина и огреботина нико није био теже озлеђен. Општинска управа доделила је Скипу медаљу за храброст.

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

Идућег петка: ДИКТОР МЕЊА ОДЛУКУ!

ЗЕЛЕНА КЊИГА СТРИПОВА

НА ТРАЖЕЊЕ ЧИТАЛАЦА ПОНОВО СУ ШТАМПАНЕ КОРИЦЕ БРОЈ 2

Није прошло ни недељу дана од нашег обавештења да смо пустили у продају корице број 2, а број оних који су их желели био је већи од штампаног тиража. Изишли смо у сусрет жељи наших читалаца — штампали смо нови тираж!

Корице број 2 су као и прве у чврстом платненом повезу трајне и лепе. Цена им је стара — 30 динара! Већ се налазе у нашој редакцији и можете их наручити или лично подићи у просторијама „Политикиног забавника" у Београду, у улици Македонска 29.

Корице су штампане латиницом и ћирилицом: изаберите оне које желите.

600 СТРАНИЦА!

Већ смо раније обавестили да је од 14. септембра 1973. године „Политикин забавник" почео друкчије да обележава странице свог стрипованог додатка у средини листа: од броја 1 до 24. Следећи додатак обележен је од 24 до 48 и тако редом странице се настављају од броја где се стало у претходном наставку, као у свакој књизи. Наравно, сваки стрип је целина за себе. Кад их временом, један по један, убиците у чврст платнени повез, добићете праву енциклопедију узбудљивих стрипова од преко 600 страница!

Забавникова књига стрипова су специјалне корице у које се могу убацивати само комплети стрипова из средине „Политикиног забавника". Корице носе наслов ЗАБАВ НИКОВИ СТРИПОВИ.

ОВАКО КУПИТЕ КОРИЦЕ:

У најближој пошти затражите УПЛАТНИЦУ, читко је попуните, уплатите службенику на шалтеру износ од 30 динара на жиро рачун НИП „ПОЛИТИКА" 60801-601--822 и чекајте. Поштар ће вам већ после неколико дана донети пакет с корицама. У ствари чим ваша уплата стигне у „Политику", повез ће вам бити послат.

Не заборавите да на уплатници напишете назнаку „ЗА ЗАБАВНИКОВЕ СТРИПОВЕ". Ако сте се определили за текст у латиници, назначите „ЛАТИНИЦА", а за текст у ћирилици — „ЋИРИЛИЦА".

Већ смо вам скренули пажњу да је неопходно да на уплатници напишете читко: име, презиме, место, улицу и број где станујете, као и поштански број града или села у коме живите.

КАКО СЕ КОРИЧЕ СТРИПОВИ:

Из средине „Политикиног забавника" пажљиво извуците стрип-додатак.

Из платнених корица извуците два завртња која ћете добити заједно са повезом.

Сад вам предстоји један мало тежи посао: на левој белој ивици стрипа избушите рупе и то тако да буду на потпуно истом одстојању као и рупе на корицама кроз које пролазе завртњи.

И, то је сав посао! Стрип је у корицама, а кад купите следећи број „Политикиног забавника" поновите исто са следећим стрипом.

У ЈЕДНЕ КОРИЦЕ МОЖЕ ДА СТАНЕ 26—30 КОМПЛЕТНИХ СТРИПОВА!

ИСТОЧНО С

1

ЗАБРАЊЕН ЗА СТРАНЦЕ — Јапан је далека острвска земља на крајњем истоку Азије — од Југославије је удаљен 14.000 км. Чине га четири велика острва: Хоншу, Хокаидо, Шикоку, Хјушију и преко 1000 оточића. Европа открива Јапан тек у 16. веку кад Португалац Пинто доноси прве непосредне вести. За њим су нагрнули шпански и холандски трговци жељни пљачке и насртљиви мисионари. Због тога Јапан 1637. протерује све странце и забрањује путовања у иностранство. Земља је остала затворена за цео свет све до средине 19. века. Данас се, срећом, лако и брзо стиже у Јапан.

2

ОСАМ ЧАСОВА УНАЗАД — Путник који из Југославије креће авионом за Јапан може да стигне са истока, преко Атлантика, Северне Америке и Пацифика или са запада, изнад огромног евроазијског копна, за шта смо се ми одлучили. Летели смо великим четворомоторним авионом ИЛ-62 који прима 140 путника. Од Београда до Токија, са малим задржавањем у Москви, лет је трајао 14 часова. Како временска разлика између две земље износи осам часова, померили смо казаљке уназад: код нас је било осам увече, а у Јапану подне! Овако изгледа поглед на Сибир са висине од 12.000 метара

5

СПАВАЊЕ НА ПОДУ — Као и у целом свету и у Јапану има и великих и малих хотела, и луксузних и обичних, али главна је разлика: је ли то хотел европског или јапанског типа. Ако одседнете у оном јапанском, који се зове **„риокан“**, ево шта вас чека. Сви „риокани“ се по правилу граде на крају града, уз какву речицу, поток или језеро, преко којих је обавезно пребачен „грбави мостић“ Хотелска зграда је ниска, али веома разграната, а у собама од којих свака има веранду са погледом на реку или језеро, зидови су дрвени а прозори од папира. Од намештаја ту је само низак сточић од ружиног дрвета а на њему чајник пун опорог зеленог чаја. Спава се на поду, на асури која се зове **„татами“**. Тако се, кажу, најбоље осети дах Јапана, али и — бол у леђима

РЕЦЕПТ ЗА СУКИЈАКИ — **Сукијаки** је најчувеније јапанско јело, с највећим међународним угледом. Танки режњеви говедине, слично као код нас за ражњиће, мешају се са јапанским поврћем, то су црни лук и **тофу** — врста боба, и **ширакакијем** — танким резанцима. Сваки гост у хотелу сам припрема јело у тигању испред себе и додаје зачине које воли. Он може да пече сукијаки или да га кува у сосу од соје или слатке пиринчане ракије. Кад је јело готово, Јапанци га стављају у чинијицу у којој је улупано јаје што јелу даје посебан укус, а узгред га и хлади. Пиринач се служи при крају обеда, али може да се постави и заједно са сукијакијем. Од хлеба ни помена!

8

СКИЈАЈУ СЕ И ЛЕТИ — Место Хаконе налази се на истоименом језеру, у подножју „свете планине“ Фуџи. У ствари Фуџи, симбол Јапана, угашен је вулкан висок 3776 м, један од 192 колико их укупно има на јапанским острвима. Ту увек има снега, па је Јапан једина земља у којој се људи скијају и лети и зими. На цртежу музеј скулптуре у Хаконеу под отвореним небом

10

9

НИКАД НЕ КАСНИ — Из Токија смо у обилазак земље кренули возом **„хикари“** на линији „Токаидо“. То је најбржи воз на свету, прелази преко 210 км/час. Растојање од Токија до Осаке — 515 километара превали за непуна три часа! За то време воз улази из насеља у насеље (Јапан има шест милионских градова и 150 градова са преко 100.000 становника!) тако да добијете утисак да пролазите само кроз један град. Сви возови на линији „Токаидо“ касне укупно за годину дана — 1 минут!

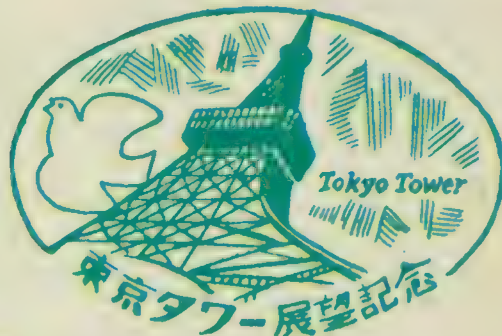
...ОД ИСТОКА

ТЕКСТ И ЦРТЕЖИ

ALEKSANDAR KLAS

3 ЈОКОСО! — Престоница Јапана Токио, стари назив Једо, највећи је град на свету — сада има преко 12 милиона становника, више од целе Мађарске! То је град који у први мах уме добро да збуни странце: на улици срећете девојке у мини хаљинама и људе у кимону с „јапанкама“ на ногама, опојни мирис трешњевог цвета меша се с густим димом великих фабрика у предграђима, а ситан звук старих звона једва се назире кроз буку саобраћаја. На највећем токијском аеродрому путнике дочекују црнокосе минијатурне стјуардесе речима „**јокосо**“ што значи добро дошли!

ОБАВЕЗНЕ НАНУЛЕ — Чим уђете у један „риокани“, ред је да уместо својих ципела обујете нануле. Потом у соби скидате одело и навлачите хотелски кимоно. Овако изгледа Југословен у хотелу „Ханајашики“.

4 ВИША ОД АЈФЕЛОВЕ — Шта Јапанци не пропусте да покажу странцу у Токију? Царску палату, национални музеј, пословни центар Гинза и, обавезно, своју копију Ајфелове куле. Она је власништво ТВ-компаније и висока је 333 м, што значи седам метара виша од оне чувене коју је инжењер Александар Гистав Ајфел подигао у част I светске изложбе у Паризу 1882. На врху се налази велики ресторан из којег се пружа поглед на Токио, све до мора. Ово што видите је улазница за Токијску кулу.

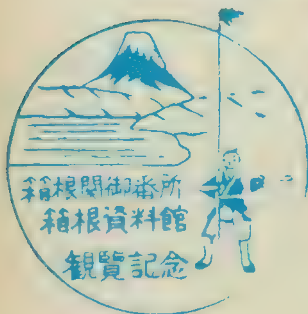

10 ЈЕЛА ЗА ЈЕДАН РУЧАК — Собе у „**риоканима**“ немају своје купатило: сви се купају у великом заједничком због чега је Југословенима доста необично, у почетку. Исто тако обавезан је и заједнички обед. Руча се у трпезарији, клечећи на асурама. Јапанци испред вас ставе десет јела у чинијицама, па бирајте. Главна храна су риба и пиринач. Једе се дрвеним штапићима што је за почетнике веома компликовано и многи, док се не навикну, остану гладни. Сматра се, бар по нашем примеру, да просечан Југословен омршави обично три килограма недељно, али не само због тога што нема виљушке већ и због необичног укуса јела на који није навикао. Тако је месо, рецимо, готово увек — слатко!

ДРВЕНИ ПАСОШ — Овако је изгледао пасош који су у средњем веку обавезно морали да имају Јапанци полазећи на Фуџи. Испод њега видите данашњи печат, потврду да смо обишли храм Хаконе, подигнут још 757. године.

ДА ПЛАШИ ЛОПОВЕ — Вити у подножју „Фуџија“, а не купити ниједан од хиљаде сувенира — немогуће је. Поред старе самурајске заставе којој нисмо одолели на једном од пет фуџијских острва — Аши, ево лика овог ружног божанства. Јапанци верују да оно чува кућу онога ко га купи.

КИНКАКУЏИ — ЗЛАТНИ ПАВИЉОН — Оно што су за Европу Атина или Рим, то је за Јапан стари Кјото. Данашњи Кјото има преко милион и по становника и центар је текстилне индустрије Јапана. (Ова земља највећи је одгајивач свилене бубе и у производњи сирове свиле заузима прво место у свету). Међутим, стари Кјото — једна од четири некадашње престонице, има преко 2000 храмова! Широм света најпознатији су храмови: Хеиан, Кинкакуџи (Златни павиљон), Гинкакуџи (Сребрни павиљон), Даитокуџи, Даигоџи и др.

ЗАВРШЕТАК У ИДУЋЕМ БРОЈУ

ХИТ СТРАНА

Петком у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

WHY OH WHY OH WHY

(ZAŠTO, ZAŠTO, ZAŠTO)

Текст и музика:
Гилберт О'Саливен
Изводи: аутор

Why is you must be so very
cruel to me
in order to be kind
Why when I hold your toes
Are beina stood on bv mine
Why when I kiss your lips do
you astound me
Saying that you won't put
your arms around me
No-one should be that cold
Whatever I've done surely
I've a right
To know oh why, oh why,
oh why
Why is it ev'ry time, we visit
friends of mine
You never want to go, why
when I'm feeling good
ou never want to go
You act as if I should be at an
all time low
Why after all these years
we've been together
Must you behave as if we'd
hardly ever spoken
Let alone met
It seems that you're happy,
as long as I'm upset
Oh why, oh why, oh why
Ha, ha, ha
Is it that you don't love me
Oh, why have you just had
enough of me
Oh why do always have to cry
Myself to sleep seven days
a week
Breaking my heart just in case
You didn't know oh why,
oh why, oh why.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ЗАШТО, ЗАШТО, ЗАШТО, можете чути у понедељак, 12. августа у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00 часа!

ЈА САМ КОМПОЗИТОР — НЕ БОРАЦ

„Тако се зове мој трећи албум. Тај назив нисам ја измислио али сматрам да је веома тачан. Ја стварно желим само да будем композитор, јер то знам и волим. Никако поп звезда која се грчевито бори за благонаклоност публике и тираже својих плоча. Моје песме има на свом репертоару и једна Сара Вон, којој сам се као дете дивио, и то ми је највеће и најдраже признање.

Све оно што прати и окружује некакав успех и неку славу мени није потребно. Навикао сам да живим без помпи и сјаја. Ја сам особењак који воли мир своје куће и музику Кола Портера. Више волим ноћу да компонујем за клавир него да лутам по баровима тражећи „прави" провод. Најсрећнији сам у свом дому где сам истовремено вртлар, кувар, собар, домаћица. Немам ауто и уопште не знам да возим. Једино се понекад провозам бициклом по околини. Сретнем комшије, попричам са њима о обичним стварима, купим понешто у оближњој продавници и враћам се кући. Привржен сам, некако, том миру, тишини, спокојству . . .

Само када морам одлазим у Лондон. Мене сви велики градови умарају. Тамо има много људи, много зависти . . . Нико нема времена да мисли на „мале" ствари. У трци за славом и новцем сви смо се променили. А то сазнање понекад заболи . . . Зато сам срећнији у тишини, далеко од градске вреве.

Питају ме зар се не бојим да ће ме због таквог начина живота и неприсуствовања на „важним" премијерама, фестивалима, пријемима и прославама ускоро сви заборавити?

Због тога не бринем! Ако моје песме вреде, ако су некоме блиске и ако их неко воли, тај ће знати да негде постојим. Знаће да сјај и слава нису мој стил. Ја пишем песме! У миру и усамљености. Ја сам композитор, не борац. Тако ће увек бити . . ."

СВЕ О ГИЛБЕРТУ

ИМЕ: ГИЛБЕРТ О'САЛИВЕН (GILBERT O'SULLIVAN)
ПРАВО ИМЕ: РЕЈМОНД О'САЛИВЕН (RAYMOND O'SALLIVAN)
РОЂЕН: 1. XII 1946. ВАТЕРФОРД, ИРСКА
ЛИЧНИ ОПИС: висок 185 см, тежак око 60 кг, очи плаве, коса смеђа
РОДИТЕЉИ: Џек и Мери
БРАЋА И СЕСТРЕ: Марија, Кевин, Џоана и Дерда
ЖИВИ: у градићу WEYBRIDGE, покрајина SURREY
СВИРА: клавир, трубу и пева
ОМИЉЕНИ КОМПОЗИТОРИ: Кол Портер и Пол Макартни
ОМИЉЕНИ ПЕВАЧИ: Ремзи Луис и Пеги Ли
ХОБИ: музика, пинг-понг, шетње и неми филмови

ГИЛБЕРТ О'САЛИВЕН

Право име Гилберта О'Саливена је Рејмонд О'Саливен. Рођен је 1. децембра 1946. године у ирском градићу Ветфорду као пето дете, други син, у породици скромног бакалина. Попут осталих О'Саливена и он већ у шестој години почиње да учи клавир. Године 1958. породица се сели у Енглеску где Рејмонд завршава средњу школу. Као ученик почео је полупрофесионалну каријеру у групама „Дудлс" (DOODLES), „Префектс" (PREFECTS) и „Рикс Блуз" (RICK'S BLUES). Године 1965. уписао се на уметничку академију али је никад није завршио пошто се определио за каријеру професионалног музичара. Неколико година безуспешно је покушавао да сними плочу за диско куће ЦБС и МАЈОР МИНОР. У тренуцима малодушности остављао је све и радио као поштар, курир или трговац. Веровао је у своје песме и када је довољно уштедео одлази у студио и снима неколико композиција. Траку са снимцима послао је најславнијем енглеском менаџеру Гордону Мајлсу, чувеном по томе што је својевремено открио Тома Џонса и Енглберта Хампердинка. Мајлсу су се одмах свиделе „лепе мелодије са искреним али не препаметним текстовима и позива Рејмонда на сарадњу. Крајем 1969. године потписан је уговор између познатог продуцента и талентованог композитора, песника, клавиристе и певача. Годину дана Рејмонд је снимао своје композиције док је читав пропагандни апарат спремао рекламу.

Крајем 1970. године појављује се прва плоча Гилберта О'Саливена обученог у радничко одело из тридесетих година. Изгледао је веома симпатично, певао пријатно и није чудо што је убрзо изазвао општу пажњу, како млађих тако и старијих. За свега две године серијом изванредних сингл плоча — „Ништа римовано", „Ми ћемо", „Без обзира како покушам", „Опет усамљен", „Клер" и „Сиђи" — сврстао се у ред најуспешнијих композитора и извођача популарне музике. Наравно, и реклама је учинила своје.

Освојио је многа признања од којих треба истаћи двадесетак златних и сребрних плоча, као и четири платинасте плоче. Прошле године када су бирани најбољи композитори, заузео је једно од првих места. Занимљиво је поменути да је у току 1973. године у Америци у конкуренцији свих певача и група Гилберт О'Саливен продао највише сингл плоча.

ДИСКОГРАФИЈА ГИЛБЕРТА О' САЛИВЕНА

Сингл плоче:

NOTHING RHYMED (MAM, oktobar 1970)
UNDERNEATH THE BLANKET GO (MAM, februar 1971.)
WE WILL (MAM, juli 1971)
NO MATTER HOW I TRY (MAM, novembar 1971)
ALONE AGAIN MAM, februar 1972.
OHH — WAKKA — DOO — WAKKA — DAY (MAM, maj 1972)
CLAIR (MAM, oktobar 1972)
GET DOWN (MAM, mart 1973)
OOH BABY (MAM, avgust 1973)
WHY OH WHY (MAM, novembar 1973)
HAPPINESS IS ME AND YOU (MAM, februar 1974)

Албуми:

GILBERT O' SALIVAN HEMSELF (MAM, 1971)
BACK TO FRONT (MAM, 1972)
I'M A WRITER, NOT A FIGHTER (MAM, 1973)

АДРЕСА

GILBERT O'SULLIVAN
MAM RECORDS
DECCA HOUSE, ALBERT
EMBANKMENT
LONDON SE 1 7SW
ENGLAND

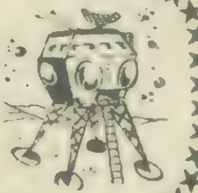
ГИЛБЕРТ О'САЛИВЕН

МЛАДА ГОЈК

Фантастична прича

ДУШИЦА ЛУКИЋ

ОБЛАЧИО САМ СКАФАНДЕР И ИЗЛАЗИО НА ПЛАНЕТИЦУ ДА БИХ НА МИРУ МОГАО ДА СЕ СВАЂАМ САМ СА СОБОМ. ПРЕБАЦИВАО САМ СЕБИ НЕОДЛУЧНОСТ А ЊОЈ НЕВЕРУ.

Чим је дошла у нашу лабораторију та девојка ми се необично допала. И мада сам ненавикнут на било какве промене оне које је са собом донела наша нова Биолошкиња — тако смо је одмах прозвали — нису сметале ни мени ни осталим колегама. А промене су биле многобројне почевши од њеног бучног кретања у дотад претихој лабораторији па до навике да пева док ради.

Поремећен ред

Добро је знала свој посао и одмах се с лакоћом уклопила у нашу екипу. Као да је ту одувек и радила. Заправо, било је то некако — као да је раније ту недостајала!..

Боље је да одмах признам: освојила ме! Све чешће ми се мисао о њој мотала по глави озбиљно бркајући тамо одавно успостављени ред, ред неопходан за главу сваког астрофизичара. И, мада јој ни реч никад нисам рекао, осећао сам да она то зна и... да јој то годи. Из дана у дан смо постајали све ближи и све неопходнији једно другом. Ускоро готово да није било могуће извести ни најосновнији експеримент без њеног учешћа.

Истина, то је и сам посао захтевао. Моја лабораторија је радила на пројекту имунизације живих организама од космичког зрачења. Али, једини организми који су без последица издржали експерименте, биле су бактерије. На њима смо повећавали озрачења до невероватно великих доза и — оне су то поднеле. После првих поузданих резултата, баш то нас је повезало са Земаљским астробиолошким институтом. За њихову лабораторију на Ганимеду, на једном од четири највећа Јупитерова месеца, на којем су и поред веома ниских температура владали услови за живот приближни овим на Земљи, то је имало велики значај. Земаљски астробиолошки институт је радио на пројекту насељавања таквим бактеријама једног од петнаестак малих Јупитерових сателита са слабом азотном атмосфером. Наше бактерије требало је да допринесу стварању одређене атмосфере у којој ће, касније, бити однеговани и други организми који би својим даљим развојем преудешавали и прилагођавали услове за живот све већег броја организама на том, човековом руком „засејаном“ небеском телу.

У лабораторији на Ганимеду већ је радила једна југословенска екипа научника коју је водила у свету чувена научница доктор Вјера Маглајлић. И, кад су јој послати наши резултати, захтевала је да се првим транспортом са Земље упути појачање њеној екипи.

Када сам сазнао да сам један од троје предвиђених за Ганимед нисам ту радост имао с ким да поделим. Наша нова Биолошкиња је била одсутна. Неко ми је чак рекао и зашто је одсутна, али ја сам то негде регистровао и — одмах заборавио. То се често догађа кад је човек узбуђен, а ја сам због предстојећег пута био више него узбуђен. И зато касније никако нисам могао да се сетим зашто не долази и кад ће се појавити. А некако сам се стидео да се распитујем... Само сам је очекивао и надао се да ће се одједном појавити.

— С тобом иду астробиолози доктор Гојко Цанкар и млада Гојковица — рекоше ми, али сам ја и то примио „с пола мозга“. Заправо, ништа природније од тога да са мном иде мој друг Гојко, чувени научник и... та Гојковица, мислио сам.

Припреме за лет на Ганимед су се обављале убрзано. Ту није могло бити никаквог одлагања јер наш лет у тај део Сунчеве државе обављао се уз помоћ једне планетице која нам је служила као носач и чији се „ред вожње“ одвијао по њеној, а не по нашој вољи. Та је планетица, мада сићушна одабрала необично велику орбиту и јурила је по њој нашим делом свемира. С времена на време се приближавала Земљи, а онда продужавала пут ка Јупитеру. Наше летелице су је сачекивале на Земљиној сталној орбиталној станици, пребацивале су се на њу и даље чекале да их она однесе у Јупитерову близину, где су мотори летелице с лакоћом савладавали силу теже своје планетице-носача. Даље се лако стизало на Ганимед.

А онда је дошао дан кад је требало да примимо упутства пред полазак. Сви смо се били окупили кад ми приђе Гојко, водећи некога за руку.

— Упознај се с мојом женом, и она ће с нама — рече лупнувши ме по рамену.

Био сам као громом ошинут кад сам је угледао.

— Биолошкиња?! — промуцах изненађено, пружајући јој руку која ми се чинила тежа од олова. Она, међутим, учтиво прими моју руку и чврсто је стеже. А Гојко, који је приметио моје изненађење и протумачио га на свој начин, рече:

— Буди без бриге, диван је друг! Учиниће да нам путовање буде занимљивије. Она је талентован астробиолог и експерименти које ће вршити уз пут захтеваће и твоје учешће.

Сабрао сам се и промуцао:

Глас који ме је дозивао долазио је са екрана.

ОВИЦА

— Драго ми је — што је безазленом Гојку било довољно с моје стране. Знао ме је као ћутљивца и од мене више није ни очекивао. А Гојковица, као да ме први пут гледа својим прелепим очима...

Од тог тренутка више нисам волео ову експедицију. И за време дугих и досадних дана на планетици-носачу вршио сам само оне обавезне експерименте, одређене задатком, без икаквог жара, без праве научничке радозналости. Могао је то да уради и било који други астрофизичар, било који мој сарадник.

Морала је знати

Често сам облачио скафандер и излазио на планетицу, под изговором да вршим нека мерења. Али, нисам то радио. Једноставно, бежао сам од Гојковице. И тамо сам се на миру свађао сам са собом, најпре пребацујући себи своју неодлучност, а затим њој — неверу. Тако ти и треба, шмокљане један, говорио сам себи! Док си се ти устезао Гојко је скочио и — хоп! Ко први девојци — његова је. А она, као да није знала шта осећам. А знала је. Морала је знати. И она је мене...

Није! — скакао сам одмах у њену одбрану. Није знала. Ништа. По чему је морала било шта знати? Јеси ли јој икад ишта рекао. Јеси ли је икад ишта упитао? Ниси. Ниси. Ниси. Сам си крив...

Остао бих напољу бескрајно дуго да ме нису редовно позивали натраг у летелицу, увек под новим изговором: да чују каква су мерења, да учествујем у неком експерименту, да израчунам однос овог или оног резултата према овом или оном предвиђању...

Млада Гојковица је предано радила. Али, приметио сам да није певала, чак није ни певушила, а ја сам јој за то био захвалан.

Негде на половини нашег пута до Ганимеда, у моју засебну мини-лабораторију изненада уђе млада Гојковица.

— Хоћете ли да заједно пошаљемо телепоздраве на Земљу. У овој емисији је предвиђено петнаест приватних минута. Доле, на Земљи је сада празник...

— Што бих!? Тамо немам никог... — одговорих тмурно.

Мада навикла на моје особењаштво, овог пута на лицу као да јој заигра нешто као увреда, туга и прекор — све у исто време. Али само за делић секунде и нестаде свега. Она се мирно повуче и однесе са собом то засенчено лице.

Поздрав са Земље

Због нечег сам се постидео и две секунде пре емисије био сам у боксу примопредајне везе Земља-летелица.

— Овај приватни део баш могу и да изоставе — прогунђао сам себи у браду кад је завршен службени извештај. — То су прескупе љубазности...

Тада зачух како ме неко зове. Један добро знани глас звао ме по имену. Освртуо сам се и погледао Гојковицу. То је њен глас. Али, не, она ћути, а глас ме зове... Не, глас допире са екрана. Да, оданде допире глас који ме зове по имену...

— Хеј, старо гунђало, окрени се већ једном да те видим мало!

Окренуо сам се екрану и као громом погођен угледао на Земљи — Гојковицу. Али, то је немогуће, она је овде. Опет сам је погледао. Да ту је. Али — и на Земљи је!

— Јеси ли болестан? — питала ме је забринуто са Земље.

— Да, болестан сам, привиђаш ми се на све стране, хтео сам да јој кажем. Али она је са Земље упорно дозивала:

— Шта ти се догодило? Шта ти је? А онда је одједном схватила шта ми се догодило, унела се сва у екран и смејући се упитала:

— Па зар је могуће да ниси знао да имам сестру близнакињу! Ето је ту, иза тебе, иста ја, с једном малом разликом. Нема младеж, црни мали младеж под левим оком.

— Љубави, оте ми се та реч — нисам знао да имаш сестру близнакињу, али сам осећао да јој нешто недостаје...

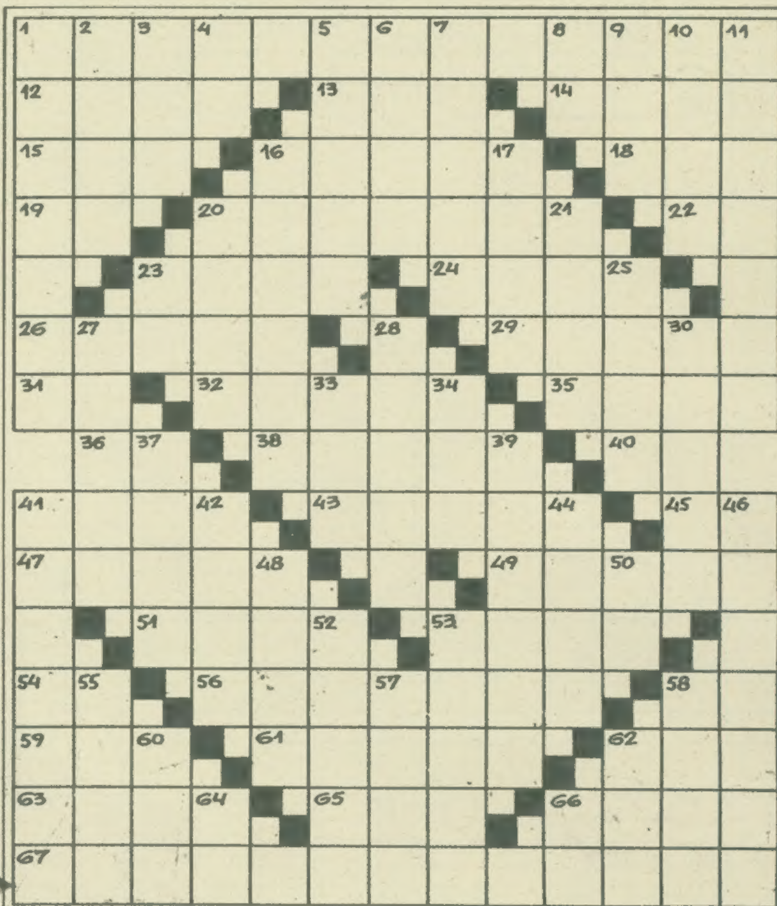
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) политика освајања и потчињавања других земаља, 12) руски композитор (Хачетуријан), 13) прилог за време, 14) птица грабљивица, 15) шумски бог (мит.), 16) кловн, 18) домаћа животиња, 19) река у Аустрији, 20) слуга, 22) аутомобилска ознака за Лесковац, 23) таложење водене паре из ваздуха, 24) стара мера за течност, 26) саучесник у послу, 29) хунски војсковођа („Бич божји"), 31) упитна речца, 32) женско име, 35) горњи слој ваздуха (грч.), 36) показна заменица, 38) образац, узорак, 40) спортски првак, 41) име наше атлетичарке (Николић), 43) упала слузокоже, 45) седмо и петнаесто слово ћирилице, 47) државне благајне, 49) дрвени судови за воду, 51) средство за писање, 53) планина у Бугарској, 54) лична заменица, 56) грчка национална игра, 58) коњ, 59) назив, 61) марка фотографског апарата, 62) наш карикатуриста (Мулабеговић), 63) тулипан, 65) узвик нестрпљења, 66) листопадно дрво, 67) нестварности.

УСПРАВНО:

1) зграда америчког Конгреса, 2) лука у Алжиру, 3) индустријска биљка, 4) јединица за мерење електричног отпора, 5) било када, 6) животне намирнице, 7) град у Турској, 8) историјско место у Малој Азији, 9) једна житарица, 10) индиго-биљка, 11) моделар, 16) змија отровница, 17) цичање, 20) француски математичар (Симеон), 21) висинске тачке, 23) истурени део копна у море, 25) народно мушко име (Витомир), 27) витез, оклопник, 28) хармонија, 30) апарат који производи светлост разорне снаге, 33) речна животиња, 34) спортски израз, 37) становник највећег полуострва на свету, 39) надимак једног „Звездиног" фудбалера, 41) део аутомобилског мотора (мн.), 42) грчки бог рата, 44) аутомобилско такмичење, 46) алкохолно пиће, 48) дужица у оку, 50) потврдна речца, 52) део собног намештаја, 53) видар, 55) муслимански верски поглавар, 57) предмет разговора, 58) обичај (турц.), 60) америчка џез-певачица, 62) уметност (франц.), 64) хемијски знак за сребро, 66) једна нота.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) Сто, 4) Синај, 7) Инд, 10) карст, е, 11) устав, 12) Ист, 13) роман, 16) ата, т, 17) поредак, п, 18) пет, 20) јатак, 21) тис, 23) трем, 25) хам, 26) кост, и, 27) пор, л, 29) кец, у, 30) честар, 31) корунд, а, 32) икс, п, 34) бес, и, 35) раја, 37) бок, 39) скај, 41) Ика, 42) Тарас, 44) оса, ц, 45) небодер, п, 46) тим, 48) казан, 49) бик, 51) „Ајакс", а, 52) креда, 53) сан, 54) трика, 55) час.

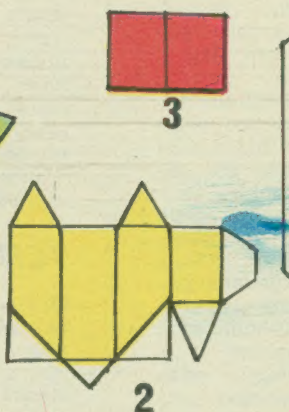
Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ" Мирољуб Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника" Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44, дин. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дин, полугодишња 176,00 дин, тромесечна 88,00 дин. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

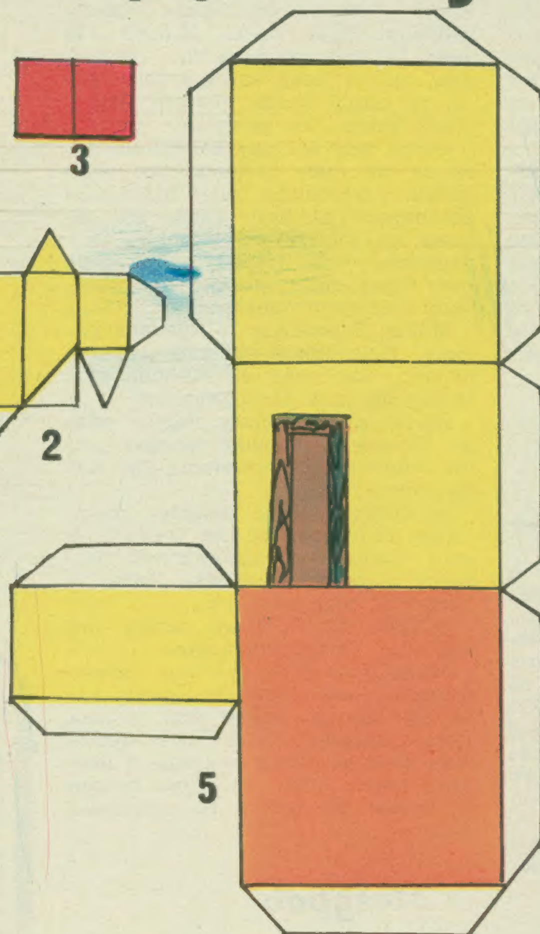

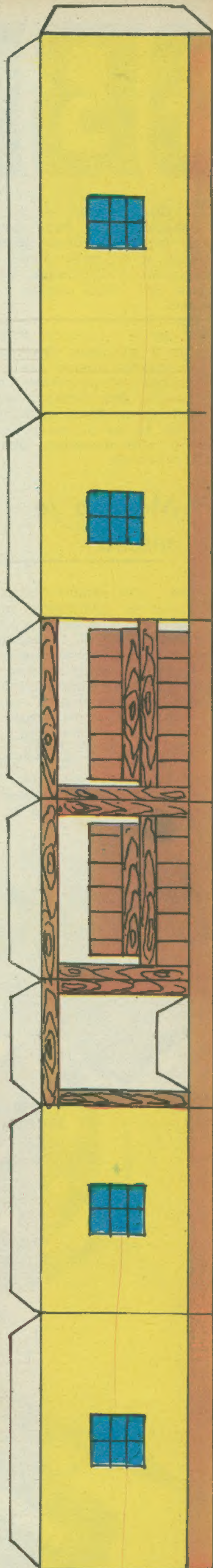

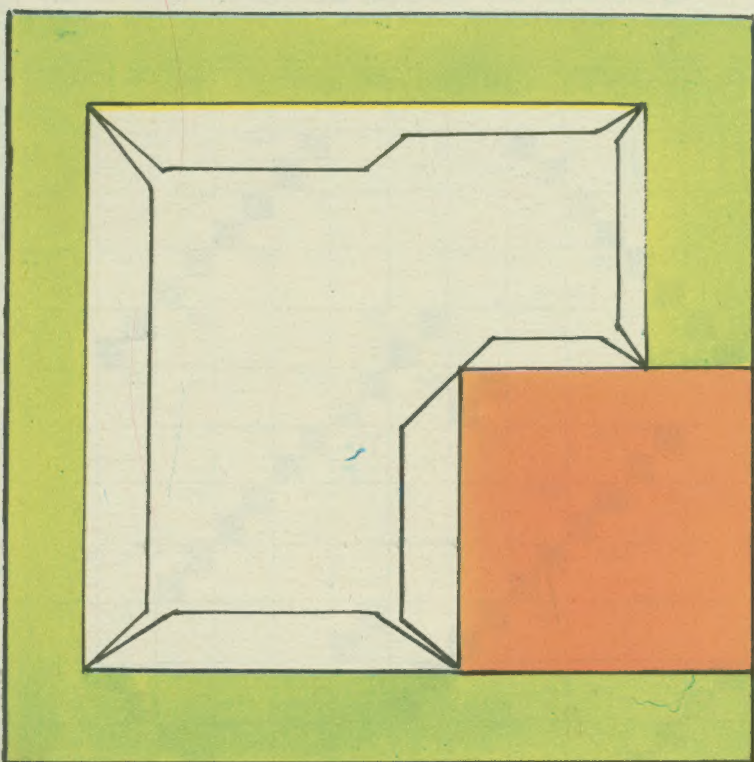

СЕОСКА КУЋА ИЗ МАКЕДОНИЈЕ

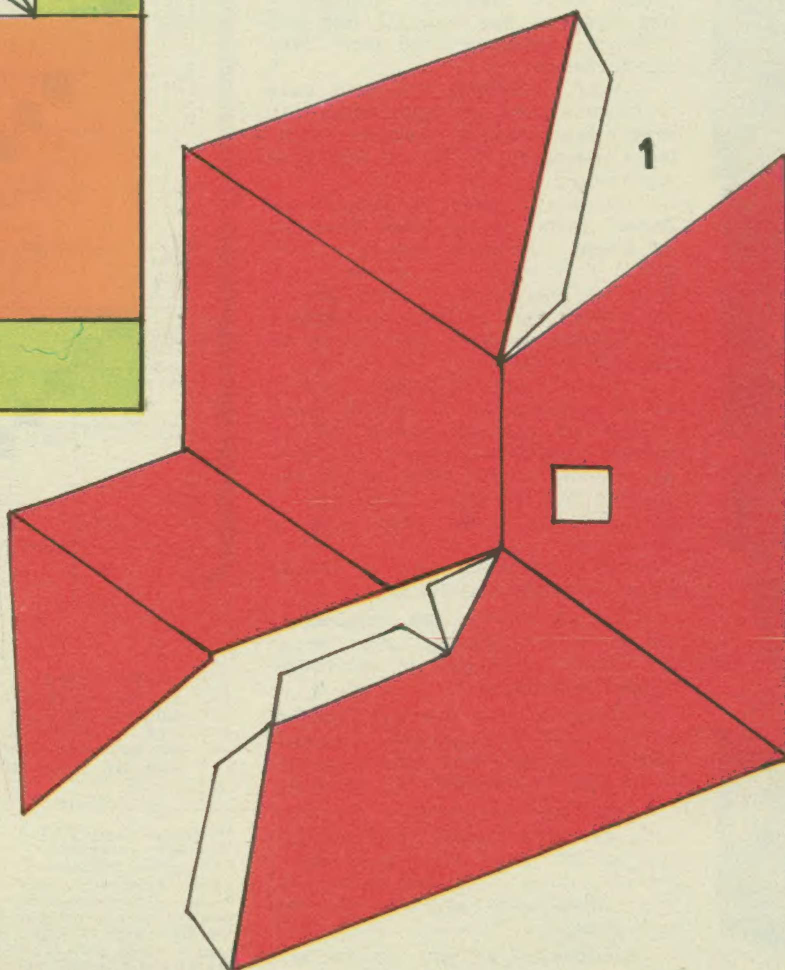

Све делове нацрта залепи на хамер, изрежи их и обради према слици горе. Делове обрађуј према редоследу бројева. Почни од крова **(1)**, а заврши тремом **(5)**.

Пишите нам да ли вам се допадају модели кућа из наших крајева и шта бисте желели да Забавник објављује у овој рубрици!

МИ — РИЗ

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

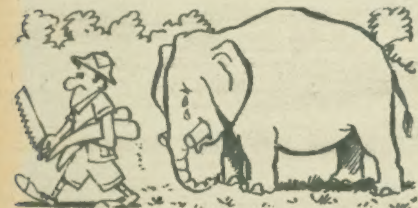
СЛОНОВА КОСТ ОД БИЉКЕ

Да ли се слонова кост добија само од кљова ових животиња?

Јелена Ђеровић,
Жабљак

Материја која се под именом слонова кост употребљава у уметности за израду разних украсних предмета није увек од белих кљова слона. Дуге од 30 см до 2 м и често тешке чак и 90 кг, кљове су најквалитетнија сировина под тим именом, али се „слонова кост" може добити и од нилског коња, носорога, дивљег вепра, моржа и других животиња.

Најдрагоценија слонова кост, изразито беле боје, добија се из Си-

јама, док она из Гибона и Гвинеје временом пожути. Фосилна слонова кост која се налази при откопавањима у Сибиру као и она од мамута обично је оштећена.

Поред слонове кости која се добија од тек угинулих или убијених животиња као и од старих костура, постоји и такозвани „корозо", биљна материја настала од једне јужноамеричке палме, необично слична слоновој кости али слабијег квалитета. Од ње се обично праве дугмад. Постоји најзад и вештачка слонова кост која се највише производи у Енглеској од костију животиња, али она по квалитету знатно заостаје за природном слоновом кости.

Људи су одувек ценили слонову кост. Римски гладијатори украшавали су се њеним плочицама, а уметност резбарења слонове кости у Византији достигла је веома висок степен. У средњем веку од слонове кости су прављене корице за књиге.

Због слонове кости, човек је уништио огромна крда највећих сувоземних сисара.

ПРОДАВАЦ ЗАПУШАЧА — МАЈСТОР ЗА БРИЈАЊЕ

Желео бих да сазнам ко је и када изумео жилет.

Мирослав Јовановић,
Пожаревац

Мало је проналазака који су тако брзо ушли у наш свакодневни живот као што је то случај са жилетом. А жилет је изумео — Жилет!

Сиромашног продавца запушача Кинга Кемпа Жилета из Бруклина, у САД, проналазачке мисли му чиле су пуне четири деценије. Желео је да пронађе нешто што би људи после употребе бацили, а затим куповали ново. Чак је био начинио и списак разних људских потреба, надајући се да ће му искрснути срећна и остварљива мисао.

Кад је једног јутра приметио да му се бријач иступио и да га треба наоштрити, синула му је мисао коју је тако дуго прижељкивао. Јасно је видео слику свог будућег изума: јевтиних ножића са две оштрице, начињених од танке челичне траке. Сав срећан одјурио је једном гвожђару, и не помишљајући да ће проћи једанаест година док његов проналазак донесе први цент зараде.

Купивши неколико турпија и неколико метара челичне траке, сличне оној од које се праве опруге за зидне часовнике, пожурио је да

обавести пријатеље о свом изуму. Међутим, сви су га примили с неповерењем. На још хладнији пријем наишао је код стручњака. Али, Жилет није био обесхрабрен. Верујући у успех, тражио је људе који ће му дати потребна новчана средства. Тек после шест година приволео је двадесетак људи да купе акције његовог предузећа. Тако је дошао до пет хиљада долара. Године 1903. Жилет је најзад пустио у продају свој производ. Поново је доживео разочарање: продао је само педесет апарата за бријање. Али, већ следеће године бивши продавац запушача доживљава тријумф. Његови апарати били су разграбљени. Те године продао је преко 9000, а 1905. око 280.000 апарата. Жилетови ножићи освојили су тржиште.

ПЕСМОМ ПРОТИВ ТРОГЛАВОГ ПСА

Желела бих да сазнам ко је био Орфеј.

Иванка Василева,
Охрид

Кад му је од змијског уједа умрла вољена жена Еуридика, митолошки певач Орфеј је с лиром у рукама, певајући и свирајући, кренуо у свет мртвих или Хад да је одатле врати у живот. Син музе

Калиопе, заштитнице епског песништва, и Аполона, бога сунца, светлости и уметности, Орфеј је песмом и заносном свирком на лири очаравао не само људе већ и дивље животиње, реке, стење, дрвеће и ветрове. Улаз у доњи свет чувао је Кербер, троглави пас са змијским репом, али је Орфеј милозвучном песмом и свирком на лири успео да га савлада. Својим гла сом и лиром такође је гануо и безосећајну Персефону, краљицу подземног света, која му је допустила да поведе Еуридику са собом, али тако да се, водећи је, не осврне на њу. Али, заљубљени Орфеј није могао да издржи а да не погледа Еуридику. Кад је то учинио, изгубио ју је заувек.

Орфеј, његова песма и љубав према Еуридици били су честа тема многих песника и композитора.

ЗА ЉУБИТЕЉЕ АУТО-МОТО СПОРТА

Молим те да у Малој пошти објавиш адресу Ауто-мото савеза Србије.

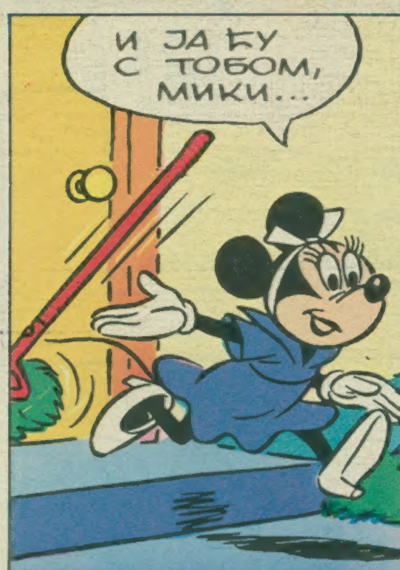
Зоран Стојићевић,
Панчево

Ауто-мото савез Србије налази се у Београду, у Улици Ивана Милутиновића бр. 58, тел. 443-904.

WALT
DISNEY
МИКИ

ОДОХ ЈА МАЛО ДО ШИЉЕ!

И ЈА ЋУ С ТОБОМ, МИКИ...

... САМО ДА ПОБЕГНЕМ ОД КУЋНИХ ПОСЛОВА!

УПРАВА ВОДОВОДА ПОДИГЛА ЈЕ ЦЕНЕ... А ШИЉА ОДБИЈА ДА ПЛАТИ!

УКИНУЛИ СУ МУ ВОДУ!
ПА ШТА ЋЕ САД?

КОПА **БУНАР**!

ЈЕСИ Л' ВЕЋ НАИШАО НА ВОДУ?
ЈОК! ДИЖЕМ РУКЕ ОД КОПАЊА!
ШИЉА
Distributed by King Features Syndicate.

АЛ' СКУПЉУ ВОДУ НЕЋУ ДА ПЛАЋАМ!
ПА КАКО ЋЕШ БЕЗ ВОДЕ?

ПРОГЛАСИЋУ ОВУ РУПУ ЗА **БУНАР ЖЕЉА**!

ДИНАР ЗА СВАКУ ИЗРЕЧЕНУ ЖЕЉУ...

... ПА ЋУ С ТИМ ПАРАМА ДА КУПУЈЕМ **КИСЕЛУ ВОДУ**!
Copyright © 1974
Walt Disney Productions
World Rights Reserved